

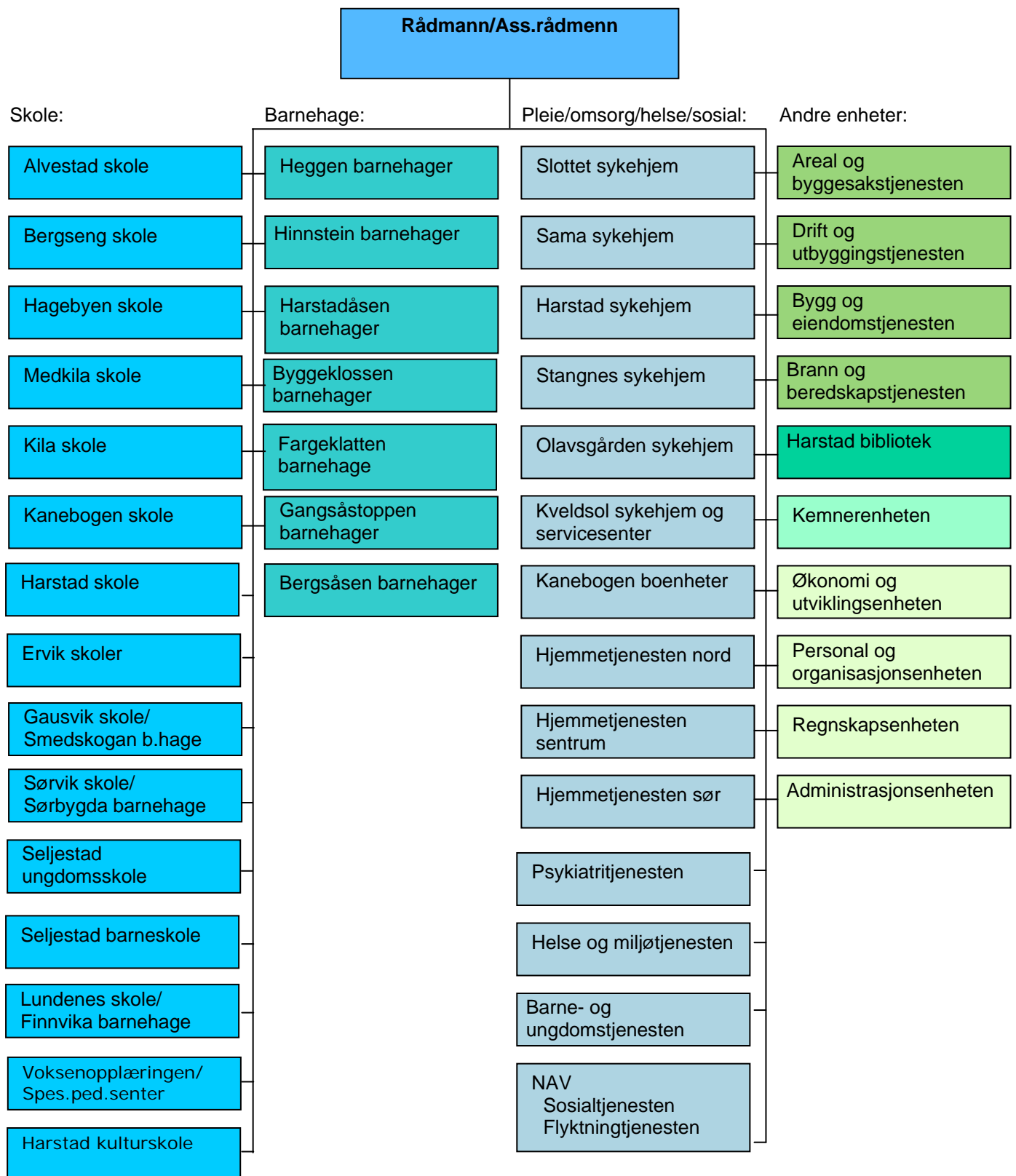

Harstad kommune
Attraktiv hele livet

Årsrapport 2008

Organisasjonskart, Harstad kommune

Innholdsfortegnelse

Side

1.	Rådmannens kommentar	4
2.	Harstad-samfunnet i fjor	6
3.	Styringssystemet og organisasjonsutvikling	10
4.	Hovedresultater på fokusområdene.....	13
4.1.	Samfunn	13
4.2.	Organisasjon/personell	20
	<i>Likestilling (pliktig årsberetning):</i>	24
4.3.	Tjeneste/brukere	32
4.4.	Økonomi – kommuneregnskapet (<i>pliktig årsberetning</i>).....	33
5.	Resultater på tjenesteområdene	58
5.1.	Nærings- og samfunnsutvikling.....	58
5.2.	Barnehage	61
5.3.	Grunnskole og skolefritidsordning	65
5.4.	Spesialpedagogisk senter og voksenopplæring	73
5.5.	Helse	74
5.6.	Pleie- og omsorgstjenesten	77
5.7.	NAV - Sosialtjenesten.....	86
5.8.	NAV - Flyktningetjenesten.....	88
5.9.	Barnevern	89
5.10.	Vann.....	92
5.11.	Avløp	93
5.12.	Renovasjon og avfall	94
5.13.	Fysisk planlegging kulturminner, natur og miljø og byggesak	95
5.14.	Kultur, bibliotek, kino, idrett, musikk og kulturskole	97
5.15.	Kirke, tros- og livssynssamfunn	100
5.16.	Samferdsel og parkering.....	101
5.17.	Boliger og Husbankmidler	102
5.18.	Brann og ulykkesvern.....	103
5.19.	Kommunal eiendomsdrift	105

Årsrapport per 30.04.2009

1. Rådmannens kommentar

Takk til alle ansatte for god innsats og takk til tillitsvalgte og politikere for godt samarbeid også i 2008.

Avlagt regnskap for 2008 viser et såkalt overskudd på 4,9 mill kr. Netto driftsresultat er 10,4 mill kr. Korrigeret for nødvendige avsetninger er resultatet minus 2 mill kr. Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene er 0,8% mot minus 1,3 % i 2007. Over tid bør resultatet være på minimum 3 % for at kommuneøkonomien kan friskmeldes. Dette tilsvarer 38 mill kr for Harstad kommune i 2008. Det økonomiske resultatet i sammenlignbare kommuner (gr 13 i KOSTRA) ble forverret fra 2007 til 2008, fra et netto driftsresultat på 1,8 % til minus 1 %.

Alle tjenesteenheter sett under ett har et mindreforbruk på 1,6 mill kr. Det er prisverdig at budsjetttrammen holdes. Avvik i enkelte enheter er nærmere kommentert under de enkelte tjenesteområdene. Med bakgrunn i de økonomiske utfordringer som også var i 2008, jfr bl.a. innført innkjøps- og ansettelsesstopp 1. halvår 2008, har mange enheter gjort en stor innsats mht å redusere kostnadene.

Driftsnivået er ved utgangen av 2008 fremdeles for høyt med de nye tiltak som er vedtatt selv om store varige kostnadsreduksjoner ble vedtatt i 2008.

Arbeidskapitalen i prosent av driftsinntektene som er et uttrykk for kommunes likviditet, økte fra 2,6 % til 5,4 % i Harstad mot en nedgang fra 30,1 til 24,1 % i sammenlignbare kommuner. Netto lånegjeld pr innbygger er 45.641 kr i Harstad mot 30.032 kr i sammenlignbare kommuner. Det betyr at Harstad kommune har 360 mill kr mer i lånegjeld enn gjennomsnittet i gruppen. Langsiktig gjeld har økt med nesten vel 206 mill. kr i 2008, hvorav pensjonsforpliktelsene utgjør 121 mill kr. Samlet langsiktig gjeld utgjør nå over 2,6 mrd. kr., herav utgjør pensjonsforpliktelsene 1,48 mrd kr. Over 87 % av investeringskostnadene ble dekket av lån mot 63 % i sammenligningsgruppen. Dette er en nedgang på 8 prosentpoeng fra 2007, men likevel høyt. Gjeldsforpliktelsene gjør at kommunen er sårbar ved renteendringer.

Vedlikehold av bygg og anlegg har fremdeles

et stort etterslep og representerer en stor utfordring.

Ved utgangen av året hadde kommunen til sammen 1626 årsverk. I løpet av året ble antall stillinger nedsatt med 30. De største endringene var innen:

- Skoleområdet: antall årsverk ble redusert med 37, pga nedleggelse av Kasfjord og Stangnes skole, redusert elevtall og generell nedtrekk i antall stillinger
- Pleie og omsorg: antall årsverk ble redusert med 18 som følge av nedleggelse av sykehjemsplasser, Fagerbo og avd. Gullhaugen
- Barnehageområdet: antall årsverk ble økt med 24 som følge av barnehageutbygging og overtagelse av sykehusbarnehagene

Det er bekymringsfullt at sykefraværet øker. Etter en nedgang fra 10,5 % i 2006 til 9,7 % i 2007, har det økt til 11,2 % i 2008. Sykefraværet er nesten dobbelt så høyt for kvinner som for menn. Arbeidsmiljøutvalget har fokus på tiltak som kan øke frisknærværet. Allerede vedtatte verktøy som medarbeidersamtaler, oppfølging av medarbeiderundersøkelser, vernerunder og risikovurdering må få prioritet i alle enheter. Kommunen er en IA-bedrift og i avtalen har reduksjon av sykefraværet første prioritet. Det gjennomføres jevnlig arbeidsmiljøundersøkelser.

Kostnadsreduksjonsprogram 1 ble iverksatt i 2008, mens program 2 ble iverksatt høsten 2008 og i 2009. Disse omstillingene med bl.a. reduksjon i tjenester for befolkningen samt reduksjon i antall ansatte, har slitt på de ansatte. Dette kan være en medvirkende faktor til det høye sykefraværet.

Arbeidet med å redusere delstillinger viser resultater. Det er færre kvinnelige ansatte med de minste stillingsstørrelsene. For eksempel er antall ansatte med under 25 % stilling redusert med 25 %. Det må fortsatt holdes fokus på å minimalisere uønsket deltid ved å legge til rette for større stillingsstørrelser for ansatte som ønsker det.

IKT er et satsingsområde for forbedring og effektivisering av kommunens tjenester. Den største innsatsen på dette området har som i 2007 vært innen skoleområdet, men også

Rådmannens kommentar

innen helse-, pleie- og omsorgsområdet har det vært betydelig satsing på ny teknologi.

Spørreundersøkelsene høsten 2008 indikerer at brukerne stort sett er fornøyd med de tjenester kommunen leverer. Antall klager hadde ei sterk økning, med det skyldes i hovedsak klager på eiendomsskatt i forbindelse med omtakseringen. Det er et forbedringspotensial på de fleste områder som vil bli tatt opp internt og overfor brukerne.

Det politiske fokus bør fortsatt rettes mot innholdet i tjenestene. De ni felles resultatmålene som gjelder for alle nå 40 enheter, har gjennomgått ei kontinuerlig utvikling de siste årene. Gode resultatmål, -indikatorer og målemetoder er en grunnleggende forutsetning for å gå i ønsket

utviklingsretning innenfor de gitte ressursrammene. I tillegg vil tydelige mål også gi grunnlag for forventningsavklaring i forhold til brukerne, noe som er viktig for omdømmet.

Oppsummert for 2008 er den økonomiske situasjonen på kort sikt noe bedre, men på lengre sikt fortsatt bekymringsfull. Nye kostnadskutt eller ny saldering av budsjettene i virksomhetsplanen er nødvendig for årene fra og med 2010. Erfaring tilsier at dette blir en belastning både for arbeidsmiljøet og kommunens omdømme. Ved at situasjonen har gjentatt seg over år fremstår dette som en av de største utfordringene kommunen står overfor.

Arne Johansen

Rådmann

Årsrapport per 30.04.2009

2. Harstad-samfunnet i fjor

Etter kommunevalget i 2007 har det nye kommunestyret vært i virke et år, med Høyre ordfører Helge Eriksen i spissen.

2008 var året for langsiktig, helhetlig og strategisk tenkning i Harstad kommune. Arbeidet med rullering av kommuneplanen var ressurskrevende for administrasjonen, men samtidig en enkel prioritering med langsiktige mål for øyet.

Kommuneplanen er det overordnede strategiske styringsdokumentet for kommunen og for den videre utviklingen av Harstad samfunnet. Kommunens viktigste oppgaver er å være tjenesteprodusent for befolkningen og legge til rette for utvikling av Harstad.

Strategidokumentet kan være en kilde til inspirasjon og arealdelen har en samordnende funksjon for Harstad samfunnet.

Harstad kommune har tatt i bruk verktøy i kommuneplanarbeidet som er anerkjent i planleggingsprosesser, hvor medvirkning fra deltakere i miljøer også utenfor kommunen selv har stått sentralt med folkemøter og flere muligheter for innspill. Visualisering underveis av fremtidsbilder gir muligheter for å se eget potensial. Målet er å gi rammer for utviklingen av Harstad og sette mål for samhandling med andre aktører for å realisere fremtidsvisjoner.

Hva er status Harstad i 2009 og hva er ønsket situasjon i 2025? Hvilke kritiske suksessfaktorer vil det være for å oppnå ønsket utvikling, som må ligge til grunn for Harstads identitet, visjon og misjon? Hvilke mål og strategier må settes for å oppnå en ønsket fremtid og hvordan skal vi gjennomføre disse? Kommuneplanen fastsetter dette og ved å følge strategiplanen skal det komme ønskede resultater. Fremtiden vil vise om planen lykkes!

Miljø tas på alvor internasjonalt og nasjonalt, og Harstad vil møte strengere miljøkrav i fremtiden. Miljø- og Klimaplan for Harstad kommune 2008-2011 ble vedtatt. Planen vil bli et godt verktøy for å møte nye rammebetingelser og utfordringer som kommer i forhold til miljøutfordringer.

I oppsummering av status for Harstad i forbindelse med kommuneplanen, er sentrums funksjonalitet og utforming løftet frem som et høyaktuelt tema. Sentrum er

byens viktigste knutepunkt og skal være hovedarena for detaljhandel, service, tjenesteyting og kultur. Forskning viser at folk som bor i byer verdsetter miljøkvaliteter i bysentrene høyt. Dette prioriteres fremfor tilgjengelighet med bil, også når det gjelder innkjøp i kjøpesentre inne i byene. Bymiljøet i Harstad bør derfor forbedres med stadig større fotgjengerområder, parker og miljøprioriterte veier, stier og gater.

Harstad sentrum har i de siste årene tapt betydelige markedsandeler for handel til Sjøkanten/Seljestad og Kanebogen, hvor der er store kjøpesentre med gratis parkering. Sentrum svekkes av utrivelig trafikkmiljø i tillegg til fraflytting eller liten etablering av beboere, næringsliv og offentlige institusjoner. Direkte konsekvenser er forslumming av bymiljøet og forfall i bebyggelsen. En annen alvorlig konsekvens er et mindre bærekraftig Harstad med økt byspredning, mer bilbruk, økt forbruk av natur og miljøressursene og dårlig tilgjengelighet for alle.

I 2008 ble det arbeidet med en egenfinansieringspakke for Harstad kommune for utbygging av hovedvegnettet i Harstad. De største og viktigste prosjektene i denne vegpakken er ny innfartsveg til byen på strekningen Kanebogen – Harstad sentrum og etablering av tunnel under Harstadåsen fra Seljestad til Sama. Bompengefinansiering har den siste tiden fått mer aktualitet gjennom diskusjon av temaet i ulike fora innen næringsliv, kommune og Statens vegvesen. Nøkternt sett ser det ut til at slik finansiering vil være helt avgjørende for å kunne realisere utbygging av vegnettet innen et akseptabelt tidsperspektiv.

Parallelt med kommuneplanen utarbeides en ny Næringsplan for Harstad. Her vil detaljene for kommunens strategi for fremtiden når det gjelder næring beskrives.

I arbeidet med den nye næringsplanen ble nedsatt 7 ressursgrupper:

- Industri/olje/energi
- Handel og service
- Samferdsel/logistikk
- Kultur og reiseliv
- Landbruk og fiske
- Offentlig virksomhet

- Fri gruppe

Det oppleves enda rekrutteringsutfordringer innen de fleste yrker i Harstad. Det er ledige stillinger i høykompetanse yrker som følge av bla nyetableringer innen petroleumsrelaterte næringer.

Harstad merket nedkjøling i boligmarkedet. Kommunen vedtok i løpet av 2007 en boligpolitikk med hovedstrategi "Boligstyrt befolkningsvekst". Denne strategien går ut på at kommunen ønsker å tilrettelegge for gode bomiljøer, da dette skaper økt attraktivitet og innflytting til kommunen.

Som kulturbby er Harstad i en heldig stilling. Byen nyter godt av de profesjonelle krefter som arbeider i de fylkeskommunale og statlige organisasjoner lokalisert her. I tillegg har byen et godt, og voksende kulturtilbud basert på kommunens egne tjenester og ikke minst det frivillige kulturliv. Festspillene i

Befolkning

De endelige befolkningstallene for Harstad i 2008 viste nedgang fra 2007 på 153 personer. 1.1.2009 er befolkningstallet 23 126 og det er en liten økning med 18 personer.

Fruktbarheten i Harstad hadde en liten nedgang med 240 fødte barn i fjoråret. Den yrkesaktive befolkningen har økt litt i 2008. Gruppen over 80 år er stabil sammenlignet med året før.

Befolkningsutviklingen i Sør-Troms regionen 2001-2008 kjennetegnes av:

Stabilitet i Harstad kommune (økning med 70 personer)

Reduksjon i kommunene i resten av regionen med 1062 personer

Netto reduksjon for hele regionen er 992 innbyggere

Bjarkøy, Ibestad og Gratangen har reduksjon på over 11-13 %

De øvrige kommuner utenom Harstad har en reduksjon på mellom 2 og 8 %

Befolkningsprognoser frem mot 2030 for Sør-Troms:

Regionen samlet vil få en befolkningsreduksjon på ca 750 personer (2 %)

Nord-Norge fikk *Seire ved å dele* prisen fra Harstad profileringspool for sin innsats over mange år.

Det er viktig å støtte opp det eksisterende næringslivet samt sette fokus på nye etableringer. Med etablering av LOFAST samt troen på økt petroleumsaktivitet utenfor Lofoten og Vesterålen samt Senja vil regionen få et press etter nye næringsarealer. Tilrettelegging for næringslivet må følges opp

Polarconsult Harstad har fått mye oppmerksomhet for sin vekst i det utenlandske markedet i 2008, hvor hele 90 prosent av omsetningen er salg til utlandet. Det internasjonale skipsmarkedet er enormt, og etterspørselen har økt enormt de siste årene. Polarconsult forventer en omsetningsvekst på 50 prosent i 2008. Dette gav de også den nyopprettede næringslivsprisen i Harstad for 2008.

Harstad vil få en vekst på ca 1030 personer (4,4 %)

Resten av kommunene i regionen vil få en reduksjon på ca 1800 personer (14,5 %)

Størst reduksjon i Ibestad (30 %)

Minst reduksjon utenom Harstad i Kvæfjord med ca 3 %

Stabilitet fram mot 2020

Etter 2020 reduseres antall yrkesaktive kvinner pr innbygger 80 år og over betraktelig

Mindre reduksjon i Harstad enn i omliggende kommuner i regionen

Barnehagebarn:

Nedgang med ca 40 barn i Harstad

Nedgang med ca 70 barn i de øvrige kommunene

Grunnskoleelever:

Nedgang med 300 i Harstad

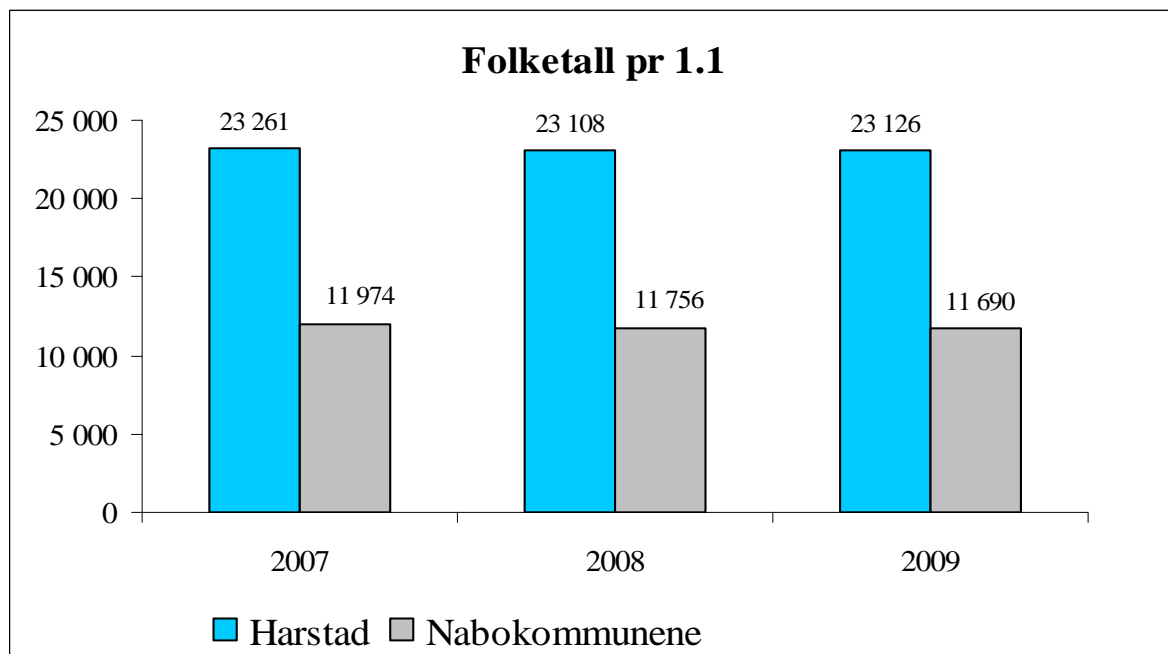
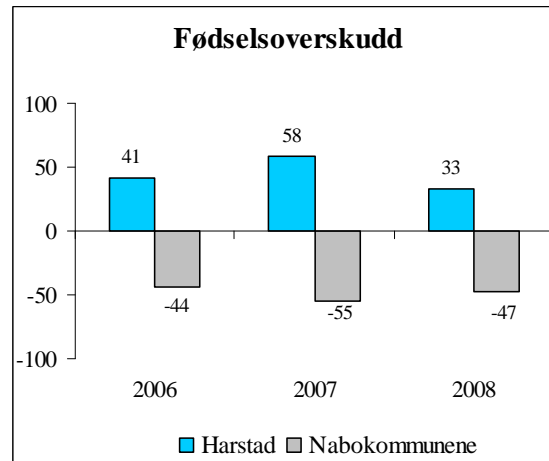
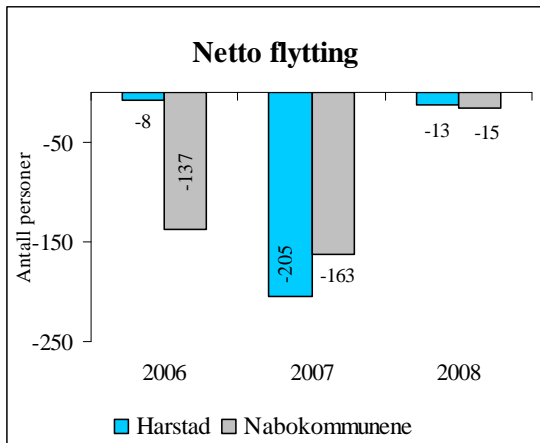
Nedgang med 490 i øvrige kommuner

Samlet nedgang i regionen på 790 grunnskoleelever

*Det som benevnes som nabokommunene er: Kvæfjord, Skånland, Ibestad, Gratangen, Lavangen og Salangen

Harstad-samfunnet i fjor

Folketall per 1.januar

Aldersgrupper	2004	2005	2006	2007	2008	2009
0-åringar	269	242	257	255	271	240
1-5 åringer	1 388	1 328	1 330	1 322	1 306	1321
6-15 åringer	3 300	3 245	3 203	3 163	3 085	2 969
16-66 åringer	15 340	15 392	15 500	15 581	15 484	15 572
67-79 åringer	1 960	1 941	1 933	1 919	1 947	2 012
80-89 åringer	813	851	892	895	886	885
90-åringer og over	93	109	113	126	129	128
Total	23 163	23 108	23 228	23 261	23 108	23 126

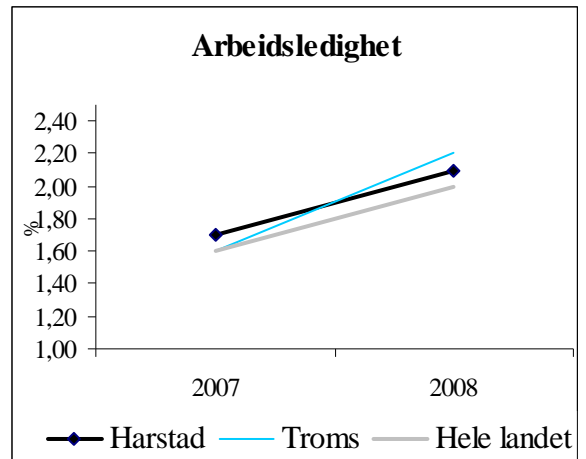
Sysselsetting

Årsgjennomsnittet av registrerte arbeidsledige i Harstad var 229 personer. Det er lavere arbeidsledighet enn 2007. Lav arbeidsledighet og kraftig vekst i sysselsettingen tapper arbeidskraftsreservene. Med en stadig eldre befolkning blir utfordringen å finne ny arbeidskraft som kan fylle nødvendige oppgaver, både innenfor næringsliv og det offentlige. Samtidig ser vi at nettoutflyttingen fra Nord-Norge øker.

Til tabell:

Hele landet 2008 2 %

Hele fylket 2008 2,2 %, Harstad 2,1 %

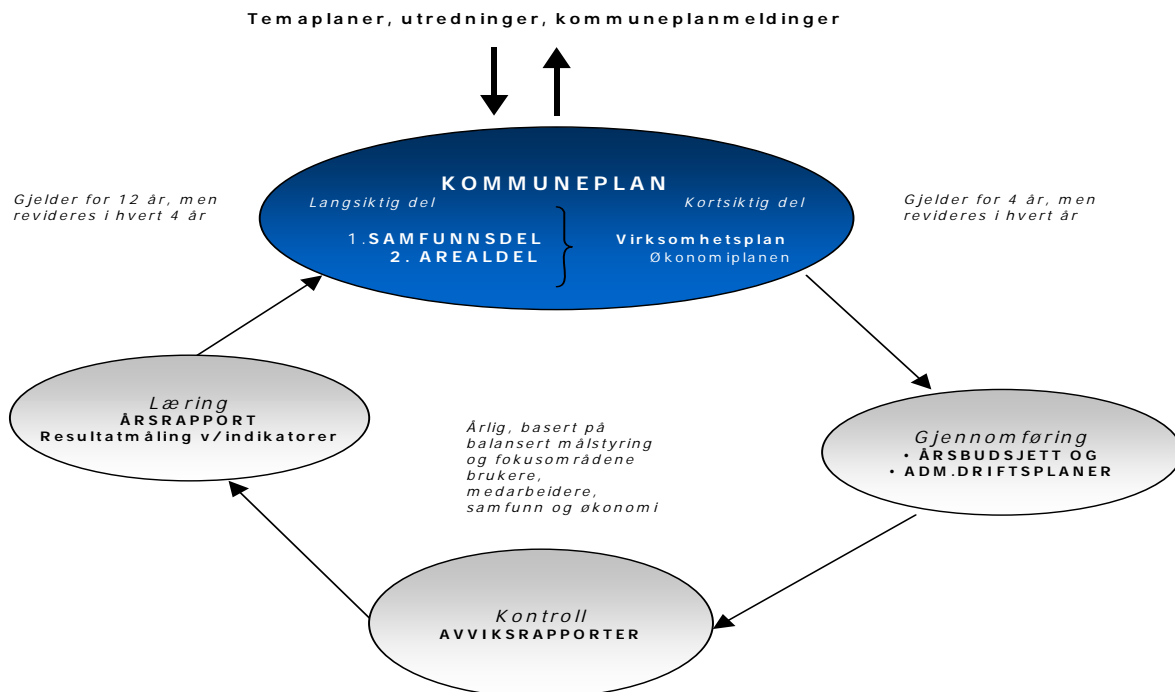
Politiske styringsorganer

Behandlede saker i politiske utvalg	Møter	Saker
Kommunestyret	16	226
Formannskapet	19	172
Klagenemnda	3	7
Valgstyret	4	4
Økonomiutvalget	11	14
Utvalg for plansaker	12	126
Utvalg for omsorg	7	20
Utvalg for oppvekst	11	28
Utvalg for samfunn, næring, kultur	10	70
Kontrollutvalget	8	
Eldrerådet	7	74
Råd for funksjonshemmede	1	3
Adm.utvalget/Likestillingsutvalg	5	7

3. Styringssystemet og organisasjonsutvikling

Hovedstyringssystemet for kommunen;

Målstyringen er rettet inn mot å beskrive krav til resultater i tjenesteproduksjonen - både når det gjelder kvantitet, produktivitet og kvalitet. Målene skal være målbare og stabile over tid (for å kunne følge en utvikling). Indikatorene bygges opp på valgte kvalitetsområder samt rundt nøkkeltall fra bl.a. KOSTRA. I målekartet finnes noen indikatorer som krever regelmessige tilbakemeldinger i form av spørreundersøkelser. Utvikling i egen drift over tid og sammenligningsmuligheter mellom enhetene og med andre sammenlignbare kommuner sikres på denne måten.

Kommunestyret har vedtatt at den administrative organiseringen i 2008 var i 2 hovednivå, rådmannen og 46 tjeneste- og støtteenheter.

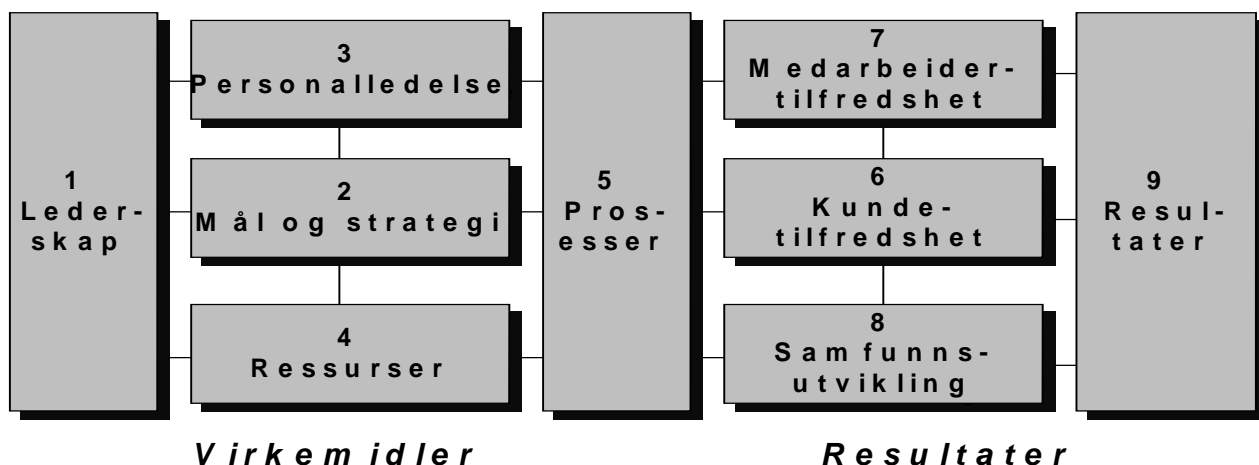
Evaluerings

Totalkvalitet vektlegger at organisasjoner må

være dyktig både på virkemidler og resultater og det må handle om noe mer enn bare økonomi, for å være vellykket over tid. Svært mange organisasjoner som "lever" etter totalkvalitetstankegangen, bruker balansert styringsbilde for å styre mot total kvalitet i sitt eget mål- og rapporteringssystem. Harstad kommune benytter balansert målstyring som styringskonsept. Til totalkvalitetsledelse er det utviklet en egen evalueringsmetodikk (kvalitetsprisen) som brukes for å vurdere i hvor stor grad organisasjoner lever etter ideene for totalkvalitetsledelse. Et stort utvalg av nordiske kommuner evalueres årlig i forhold til kvalitetsprisen. I Norge har prisen fått sin egen variant gjennom det såkalte "Kommunekompasset" som Harstad kommune har benyttet som evalueringsmåte fra 2001.

Figuren under viser de 9 hovedelementene som inngår i kvalitetsprisen.

For 2008 er det ikke gjennomført slik evaluering av Harstad kommune.

Resultatmål	Kritisk suksessfaktor	Resultat-/måleindikator	Resultat 2006	Metode for måling
God forvaltnings-praksis	Fokus på evalueringskriteriene og kvalitets-system Fokus på utviklingstiltak	Kriteriepoeng. Ønsket resultat i 2008 er 520	509	Evaluering/kommunekompasset

Spørreundersøkelser

Styringssystemet er i 2008 videreutviklet basert på prinsippene om balansert styring. Vedtatt målekart fastsetter resultatindikatorer som forutsetter at det gjennomføres systematiske spørreundersøkelser rettet mot brukere og medarbeidere (arbeidsmiljø). Tilbakemeldinger fra brukere og ansatte via spørreundersøkelser danner et sentralt lærings- utviklings og prioriteringsgrunnlag for Harstad kommune og den enkelte enhet. Målet er at forbedringer kan måles over tid ved den enkelte enhet. Enhetene skal kunne sammenligne seg med seg selv over tid og med andre enheter via felles spørsmål/indikatorer og på den måten legge grunnlaget for en god utvikling. Spørreundersøkelsene skal:

- Bidra til aktivitet, engasjement, innflytelse og ansvar
- Skaffe dokumentasjon til ledere, medarbeidere, brukere, politikere og media
- Synliggjøre utviklingsveier
- Legge grunnlag for prioriteringer
- Bidra til holdningsendring og gi handlingskompetanse

- Legge grunnlag for dialog
- Tilrettelegge for folkevalgt styring

Spørreundersøkelser gjennomføres iht. egen gjennomføringsplan. Enheter innenfor samme tjenestoområde, for eksempel skoler, har gjennomført like undersøkelser slik at en kan sammenligne resultatene for disse enhetene. Elever i grunnskolen har deltatt i obligatoriske nasjonale spørreundersøkelser for elever ved 7. trinn og 10. trinn. Det er i tillegg gjennomført foreldreundersøkelser for de samme trinnene. Ellers er det gjennomført undersøkelser for pårørende til barn som får kommunal avlastning, for foresatte og voksne elever ved Harstad kulturskole, elever ved Voksenopplæringen, brukere av tjenester fra Harstad bibliotek, leietakere i kommunale boliger og omsorgsboliger, brukere av helsestasjonstjenester, demente brukere i hjemmetjenesten, beboere i sykehjem(ikke demente) og pårørende til demente i hjemmetjenesten og på sykehjem. Resultatet av undersøkelsene skal relateres til vedtatte resultatmål og gi enhetene og kommunen signaler om hvilke områder som bør forbedres. Områder hvor enhetene har svake resultater skal følges opp med forbedringstiltak i enhetenes driftsplaner. Resultatene for 2008 kan sammenlignes med tidligere år slik at det er mulig å se om

iverksatte forbedringstiltak i enhetene har gitt resultater. Svarprosenten i de ulike brukerundersøkelsene varierer. Dette er bl.a. avhengig av enhetenes forarbeid når det gjelder informasjon til brukerne. For undersøkelser med lav svarprosent, er rådmannen varsom med å trekke bastante konklusjoner av analysegrunnlaget. Det er ikke gjennomført medarbeiderundersøkelse og ledelsesundersøkelse i 2008.

KOSTRA-nøkkeltall

Harstad kommune er i KOSTRA sammenligningsgruppe 13 fra SSB. Gruppe 13 består av 39 store kommuner utenom de 4 største byene. I årsrapporten sammenlignes derfor Harstad med gruppe 13 angående kostra-nøkkeltall for å kunne vurdere prioritering av tjenesteområder, produktivitet og dekningsgrader. De kommunene fra Nord-Norge som er med i gruppe 13 er, Bodø, Rana, Harstad og Tromsø.

Resultatmål

Kommunestyret har i virksomhetsplanen for 2008 vedtatt resultatmål, kritiske suksessfaktorer og indikatorer innenfor de 4 fokusområder samfunn, organisasjon/personell, tjenester/brukere og økonomi. Dette er resultatmål som alle enheter i kommunen skal styre og rapportere etter. Kommuneorganisasjonens resultater presenteres på alle områder vha de 4 ovennevnte fokusområder.

Resultatene av spørreundersøkelser måles på forskjellige skala for eksempel fra 1 til 6 eller 1 til 4, hvor 6 eller 4 er det beste resultatet. I vedtatt virksomhetsplan for 2008 er det fastsatt krav til resultatene for eksempel slik: Ønsket resultat er 5 og nedre akseptable grense er 3. Resultatene kommenteres ut fra disse kravene

.

4. Hovedresultater på fokusområdene

4.1. Samfunn

Resultatmål: Godt samarbeid med innbyggerne, nærmiljøet, og 3. sektor(lag og foreninger)

Resultat tjeneste: Flyktning

For å oppnå god integrering er NAV Flyktningteam avhengig av godt omdømme. NAV legger til rette for god samhandling og godt samarbeid.

Resultat tjeneste: Vann, avløp, renovasjon og avfall, samferdsel og parkering

Drift- og utbyggingstjenesten bruker telefonsystemet Voice Broadcast i forbindelse med varsling av arbeid på vannledningsnettet. Dette for å bedre informasjonen til abonnentene i forbindelse med avvik. I forbindelse med prosjekt innen veg og VA benyttes det skriftlig informasjon og/eller egne informasjonsmøter med de berørte.

Innen renovasjonstjenesten er det et nært samarbeid med HRS med utsendelse av informasjonsmagasin som sendes til alle husstander i regionen.

Innen idrettsområdet er det i forbindelse med både utbygging og drift av idrettsanlegg/-haller et nært samarbeid med idrettsrådet og tilhørende idrettslag.

Resultat tjeneste: Brann og beredskap

Brann og redning mottar løpende henvendelser fra publikum og bistår med faglige råd hva angår piper og ildsteder og brannvern generelt. Enheten samarbeider godt med de andre nødetatene. Inntrykket av et generelt godt omdømme i samfunnet består. Arrangementet "Åpen stasjon" trakk i år ca 1000 publikummere.

Resultatmål: Bærekraftig utvikling

Resultat: Fra 2008 ble "Bærekraftig utvikling" et resultatmål for alle tjenester i

Virksomhetsplanen. Flere nye måleindikatorer innenfor bærekraft-temaene Livskvalitet, Lokal forurensning, Ressursforvaltning, Biologisk mangfold, Energi og klima, Bærekraftig produksjon og forbruk og Kommunal drift ble knyttet til resultatmålet. Bærekrafttemaene og indikatorene er hentet fra miljøstyringssystemet "Bærekraftige kommuner i praksis", og tilpasset lokale forhold. I denne årsrapporten vil det på bakgrunn av disse indikatorene være mulig å evaluere kommunens bærekraftige retning (se retningsanalysen under).

Arbeidet med opprydding av forurensninger i Harstad havn fortsetter. På bakgrunn av konklusjoner i NGIs (Norges Geotekniske Institutt) rapport "Harstad indre havn – Opprydding i forurenset sediment – Planlegging av miljøtiltak" fra februar 2008, igangsatte Harstad kommune høsten 2008 supplerende undersøkelser av forurensningstilstanden i Harstad indre havn. De supplerende undersøkelsene skal gi økt kunnskap om forurensningssituasjonen, slik at omfang av tiltak for opprydding i havnesedimentene skal kunne effektiviseres betydelig i forhold til tiltakene beskrevet i "Tiltaksplan Harstad havn, fase 2. Prosjektet skal også beskrive omfang av lekkasjer av miljøgifter fra gamle offentlige fyllinger i havneområdet og mulige tiltak for å stoppe disse. Rapport fra prosjektet skal ferdigstilles i juli 2009, og skal danne grunnlag for neste fase i arbeidet mot en renere havn – helhetlig tiltaksprosjektering for stansing av lekkasjer fra pågående kilder og opprydding i forurensede sedimenter. SFT (Statens Forurensningstilsyn), Fylkesmannens Miljøvernavdeling og Harstad Havn KF har bidratt til finansieringen av prosjektet.

Miljø- og klimaplan for Harstad kommune 2008-2011 ble vedtatt januar 2008. Planen har 4 fokusområder med bærekraftig utvikling som overordnet miljømål: Samfunnsutvikling og ressursforvaltning, Klima og energi, Avfall og forurensning og Miljøinformasjon. Planen skal være et styringsverktøy for miljøsatsningen i Harstad kommune. Tiltak fra planen som er vedtatt av kommunestyret i 2008 er:

Hovedresultater på fokusområdene

- Miljørådgiverstilling økes fra 50% til 100% i 2009
- Årlig kampanje mot forsøpling

Helhetlig planlegging av tiltak for opprydding av forurensninger i Harstad havn.

Harstad fikk bare ett nytt Miljøfyrtårn i 2008;

Vågsfjord Videregående skole/skolested. Det var flere bedrifter som var klare til sertifisering høsten 2008, men disse måtte utsettes til 2009 pga manglende kapasitet til sertifisering innenfor 50% stilling.

Retningsanalyse for bærekraftig utvikling i Harstad kommune:

Positiv utvikling

Ingen endring

Negativ utvikling

Nr	Bærekraftindikator	Ønsket resultat	Nasjonalt snitt 2008	Harstad 2007	Harstad 2008	Retning
1	Levekårsindeks, gj.sn. verdi på 6 indikatorer for levekårsproblemer (Kilde: SSB Hjulet)	Reduksjon	5,5	6,5	7,0	
2	Andel innvilgte søknader om dispensasjon i LNF områder i % (Kilde: SSB kostra)	Reduksjon	-	100	100	
3	Andel vernet areal i prosent (Kilde: Miljøstatus Troms)	Økning	14,3	0,07	0,07	
4	Utslipp av klimagasser i tonn CO ₂ -ekvivalenter pr innbygger (Kilde: SSB)**	Reduksjon	7,88	2,76	2,76	
5	Utslipp til luft av SO ₂ i kg/pr innbygger (Kilde: SSB)**	Reduksjon	-	0,4	0,5	
6	Utslipp til luft av NO _x i kg/pr innbygger (Kilde: SSB)**	Reduksjon	-	9,7	9,6	
7	Utslipp til luft av NMVOC i kg/pr innbygger (Kilde: SSB)**	Reduksjon	-	16,4	18,2	
8	Utslipp til luft av CO i kg/pr innbygger (Kilde: SSB)**	Reduksjon	-	61,5	58	
9	Utslipp til luft av partikler TSP i kg/pr innbygger (Kilde: SSB)**	Reduksjon	-	9,7	8,8	
10	Mengde husholdningsavfall pr innbygger i kg ¹ (Kilde: SSB kostra, datagrunnlag HRS regionen)	Reduksjon	460	321*	Mangler HRS tall	
11	Andel gjenvunnet husholdningsavfall % ¹ (Kilde: SSB kostra, datagrunnlag HRS regionen)	Økning	68	77*	Mangler HRS tall	
12	Antall miljøsertifiserte bedrifter pr 1000 innbyggere (Kilde: ISO, EMAS, Debio, Miljøfyrtårn, Svanemerket)	Økning	-	0,56	0,78	
13	Antall kommunale miljøfyrtårn (Kilde: Egne data)	Økning	-	0	0	
14	Elektrisk energiforbruk i kwh pr m ² i kommunale bygg (Kilde: BYG)	Reduksjon	-	202	225	
15	Antall tjenestereiser med fly (tur/retur = 1 reise (ny))	Reduksjon	-	-	229	Ny
16	Antall km tjenestereiser med bil (ny)	Reduksjon	-	-	402.982	Ny

Retning evalueres kun ut fra lokale resultater, nasjonalt snitt er kun til sammenlikning (kostra-tallene er landsgjennomsnitt utenom Oslo). * Justerte kostra-tall. Oppgitte kostra-tall for øvrig er uredigerte tall pr feb 2009. **Kommunetallene for klimagasser og forsurende gasser er ikke inkludert utslipp fra olje/gassvirksomhet på sokkelen, utenriks sjø- og luftfart.

1 Levekårsindeksen:

Levekårsindeksen er satt sammen av indikatorer for sosialhjelp, uføretrygd, arbeidsledighet, overgangsstønad, levealder og attføring. Jo høyere levekårsindeks, jo flere levekårsproblemer sammenliknet med andre kommuner. Nøkkeltallene for 2008-indeksen viser en økning i sosialhjelp, dødelighet og utføretrygd, mens tallene for arbeidsledige og overgangsstønad gikk ned, som i alt har gitt en økning i indeksen med et halvt poeng.

2 Andel innvilgete søknader om dispensertiltak i LNF områder i %:

Alle dispensasjonssøknader er som tidligere imøtegått.

3 Andel vernet areal i prosent:

Ingen nye områder er vernet etter naturvernloven i Harstad i 2008.

4 Utslipp av klimagasser i tonn CO₂-ekvivalenter pr innbygger:

Harstad kommune har i utgangspunktet lave utslipp av klimagasser, pga lite industri- og prosessutslipp, samt at vi ikke har utslipp fra avfallsforbrenning og flyreiser innenfor vår kommune. Hovedmengden av utslipp stammer fra veitrafikk. I 2008 har det vært en liten nedgang i utslipp fra stasjonær forbrenning til oppvarming, mens det har vært en tilsvarende økning i utslipp fra veitrafikk.

5-9 Utslipp til luft av forsurende gasser m.m. (SO₂, NO_x, NMVOC, CO, TSP) i kg/innbygger:

Ingen endringer av betydning. NO_x-utslippene har gått marginalt ned slik som i de fleste norske kommuner, og henger i hovedsak sammen med bedre forbrenningsteknologi og rensing av drivstoff til veitrafikk.

10 og 11 Kostratall for avfall er ikke rapportert for 2008 fra HRS

12 Antall miljøsertifiserte bedrifter pr 1000 innbyggere:

1 nytt miljøfyrtårn, 1 ny ISO 14001 bedrift og

3 nye Debio-godkjente bedrifter bidrar til den positive statistikken.

13 Antall kommunale miljøfyrtårn:

Ingen kommunale enheter er så langt sertifisert.

14 Elektrisk energiforbruk i kwh pr m² i kommunale bygg

Harstad kommune har i 2008 et forbruk av elektrisk kraft, for de bygg som bygg- og eiendomstjenesten har ansvaret for med unntak av utleieboliger beregnet areal ca. 119 703 m², på ca. 26 974 450 kwh. Idrettshaller og antatt forbruk til Grottebadet er trukket fra totalen. Dette tilsvarer et forbruk på ca. 225 kwh/m². Den negative utviklingen skyldes i hovedsak at fjorårets vinter var gjennomgående kaldere, samt at vi til en viss grad har "sikrere" tall enn året før.

Det elektriske forbruket i kommunale bygg avhenger av temperaturforhold og evt nedetid der olje brukes til fyring. Det er ikke gjort noen større tiltak på energisparesiden i kommunale bygg, noe som medfører omtrent likt forbruk som tidligere år. Investeringer i energisparingstiltak i de kommunale byggene er nødvendig for å redusere energiforbruket av betydning. En Klima- og energiplan med analyse av energisparingspotensiale bør være et første trinn i en slik prosess.

15 Antall tjenestereiser med fly:

Det er levert reiseregning for 229 reiser med fly betalt av Harstad kommune i 2008. Ny indikator som ikke har vært rapportert før. Etablering av og økt bruk av videokonferanseutstyr vil kunne bidra til reduksjon i omfanget av flyreiser i kommunal regi.

16 Antall km tjenestereiser med bil:

Det er levert reiseregning for 402.982 km tjenestereiser med bil betalt av Harstad kommune i 2008. Ny indikator som ikke har vært rapportert før. Prosjektet Mobil Profil vil kunne bidra til effektivisering av tjenestereiser når det kommer på plass. Videokonferanseutstyr vil også her kunne bidra til mindre reiseomfang.

Resultat tjeneste: Vann, avløp, renovasjon og avfall, samferdsel og parkering

Enheten arbeider aktivt for å ha en god miljøstandard i Harstad på tjenestene. Dette gjelder innen fagområdene vann, avløp, renovasjon og veg/trafikk.

Tiltak omfatter utbygging av en god vannforsyning til innbyggerne og god håndtering av avløpsvannet fra kommunens innbyggere tilknyttet kommunens anlegg. Dette gjøres ved utbygging av nye moderne anlegg, som både tilfredsstiller statlige myndigheters krav og som er gode løsninger for kommunens innbyggere.

Ny innført kildesorteringsordning synes å fungere godt. Dette er grunnlaget for en høy gjenvinningsgrad for avfall fra husholdningene.

Resultat Renovasjon og avfall

Indikator: Husholdningsavfall pr. innb. i kg.

Indikatorkrav: reduksjon

Resultat 2007: **Resultat 2008:**

259kg/innb. 247,7 kg/innb.

Kommentar: I tillegg kommer grovavfall som abonnentene har levert direkte til HRS. Det er redusert mengde levert avfall til den kommunale avfallsordningen i 2008 sett i forhold til 2007. Mengden er nå på ca. det nivået som det var i 2006. Reduksjonen i 2008 er i hovedsak knyttet til brennbart avfall i henteordningen (ca 10,5 kg/innb.) og mindre reduksjon for glass- og metallemballasjen ved returpunktene (ca 4 kg/innb.). Det har vært en mindre økning i mengde levert matavfall i henteordningen (ca 2 kg/innb.).

Indikator: Andel gjenvunnet husholdningsavfall i %

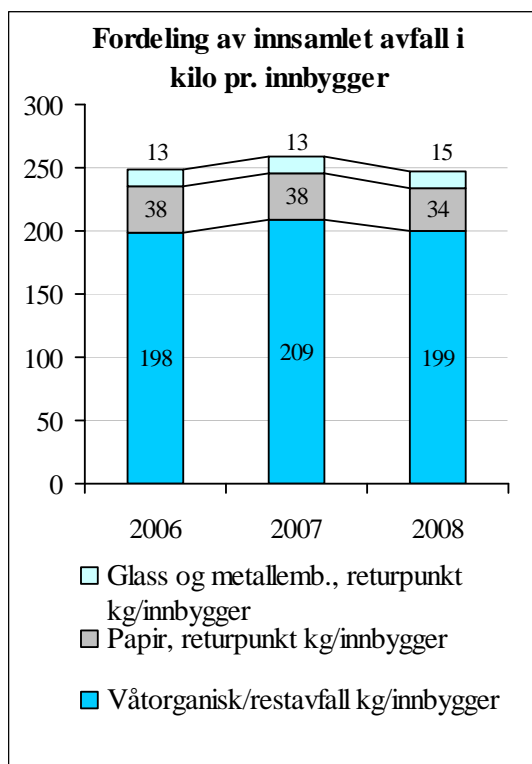
Indikatorkrav: økning

Resultat 2007: **Resultat 2008:**

85%

88%

Kommentar: Gjenvinningsgraden på 88% er like under det som er målsetningen innen HRS-området, dvs 90%. Dette er en gjenvinningsgrad som er vesentlig høyere enn landsgjennomsnittet. HRS arbeider videre med utvikling av avfallsbehandlingen og en ytterligere økning i gjenvinningsgraden.

Resultatmål: tryggere lokalsamfunn

Resultat: Antall ulykker og skader i trafikken i Harstad de siste årene, har i hovedsak vært stabilt med en økning i 2007. I 2008 er det en liten nedgang. Størst endring de siste årene har vært blant skadde bilpassasjerer og syklistene.

Trafficulykker	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Indikator: Antall trafikulykker Ønsket resultat: Reduksjon	132	155	146	137	132	165	150
Indikator: Antall trafikkskadede Ønsket resultat: Reduksjon	166	197	188	181	165	207	189
Bilførere	59	59	69	58	63	62	63
Bilpassasjerer	32	40	33	35	34	42	25
Mc/moped	9	12	16	14	8	13	18
Snøscooter		1	1		3	1	2
Syklistene	53	67	60	64	41	70	64
Fotgjengere	11	18	9	8	15	16	13
Annet	2			2	1	3	4

I forhold til antall rapporterte voldsepisoder (med skader) ser det ut til å være en økende tendens over tid, hvis man sammenligner resultatene fra midten av 90-tallet med de siste års utvikling. I 2008 har det imidlertid vært en markant nedgang slik at vi er på 2002/2003-nivå. Økningen i antall

voldstiltfeller frem til 2007 ser ut til å ha økt blant de unge. Voldstiltfellene foregår som regel ved eller utenfor utested i kombinasjon med bruk av alkohol. Politiet registrerer i tillegg høyere tall enn det som fremkommer i statistikken fra sykehuset.

Indikator: Antall voldstiltfeller Ønsket resultat: Reduksjon	1994	1995	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Bostedskommune Harstad	68	58	83	95	100	99	107	121	87
Skadestedskommune Harstad	98	73	98	108	120	106	140	145	107

*Øverste linje viser de som er bosatt i Harstad kommune mens nederste linje viser sum voldstiltfeller i kommunen uavhengig av kommunetilhørigheten til de involverte

For å nå målet om tryggere lokalsamfunn er sikkerhet og forebygging viktig. Som felles indikatorer for alle enheter i kommunen er det valgt skademeldinger registrert på

brukere av kommunale tjenester og brukernes opplevelser av trygghet (spørreundersøkelser).

Hovedresultater på fokusområdene

Indikator: Antall skademeldinger brukere Indikatorkrav: Ønsket resultat: Reduksjon	2007	2008
Barne- og ungdomstjenesten	8	6
Byggekllossen barnehager	-	7
Fargeklatten barnehager	-	10
Gangsåstoppen barnehager	1	0
Harstadåsen barnehager	-	7
Heggen barnehager	9	18
Hinnstein barnehager	19	11
Nordhusan barnehager	6	-
Gausvik skole	1	1
Hagebyen skole	19	0
Kanebogen skole	28	5
Kila skole	41	26
Lundenes skole	4	1
Harstad skole	12	6
Medkila skole	2	0
Stangnes skole	1	2
Nordbygda skoler	6	4
Sørvik skole	5	0
Seljestad barneskole	11	14
Seljestad ungdomsskole	10	18
Helse- og miljøtjenesten	1	1
Sosialtjenesten	1	0
Hjemmetjenesten sør	20	20
Hjemmetjenesten sentrum	3	2
Hjemmetjenesten nord	7	5
Kanebogen boenheter	32	8
Kveldsol sykehjem og servicesenter	19	14
Sama sykehjem	15	12
Slottet sykehjem	22	7
Stangnes sykehjem	23	24
Harstad sykehjem	7	2
Olavsgården sykehjem	20	17
Voksenopplæringen	0	1
Resultat indikator	353	249
Skoler	140	77
Barnehager	35	53
Hjemmetjeneste og kombinert hjemmetjeneste/sykehjem	62	49
Sykehjem	106	62
Barne og ungdomstjenesten, helse- og miljøtjenesten og Voksenopplæringen	10	8

Skole: Resultatindikatoren viser en stor reduksjon i antall skademeldinger. I grunnlaget for tallene fremgår at det er færre elevkonflikter og negative fysiske situasjoner ved skolene i 2008. En årsak til dette kan være at PALS som metode har begynt å

befeste seg blant elevene, og at dette resulterer i mindre negativ atferd og eskalerte situasjoner.

Barnehage: Det antas at økningen kommer av bedre rutiner for registrering.

Indikator : Brukernes opplevelse av trygghet

Resultater:

Gjennomført spørreundersøkelse	Nasjonalt	Harstad
Demente i hjemmetjenesten(skala 1-4)	3,90	3,90
Kulturskolen(skala 1-6)		4,26
Avlasting barn(skala 1-6)		5,67

Resultat: Helse- og miljøtjenesten

Indikator: Ferdigstilt handlingsplan Trygge lokalsamfunn

Resultat: Ikke ferdigstilt. Helsefremmende og skadeforebyggende forum er godt i gang med arbeidet og har så lang tatt spesielt tak i risikoutsatte grupper. De tar sikte å ferdigstilt handlingsplanen i 2010.

Indikator: Regodkjenning som Trygt lokalsamfunn i 2008

Resultat: Harstad skal regodkjennes senest i 2010, jfr kommuneplan.

Resultat: Drift og utbyggingstjenesten

Det er også det siste året avsatt mindre ressurser til drift og vedlikehold av det kommunale vegnettet. Det betyr at det også

må spares på ressurser som bl.a brøyting, strøing, kantslått med mer. Dette betyr at opplevelsen av sikkerhet for de ulike trafikkantgrupper langs de kommunale vegene blir redusert. Dette til tross for at det fortsatt innen de tildelte rammene vektlegges å prioritere gang- og sykkelveger og de mest trafikkerte vegstrekningen, som bl.a benyttes av kollektivtrafikken.

Det er i forbindelse med gjennomføring av fysiske trafiksikkerhetstiltak gjennomført følgende prosjekt i 2008:

- Gatelys i Mølnholte
- Fartsdumper mv i Gamle Stangnesveg
- Krattrydding langs kommunale veger

4.2. Organisasjon/personell

Resultatmål: Godt arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøutvalget har i 2008 avholdt 6 møter og behandlet 33 saker. Sentrale saker:

- Sykefravær
- Virksomhetsplanen 2009 - 2012
- Medarbeiderundersøkelsen
- Arbeidstilsynets pålegg
- Uttalelse fra AMU vedr. Arbeidstilsynets samtykke etter AML §18-9 (byggeprosjekter)
- Omdisponering av areal og bruksendring av arbeidslokaler.
- HMS-tilstandsrapport 2007
- Arbeidsrelaterte ulykker/ skader
- Andre HMS-avvik
- Kostnadsreduksjonsprogrammet
- Revisjon I.K-HMS håndbok
- Retningslinjer: Varsling av kritikkverdige forhold
- Retningslinjer for oppfølging av gravide arbeidstakere
- Oppfølging av Forvaltningsrevisjonens prosjekt: "Kartlegging av arbeidsmiljø og skader innenfor helse, pleie og omsorg i Harstad kommune."

- Evaluering av 3-3 prosjektet
- Tiltak for reduksjon i uønska deltid
- "Fast" sak i alle AMU's møter: HMS-Rådgiver orienterer. Her redegjøres det for HMS-saker i arbeid, fremgang i prosjekter, utredninger, lovendringer etc.

På bakgrunn av forskrifter, kartlegginger av arbeidsmiljø, økende rapportering av skader påført i arbeid etc., startet Harstad kommune i 2007 en systematisk risikovurdering av arbeidsplassene. Det er ønskelig å forebygge uønskede hendelser, herunder skader og sykdom som er relatert til arbeid, på oversiktlig måte. Risikovurderingens handlingsplan skal ivareta både fysisk og psykososialt arbeidsmiljø.

Mange enheter har fokus på sitt arbeidsmiljø og jobber systematisk og langsiktig for både trivsel og trygghet.

Det er liten tvil om at det pågående kostnadsreduksjonsprogrammet har påvirket enkelte arbeidsmiljø i en uheldig retning både med økt arbeidsbelastning og usikkerhet.

Resultat fra medarbeiderundersøkelser

Det er ikke gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2008.

Sykefravær

Indikator: sykefravær	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Indikatorkrav: Reduksjon hvert år.	8,5%	9,5%	11,0 %	9,9%	9,4%	10,5%	9,7%	11,2%

Det er en økning i sykefraværet for 2008 med 15%, sammenlignet med året før. Økningen gir grunn til bekymring. Det er for tidlig å si om dette er en tendens eller en naturlig variasjon, men det er nærliggende å tro at den uro som har preget organisasjonen med hensyn til kostnadsreduksjon er en medvirkende årsak. Rådmannen jobber for å skape helsefremmende arbeidsplasser som skal resultere i økt nærvær. Oppfølging av ansatte med helseplager og oppfølging på arbeidsplassene har hatt fokus i flere år og er nå kommet i god rutine, med få unntak.

Harstad kommune jobber etter følgende

delmål som "inkluderende arbeidslivsbedrift":

Reduksjon i sykefraværet – delmål 1

Inkluderende rekruttering – delmål 2

Øke den reelle pensjonsalderen – delmål 3

Delmål 1: Sykefraværet økt med 15%

Delmål 2: Som en del av oppfølging / tilrettelegging av sykemeldte, hadde Harstad kommune ca. 18 utprøvinger i annen enhet (arbeidsevne/ arbeidsoppgaver). Dette kommer i tillegg til utprøvinger internt i egen enhet.

Hovedresultater på fokusområdene

Delmål 3: Seniorpolitiske retningslinjer trådte i kraft 01.07.07. Antall inngåtte senioravtaler i 2008 er 64 stk. Antall eldre arbeidstakere øker, men antall AFP -søknader har holdt seg stabilt. Dette kan forklares med tilbudet om seniorpolitiske tiltak. Gjennomgående velger ansatte i småstillinger pensjonsgivende lønnøkning og bonus som tiltak. De øvrige velger tiltaket redusert arbeidstid. I hht sykefraværsoversikt for aldersgruppen 62-70 år har disse et samlet sykefravær for hele 2008 på 10,8 %. Dette betyr at aldersgruppen over 62 år ikke er noe mer eller mindre syk enn de øvrige ansatte.

En av våre viktigste samarbeidspartnere for å kunne ivareta vårt ansvar innenfor Helse, Miljø og Sikkerhet er Sør-Troms HMS-tjeneste. Ved utgangen av 2008 er 1.483 av kommunens ansatte tilmeldt denne tjenesten.

Bedriftshelsetjenesten bistår på følgende områder;

- Kartlegging og oppfølging målrettet helsekontroll
- Arbeidsmedisinsk poliklinikk
- Kartlegging og oppfølging ergonomi
- Kartlegging og oppfølging yrkeshygiene
- Kartlegging og oppfølging psykososialt arbeidsmiljø
- Bistand i forbindelse med kommunens rusmiddelpolitikk og oppfølging av enkeltsaker
- Vernerunder
- Analyser og målinger
- Rådgivning og veiledning
- Undervisning
- Opplæring/ oppfølging ryggombud
- Bistand sykefraværsoppfølging
- Bistand konflikthåndtering.

Sykefravær fordelt på kjønn- sektorvis

Sykefravær sektor	2005	2006	2007	2008	% endring
Barnehager –totalt	10,4	10,4	12,3	15,4	25,2
Barnehager –kvinner	10,7	10,4	12,6	15,6	23,8
Barnehager- menn	1,8	11,3	5,8	12,2	110,3
Skoler – totalt	7,1	7,9	7,6	9,7	27,6
Skoler – kvinner	8,8	8,5	9,0	11,5	27,8
Skoler – menn	3,5	6,7	4,5	6,3	40,0
Hj.tjenesten –totalt	11,3	14,2	13,6	17,4	27,9
Hj.tjenesten –kvinner	11,3	14,0	14,4	18,7	29,9
Hj.tjenesten –menn	11,1	15,6	8,0	8,8	10,0
Sykehjem –totalt	13,1	13,4	12,4	16,3	31,5
Sykehjem –kvinner	13,8	12,6	13,5	16,9	25,2
Sykehjem – menn	8,0	10,8	6,9	8,4	21,7
Alle Kvinner (hele kommunen)	11,5	11,1	10,8	14,5	34,3
Alle Menn (hele kommunen)	7,9	5,8	5,6	7,5	33,9
Totalt (hele kommunen)	9,4	10,5	9,7	11,2	15,4

Som det fremgår av statistikken er det jamt over større tilstedeværelse blant menn enn blant kvinner.

Rådmannen har ikke grunnlag for å trekke bastante konklusjoner om hvorfor det er slik. Det er likevel grunn til å være spesielt oppmerksom på dette for å avdekke

eventuelle forhold ved arbeidsmiljøet på kvinnearbeidsplasser som kan være sykdomsfremkallende og føre til mindre nærvær.

Sykefraværet i alle ovenfor nevnte sektorer har økt både for kvinner og menn.

Resultatmål:	Godt arbeidsmiljø			Resultatmål: Relevant kompetanse i personalet	
Indikator:	Sykefravær: Reduksjon hvert år			Andel faglært personale ihht bemanningskrav Indikatorkrav: 100%	Turnover. Indikatorkrav: mindre enn 10%
Enhet	2007	2008	Endring		
Rådmannen	5,3	4,8	-9,4	-	-
Personal og organisasjons.	5,1	5,4	5,9	100 %	<10 %
Økonomi og utviklingsenh.	11,0	7,2	-34,5	100 %	<10 %
Administrasjonssenheten	2,6	4,7	80,8	-%	-
Regnskapsenheten	6,5	9,9	52,3	100 %	<10 %
Tildelingsenheten		3,8		100 %	<10 %
Kemnerenheten	5,4	7,2	33,3	100 %	25 %
NAV Kommunalt ansatte		7,2		100 %	Sos.tj <10, flyktn.25%
Areal og byggesak	3,7	5,8	56,8	100 %	10 %
Brann og beredskap	4,1	3,7	-9,8		
Bygg og eiendomstj.	8,2	14,5	76,8	<100 %	4%
(renhold)	9,3	18,9	103,2		
Drift og utbyggingstj.	6,1	8,5	39,3	100 %	4 %
Helse- og miljøtjenesten	8,8	10,5	19,3	-	-
Barne- og ungdomstj.	10,2	14,2	39,2	-	-
Harstad bibliotek	17,7	13,9	-21,5	100 %	15 %
Fargeklatten barnehager		15,0		<100 %	-
Byggeklussen barnehager	11,3	9,6	-15,0	<100 %	-
Harstadåsen barnehager		11,3		100 %	-
Heggen barnehager	13,7	12,5	-8,8	<100 %	<10 %
Gangsåstoppen barnehager	10,1	18,0	78,2	<100 %	<10 %
Hinnstein barnehager	14,9	11,9	-20,1	<100 %	-
Bergsåsen barnehager	2,0	8,9	345,0	<100 %	<10 %
Gausvik skole	2,5	5,6	124,0	100 %	<10 %
Medkila skole	9,0	15,1	67,8	100 %	<10 %
Sørvik skole	4,8	4,8	0,0	100 %	7,2 %
Kila skole	7,4	8,1	9,5	100 %	<10 %
Kanebogen skole	8,2	7,9	-3,7	100 %	4 %
Seljestad barneskole	6,9	10,1	46,4	-	-
Seljestad ungdomsskole	6,9	9,6	39,1	100 %	<10 %
Harstad skole	8,6	5,3	-38,4	97 %	6 %
Hagebyen skole	9,0	13,6	51,1	-	-
Bergseng skole	13,8	9,8	-29,0	-	-
Ervika skole	4,0	8,7	117,5	100 %	<10 %
Lundenes sk og Finnvika bh	1,4	3,3	135,7	100 %	<10 %
Alvestad skole	7,7	13,4	74,0	100 %	<10 %
Harstad kulturskole	1,8	1,2	-33,3	100 %	9,5 %
Spesialpedagogisk senter	4,8	5,1	6,3	100 %	<10 %
Psykiatritjenesten	12,9	13,3	3,1	-	-
Hjemmetjenesten sør	13,8	13,7	-0,7	100 %	6,1 %
Hjemmetjenesten sentrum	15,9	14,4	-9,4	100 %	<10 %
Hjemmetjenesten nord	11,1	14,6	31,5	90,2 %	7,3 %
Kanebogen boenheter	12,4	15,4	24,2	<100	<10 %
Kveldsol sykehjem og SS	11,0	16,4	49,1	<100	12 %
Sama sykehjem	13,7	17,9	30,7	-	-
Slottet sykehjem	17,2	16,9	-1,7	-	-
Stangnes sykehjem	13,5	20,9	54,8	<100 %	<10 %
Harstad sykehjem	10,0	11,0	10,0		
Olavsgården sykehjem	9,6	8,4	-12,5	100 %	<10 %
Hele Harstad kommune	9,7	11,2	15,5		

(- angir enheter som ikke har rapportert)

Sykefravær tjenesteområder	2004	2005	2006	2007	2008	% endr. 07-08
Barnehager	12,3	10,4	10,4	12,3	13,3	8,1
Skoler	7,8	7,1	7,9	7,6	8,3	9,2
Hjemmetjenesten	11,2	11,3	14,2	13,6	14,3	5,1
Sykehjem	14,2	13,1	13,4	12,4	15,2	22,6

Fraværet øker både i barnehager, skole, sykehjem og hjemmetjeneste. Fraværet i barnehagene skyldes i hovedsak belastningsskader i armer, nakke og rygg, men det er også en del svangerskapsrelatert fravær. Det jobbes med å finne måter å organisere arbeidet på som kan redusere slitasje/belastning. Barnehagene samarbeider med bedriftshelsetjeneste og personal om tilretteleggingstiltak. Flere barnehager melder om dårlig effekt av disse tiltakene pga av generell mangel på vikarer å sette inn. Det er fysisk krevende å arbeide i barnehage og dersom det ikke settes inn vikarer ved fravær kan dette øke muligheten for at flere blir sykemeldt.

Problematikken med manglende vikarer/ ikke innleie er også i skolen ei utfordring mange gir tilbakemelding om.

Det arbeides aktivt innen pleie og omsorgssektoren med å få fraværet redusert og mange tiltak/tilrettelegging er iverksatt. Fraværsårsakene vurderes å være flere. Forvaltningsrevisjonsrapport fra Kom RevNord signaliserte at arbeidspress innen hjemmetjenesten var stort i 2007 og er på ingen måte blitt noe mindre etter hvert.

To sykehjemsavdelinger har over en 3-årsperiode utprøvd den såkalte 3-3 turnus. Denne måten å organisere avdelingene på synes å gi friskere arbeidstakere. Sykefraværet til disse var 1,2% og 12,2%.

Også her er fraværet økende i 2008, men likevel markant under resten av sykehjemsavdelingene ved samme enhet.

Resultat Drift og utbyggingstjenesten:

Sykefraværet har gjennom mange år vært på ca 4,5%, men de siste par årene er det registrert økning i sykefraværet. Dette delvis knyttet til langtidssykemeldte arbeidstakere. Det siste året registreres økning i sykefravær pga stress på arbeidsplassen (økende saksbehandlermengde og ikke tilstrekkelige ressurser). Dette har resultert i lang saksbehandlingstid.

Antall skademeldinger i enheten ligger på et nivå ned mot null. De skadene som er meldt i

2008 er fortsatt få. Årsaken til økningen ligger også i bedre registrering.

Indikator: Antall skademeldinger for ansatte		
Indikatorkrav: Ønsket resultat er reduksjon hvert år	2007	2008
Barne- og ungdomstjenesten	36	52
Bergseng skole	3	1
Brann- og beredskapstjenesten	1	0
Bygg- og eiendomstjenesten	1	0
Byggeklussen barnehager(ny)	-	1
Drift- og utbyggingstjenesten	0	4
Gausvik skole	0	1
Hagebyen skole	11	1
Harstad skole	11	7
Harstad sykehjem	14	2
Heggen barnehager	0	2
Helse- og miljøtjenesten	0	1
Hjemmetjenesten nord	40	45
Hjemmetjenesten sentrum	11	7
Hjemmetjenesten sør	124	190
Kanebogen boenheter	40	3
Kanebogen skole	21	16
Kila skole	18	4
Kveldsol sykehjem og servicesenter	7	0
Lundenes skole	1	3
Medkila barneskole	8	4
Nordhusan barnehager(endret)	1	-
Olavsgården sykehjem	27	11
Personal- og organisasjonsenheten	0	2
Psykiatritjenesten	1	10
Sama sykehjem	16	9
Seljestad barneskole	8	3
Seljestad ungdomsskole	2	2
Slottet sykehjem	23	25
Stangnes barneskole	0	1
Stangnes sykehjem	24	16
Sørvik skole	5	4
Voksenopplæringen	2	0
Indikatorresultat:	456	428
Skoler	90	48
Barnehager	1	3
Hjemmetjeneste inkl. Kanebogen boenheter	215	245
Sykehjem inkl. Kveldsol sykehjem og servicesenter	111	63
Teknisk	2	4
Øvrige	37	65

I henhold til Lov om yrkesskade eller yrkessykdom registrerer Harstad kommune alle typer skader og tilløp til skader. Materialet skal også være til hjelp i enhetene ved risikovurdering og prioritering av tiltak i

Hovedresultater på fokusområdene

enhetenes Driftsplan.

Det totale antall avviksmeldinger for 2008 er på 428 innenfor området: Arbeidsulykke/ skade/ trusler ansatte. Dette er en reduksjon på 43 tilfeller fra 2007. Det er ennå noe ulik registreringspraksis i enhetene, så det er for tidlig å si om dette er en reell økning i antall avvik eller en forbedret praksis med hensyn til å registrere de faktiske forhold.

Av de 428 meldte tilfeller er 207 oppgitt som skade påført av bruker (elev/ pasient/ andre). 107 tilfeller er oppgitt som trusler/ forulemping/ trakassering fra bruker/ pårørende. 14 av disse tilfellene er registrert med sykefravær som direkte følge av hendelsene.

Indikator: Stillingsstørrelse

Kritisk suksessfaktor: Større stillingsandeler for ansatte som ønsker det

Fast ansatte fordelt på stillingsprosent og kjønn								
	Kvinner				Menn			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
0*				100				9
1 – 24,99 %	132	120	62	46	60	53	28	32
25 – 49,99 %	236	117	53	54	46	21	8	6
50 – 74,99 %	213	355	273	279	29	47	28	29
75 – 99,99 %	181	221	258	271	16	23	17	15
100 %	517	558	688	677	298	298	338	343
Sum	1 279	1 371	1 334	1427	449	442	419	434

*Stillingsprosent 0 er fast ansatte som har permisjon uten lønn eller er langtidssykemeldt

Fra 2007 ble rapporteringsmulighetene bedre tilpasset slik at det er mulig å hente ut rapporter på total stillingsprosent pr. person. Derfor er det store avvik mellom tallene pr 2007 og 2006. For 2008 har vi også valgt å ta med fast ansatte som har permisjon uten lønn eller er langtidssykemeldt (utover 1 år)

Tabellen viser en reduksjon i antallet kvinnelige ansatte med de minste stillingsstørrelsene, og en liten økning blant menn og at antallet med stillingsstørrelse over 50% har en svak økning. Blant andel menn med minst stillingsstørrelse er det 12 personer i 1% stilling (brannkorpset). Dette tyder på at økningen i bemanningen det siste året er stort sett tatt ut i stillinger større enn 50%. Med forbehold om feilkilder er dette en utvikling i riktig retning. Årets tall dokumenterer at det er mange ansatte som kombinerer småstillinger, slik at det totale ansettelsesforholdet er større enn det som har fremgått av tidligere statistikk.

Likestilling (pliktig årsberetning):

Likestilling mellom kjønnene:

Etter kommunevalget i 2007 utgjør administrasjonsutvalget også likestillingsutvalget.

Det har vært behandlet 5 saker av slik karakter. Særlig kan nevnes: Sak om likelønn.

Harstad kommune har i flere år også hatt fokus på å redusere uønsket deltid.

Rådmannsfunksjonen består ved årsskiftet av 1 rådmann og 2 assisterende rådmenn. Alle er menn. Av enhetslederne er det 27 kvinner og 20 menn.

Kommunestyret har i virksomhetsplanen vedtatt felles kritisk suksessfaktor; "større stillingsandeler for ansatte som ønsker det". Dette må enhetene forholde seg ved utarbeidelse av enhetenes driftsplan. Enhetene har pålegg om at det ved ledighet i stillinger og endringer i arbeidsplaner og turnuser tilstrebes å redusere antall småstillinger der det er praktisk mulig innenfor tildelte rammer, og at omlegging av arbeidsplaner som medfører økt antall småstillinger ikke aksepteres.

Prosjektet med 3-3 modell (turnus) på to sykehjemsavdelinger ble vedtatt videreført som en fast ordning etter endt prosjektperiode. Modellen gav gode resultater på blant annet sykefravær og større stillingsstørrelser. Det legges videre opp til at ordningen kan utvides til flere avdelinger, men at det skal basere seg på frivillighet fra de ansattes side og at det bør arbeides for at flere skal kunne tilbys 100% stilling i en slik ordning.

Hovedresultater på fokusområdene

Bedre levekår for lesbiske, homofile, bifile:

I følge LLH viser forskning at 40 % av lesbiske og homofile arbeidstakere er helt eller delvis skjult på arbeidsplassen. 20 % av gruppen gir uttrykk for å ha blitt mobbet og trakassert i arbeidslivet. Harstad kommunestyre støtter målet om å sikre bedre levekår for denne gruppen mennesker. Harstad kommune skal innta en mer aktiv holdning til de samfunnsmessige utfordringene med vern mot diskriminering i arbeidslivet. Alle innbyggere i Harstad kommune skal kunne være hele mennesker, få lov til å dele alle sine opplevelser,

erfaringer og hverdag med venner, familie, arbeidskollegaer etc. Kommunen skal bidra til å sikre gode levekår og likeverdige tjenester.

Både for skole, fritidsorganisasjoner og andre som har kontakt med ungdom hver dag, er det viktig å være klar over problemstillingen og tilrettelegge for positive holdninger, fleksible ordninger og igangsette tiltak der det viser seg nødvendig. Videre identifiseres å sikre gode levekår og likeverdige tjenester til hele befolkningen som en hovedutfordring i gjeldende kommuneplan.

Diverse nøkkeltall personalfunksjonen	2006	2007	2008
Oppfulgte arbeidstakere med helseproblemer (iht. nærvær v/fravær)	229	265	204
Oppfulgte arbeidstakere i forbindelse med virksomhetsoverdragelse og/eller er definert som mulig overtallige iht. prosedyrer for overtallighet	12	11	123
Oppsagte arbeidstakere pga. langtidsfravær, overtallighet eller disiplinære forhold iht. prosedyrer	24	23	23
Saksbehandling Avtalefestet førtidsPensjon (AFP)	15	14	15
Saksbehandling Alderspensjon(inkl.særaldersgrense)			5
Innvilgede tilretteleggingstilskudd (IA) *	172	96	60
Innvilgede Tidsubestemt lønnstilskudd i regi av IA (TULT)			2
Annonsering eksternt og internt	360	354	298
Faste tilsetninger	376	467	234
Tilsetninger midlertidige /vikariater	150	187	139
Søkere	2861	3370	2 351
Retur av søknader (antall saker)			2 000 (140)
Oppsigelser besvart	163	210	171
Ansiennitetsberegning	310	288	270
Saksbehandling fødselspermisjoner (antall perm.inkl. fedrekvote)	78	61	86 (56)
Utstedt tjenestebevis	160	202	200
Senioravtaler		39	64
Antall vikarformidlinger			13 454
Antall tidsregistreringer (manuelle endringer, rådhus 1a+b og brann og beredskap)			3 160

* Totalt kr. 637 673,- er det gitt tilsagn om i 2008.

Resultatmål: Relevant kompetanse i personalet

Indikator: Andel faglært personale iht bemanningsplan

Generelt kan sies at det ikke har vært store rekrutteringsproblemer i Harstad kommune. Enhetene melder at andelen faglært personale er høyt. De siste par årene er det blitt merkbart også i Harstad at arbeidsmarkedet er strammere. Dette gjør at det til tider kan være svært vanskelig å skaffe vikarer.

Det har også vist seg at det er spesielt vanskelig å rekruttere arbeidstakere med

førskolelærerutdanning til barnehager og til stillinger med krav om relevant erfaring og

utdannelse innenfor ingeniøryrkene.

Læringer	2004	2005	2006	2007	2008
Omsorgsfag	6	4	8	4	6
Barne- og ungdomsarbeider	4	6	7	5	3
Hospitering	3	2	1	0	0
Totalt	13	12	16	9	9

Stillingen som sysselsettingskonsulent ble lagt ned i KRP I og har derfor resultert i at arbeidet med rekruttering er blitt nedprioritert. Oppfølging av læringer er blitt fulgt opp av personalrådgiver.

Hovedresultater på fokusområdene

Stillingshjemler pr. enhet

Tjeneste- og støtteenheter	2007	2008	Endring	Merknader
Rådmannen	7,0	7,0	0,0	
Pers.- og organisasjonsenh.	27,7	26,7	-1,0	Lagt ned stilling på sysselsetting
Økonomi- og utviklingsenheten	29,3	17,6	-11,8	Inkl. 3,07 st. spes.ped., øvrige spes.ped st.er flyttet til barnehagene
Administrasjonsenheten	15,5	15,0	-0,5	Redusert med 0,5 sekretær/bud
Regnskapsenheten	12,0	11,5	-0,5	0,5 sekretærstilling er inndratt
Tildelingsenheten	0	7,5	7,5	Enhet opprettet i 2008
Kemnerenheten	15,6	15,6	0,0	
NAV-Flyktningetjeneste	10,0	10,0	0,0	
Areal- og byggesaktjenesten	22,8	22,8	0,0	
Brann- og beredskaptjenesten	30,1	30,1	0,0	
Bygg- og eiendomstjenesten	75,7	73,0	-2,7	Renholdsstillinger lagt ned
Drift- og utbyggingstjenesten	64,5	64,5	0,0	
Helse- og miljøtjenesten	51,7	53,1	1,4	1 fagkoordinator fysio.
NAV-Sosialtjeneste	15,0	15,0	0,0	
Barne- og ungdomstjenesten	58,0	36,7	-21,4	Avlastning brukere under 18 år flyttet til hjemmetjenestene
Harstad bibliotek	8,3	8,3	0,0	
Harstadåsen barnehager	19,5	31,0	11,5	Overtakelse av sykehusbarnehagen
Byggekllossen barnehager	24,5	25,0	0,5	
Fargeklatten barnehager	10,0	21,8	11,8	Avd. Hagebyen flyttet fra Harstadåsen barnehager
Heggen barnehager	29,0	32,0	3,0	
Gangsåstoppen barnehager	29,7	34,7	5,0	Avd. Gunnarn opprettet
Hinnstein barnehager	31,2	32,7	1,5	
Bergsåsen barnehager	21,5	22,5	1,0	
Gausvik skole	10,3	10,6	0,4	
Medkila skole	28,6	24,9	-3,7	
Sørvik skole	29,8	29,9	0,1	Barnehagavd. Fauskevåg opprettet
Kila skole	49,4	50,2	0,8	
Kanebogen skole	29,1	35,3	6,2	
Stangnes barneskole	16,7	0,0	-16,7	Lagt ned i 2008
Seljestad barneskole	34,9	32,4	-2,5	
Seljestad ungdomsskole	44,3	38,6	-5,7	
Harstad barneskole	73,9	71,0	-2,8	
Hagebyen skole	40,9	38,2	-2,7	
Bergseng skole	27,4	24,2	-3,2	
Ervik skole	16,7	12,4	-4,3	Kasjord skole lagt ned
Lundenes skole	15,6	16,2	0,6	
Alvestad skole	7,4	7,2	-0,2	
Harstad kulturskole	10,3	10,3	0,0	
Voksenoppl. og spes.ped. senter	22,8	23,8	1,0	
Psykiatritjenesten	45,0	44,7	-0,3	
Hjemmetjenesten sør	66,4	68,7	2,4	Brukere flyttet til Hjemmetj. Sørvik, avlastning for brukere under 18 tilført
Hjemmetjenesten sentrum	89,0	78,9	-10,1	Hj.tj. Grytøy flyttet til Hj.tj. Nord
Hjemmetjenesten nord	81,4	103,2	21,9	Hj.tj. Grytøy og tilført avlastning for brukere under 18
Kanebogen bo- og servicesenter	29,4	29,4	0,0	
Kveldsol sykehjem og servicesenter, Melvik	31,9	32,5	0,6	
Sama sykehjem	56,5	56,5	0,0	
Slottet sykehjem	44,3	44,3	0,0	
Stangnes sykehjem	40,2	40,3	0,1	
Harstad sykehjem	70,5	53,1	-17,4	Fagerbo og avd. Gullhaugen lagt ned
Olavsgården sykehjem	35,5	35,5	0,0	
Sum	1 656,4	1 626,3	-30,1	

Hovedresultater på fokusområdene

Stillingshjemler tjenesteområder	2007	2008	Endring	Merknader
Skole	414,1	377,4	-36,7	Nedleggelse av Kasfjord og Stangnes skole, redusert elevtall og generell nedtrekk i antall stillinger
Barnehage*	191,8	216,4	24,5	Avd. Gunnarn, avd. Fauskevåg nyopprettet. Kommunal overtakelse av sykehusbarnehagen
Pleie og omsorg**	612,4	594,6	-17,9	Nedleggelse av sykehjemsplasser

* Inneholder alle stillinger i barnehagene samt spes.ped stillinger som både ligger i barnehagen og på Fag barnehage under Økonomi- og utviklingsenheten

** I 2008 ble tildelingsenheten opprettet. I slutten av 2008 ble Avlastning brukere under 18 år flyttet fra Barne- og ungdomstjenesten til hjemmetjenestene. Alle disse stillingene er med under Pleie og omsorg både i 2007 og 2008.

Resultatmål: Godt kvalitetssystem for kommunen

Indikator: Antall interne revisjoner pr. år

Indikatorkrav: Minimum 15

Resultat: Det ble gjennomført 1 intern kvalitetsrevisjon i 2008.

Årsaken til at kravet ikke er nådd er at rådmannen ga midlertidig stans i gjennomføringen av kvalitetsrevisjoner i 2008. Dette skyldes bevisst nedprioritert i 2008 pga de store kostnadsreduksjonsprosessene, samt bemanningssituasjonen i Personal- og organisasjonsenheten.

IKT

Det ble meldt inn 5500 saker i Helpdesksystemet (Brukerstøtte IKT). Driften har vært stabil uten avbrudd av betydning. Oppetid på nettverket har vært på over 99 % i kjernetiden. Antall systemer i drift er fra 150 til 200. Det er meldt inn ca. 1200 windowsbrukere i hovednettverket. På skolelinux er 3780 brukere innmeldt. Kommunens IKT funksjon har i 2008 overtatt drift av mobil og vanlig telefoni. Rådmannen ble pålagt av kommunestyret å vurdere å konkurranseutsette IKT tjenester. Dette var en stor oppgave som involverte samtlige ansatte innen IKT funksjonen. Betydelige ressurser ble brukt på innhenting av informasjon og forberedelse av saken. IKT funksjonen mistet derfor fokus på drift/utvikling i en 3 måneders periode inntil saken ble avklart.

Prosjekter/aktiviteter som er startet/gjennomført er som følger:

IP-telefoni

IP-telefoniløsning er implementert på servere i datarom. Nytt støttesystem ble installert og

brukes nå av hele kommunen. IP-telefoni er utrullet på flere mindre enheter utenfor rådhuset. Videre utrulling vil skje i 2009.

Barnehager

Det har vært omstrukturering av enhetene. 4 nye avdelinger har fått installert komplett telefoni og dataløsning.

Skoler

Skoleprosjektet har vært den største aktiviteten dette året.

Kabling er utført på samtlige skoler med hensyn til strøm og data til elevmaskinene. 40 stk. servere er installert i forhold til skolelinux. Disse er lokalisert på sentralt datarom i kommunen og ute på hver enkelt skole. Alle elevmaskiner er tilkoblet skolelinux nettet. Tett på 400 lærere har fått tilgang til kommunenes mailsystem via WEB.

Serverpark

Mange gamle servere er byttet ut med "bladeservere" som er mer miljøvennlig. Totale strømutfgifter vil med dette reduseres. Miljøvennlig IT er viktig i planleggingen ved videre utskifting av utstyr.

Nytt mailsystem

Mailsystemet er byttet fra Lotus Notes til Exchange. Det var ved utgangen av 2008 ca. 1000 mailbrukere.

Matrikkel

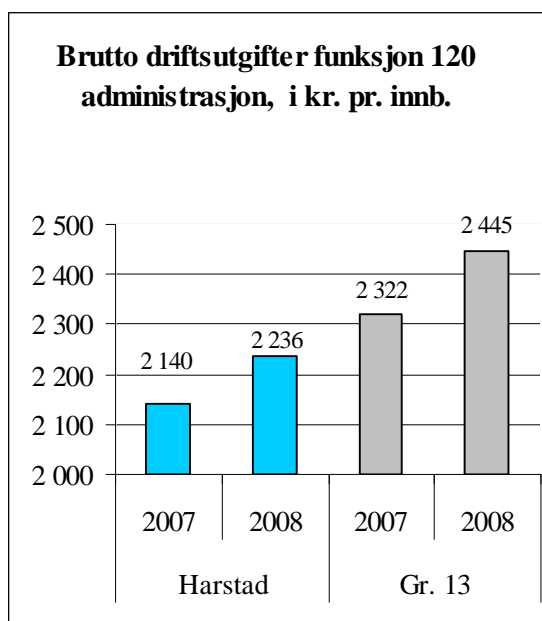
Matrikkeldatabase har erstattet KommuneGAB. Databasen brukes av flere tekniske programvarer.

Administrasjon styring og fellesutgifter

Adm. styring og fellesutgifter omfattes av funksjonene 100, politisk styring, 110 kontroll og revisjon, 120 administrasjon, 121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen, 130 administrasjonslokaler, 170 premieavvik, 171 amortisering av tidligere års premieavvik, 180 fellesutgifter og 190 Interne Serviceenheter (sistnevnte tas ikke med her da den netto skal gå i 0).

Produktivitetstall KOSTRA til administrasjon og fellesutgifter	Gruppe 13		Harstad	
	2007	2008	2007	2008
Brutto driftsutgifter til funksjon 100, i kr pr. innb. (Lønn ordfører, Møtegodtgjørelse, Støtte politiske partier, Representasjon fra folkevalgte, Øvrige godtgjørelse til folkevalgte)	256	217	302	220
Brutto driftsutgifter til funksjon 110, i kr pr. innb. (Kontrollutvalg og Revisjon) *Ny fra 2008. Lå tidligere i funksjon 100 politisk styring		52		99
Brutto driftsutgifter til funksjon 120, i kr pr. innb. (Administrativ ledelse, Støtte og stab, Fellesfunksjoner som resepsjon, sentralbord, kantine, post- arkivfunksjon, regnskap og lønn)	2 322	2 445	2 140	2 236
Brutto driftsutgifter til funksjon 121, i kr pr. innb. (Aktiviteter knyttet til administrasjon, forsikringer av bygg og pålagte skatter og avgifter knyttet til bygg, og som er typisk forbruksuavhengig av om bygg er i drift eller ikke.) *Ny fra 2008. Lå tidligere spredt på alle tjenestefunksjoner og 130 Adm.lokaler)		110		216
Brutto driftsutgifter til funksjon 130, i kr pr. innb. (Administrasjonslokaler)	264	215	177	252
Brutto driftsutgift til funksjon 170 og 171, i kr pr innbygger. (Premieavvik og Amortisering av tidligere års premieavvik)	-474	-707	-980	-898
Brutto driftsutgifter til funksjon 180, i kr pr. innb. (Diverse fellesutgifter. Eldreråd, Overformynderi, Forliksråd, Sivilforsvar, Politi og Rettspleie, Utgifter til AFP)	297	183	136	-1 267

Funksjon 100:

Kr 140 per innbygger av reduksjonen skyldes ny funksjon 110 kontroll og revisjon, lavere pensjonsutgifter samt at det i 2008 ikke var valg i motsetning til i 2007 hvor det var stortingsvalg. Det betyr at det har vært en reell økning i utgifter til godtgjørelse til politikere på ca 1,3 mill kroner.

Funksjon 120:

Økningen skyldes normal lønns- og prisstigning fra 2007.

Funksjon 130:

Økningen skyldes økte energiutgifter.

Funksjon 170 og 171:

Her føres premieavviket for inneværende år og amortisering (utgiftsføring/inntektsføring) av tidligere års premieavvik. Kommunestyret vedtok i K-sak 96/08 endring av prinsipp for amortisering av premieavvik slik at amortisering nå skal gjøres over 15 år for premieavvik fom 2007. På den måten er utgiften forskjøvet over tid og dermed litt mindre utgift i 2008.

Funksjon 180:

Årsaken til endringen fra 2007 er bruk av premiefond som skal krediteres funksjon 180.

Innfordring og skatt

Hovedresultater på fokusområdene

Kemner har gjennomført informasjonstiltak mot nye arbeidsgivere, regnskapsførere og revisorer og har i tillegg gjennomført tiltak for å høyne andelen av brukere på e-faktura/avtalegiro.

Antall utgående faktura stk	2008	2007	Endring %
Harstad kommune	48 889	47 162	3,66
Harstad kirkelig fellesråd	346	649	-46,69
PPD (som eget selskap)	0	59	
KomRevNord	206	173	19,08
Sum antall utgående faktura	49 441	48 043	2,91

Antall utgående fakturaer har økt fra 2007 til 2008. Det er ikke fakturert for Harstad kirkelige fellesråd fom november 2008. Når det gjelder PPD så er de med i oversikten under Harstad kommune for 2008.

Utfakturert beløp kr	2008	2007	Endring %
Harstad kommune	334 831 368	430 865 920	-15,10
Harstad kirkelig fellesråd	2 058 968	3 161 411	-15,97
PPD (som eget selskap)	0	11 021 939	
KomRevNord	23 102 189	23 557 138	-13,36
Sum	359 992 526	468 606 408	-14,84

Tallene viser en nedgang i utfakturert beløp på kr 108 613 882 i forhold til i 2007. Nedgangen skyldes i hovedsak økt bruk av Elektroniske bilag (E-bilag) for inntekt hvor det ikke er nødvendig å sende ut faktura, samt at det ikke er fakturert for Harstad kirkelige fellesråd fom november 2008. Når det gjelder PPD så er de med i oversikten under Harstad kommune for 2008.

Kommunal innfordring	2008	2007
Utestående over 90 dager	6 074 549	6 240 858
Avsetning påregnelig tap	1 700 000	11 350 000
%-vis avsetning av utfakturert	0,47	0,3

Antall innbyggere, arbeidsgivere og lønns- og trekkoppgaver(LTO) de siste årene:

År	Ant innbyggere	Ant arb.givere	LTO
2004	23 111	1 046	52 583
2005	23 228	1 037	31 232
2006	23 224	1 068	32 265
2007	23 261	1 072	32 894
2008	23 150	1 072	32 894

Skatteinnfang i forhold til budsjett mm. Innfordret skatt og avgift, kommunens andel, nedgang/økning samt kommunens budsjettering de siste årene:

År	Innfordret	Kommunens andel	Økning/Nedgang	Budsjettert	budsjett/regnskap
2002		317 985 410	29 753 160	316 093 000	1 892 410
2003		349 357 566	31 372 156	348 307 000	1 050 566
2004		364 281 230	14 923 664	371 069 000	- 6 787 770
2005		372 305 748	8 024 518	387 482 000	-15 176 252
2006	1 631 442 107	400 032 924	27 727 176	396 715 000	3 317 924
2007	1 648 829 414	404 899 162	4 866 238	419 469 000	-20 176 097
2008	1 741 183 615	401 389 568	- 3 509 554	413 225 000	-11 835 433

For år 2008 er inngangen kr 11 835 433 mindre en budsjettert.

Det er en nedgang i de totale restansene

med kr 5 852.266,-, det er et godt resultat sett på bakgrunn av at kemner mistet juriststillingen i mars/april.

Postmottak, arkiv og trykkeri

I 2008 er det etablert postmottak med skanning for fagsystemet Profil for helse og omsorgssektoren.

Arkivdepot

Det er montert nye 478,8 hyllemeter med arkivreoler i 2008. Nå er det ikke plass for flere reoler. Arealet til disposisjon er fullt utnyttet.

Depotet har hatt 395 forespørsler om eldre arkivmateriale. Det er noen få saker som er henvist til Interkommunalt Arkiv Troms. Dette er saker som IKAT har til ordning hos seg, eller personregistermapper som er overført IKAT.

Depotet har mottatt i alt 193 hyllemeter arkivmateriale fra kommunale enheter i 2008. Av dette 31 hyllemeter fra regnskap og 12,5 hyllemeter fra sosialkontoret og ca 19 hyllemeter fra Fagerlia sykehjem. Arkivet har også mottatt 25 hyllemeter arkivmateriale fra Stangnes, Fauskevåg og Kasfjord skoler som ble nedlagt fra høsten 2008.

Det er makulert ca 30 hyllemeter, primært gammelt lønnsarkiv.

I 2008 har personregistermapper vært prioritert. Det kommer fortsatt eldre mapper både fra barnevern, sosialkontor, flyktningkontor, skoler, sykehjem og

hjemmetjenester. Alt som er kommet inn er på plass.

Arkivdepot har lånt ut en del av en stillingsressurs til overformynderiet i 2008.

Kommunale innkjøp

Følgende anbud ble kjørt i 2008:

- Eiendomsmeglertjenester
- Blikkenslager inkl materiell
- Bygningsglass
- Malertjenester inkl materiell
- Serviceavtale på el-kjeler
- Ventilasjonstjenester inkl materiell
- Supplerende undersøkelser i Harstad indre havn
- Legemidler
- Busstransport for elever til skolesvømming
- Snekkertjenester inkl materiell

I tillegg ble det gjennomført:

- Forhandlinger om ny taxiavtale
- Tilbudskonkurranse på mobiltelefoner

Prosjekt:

- Nytt anskaffelsesreglement
- Prosjekt felles innkjøpsfunksjon (mellom kommunene i Sør-Troms)

Saksbehandlingssystemet Ephorte

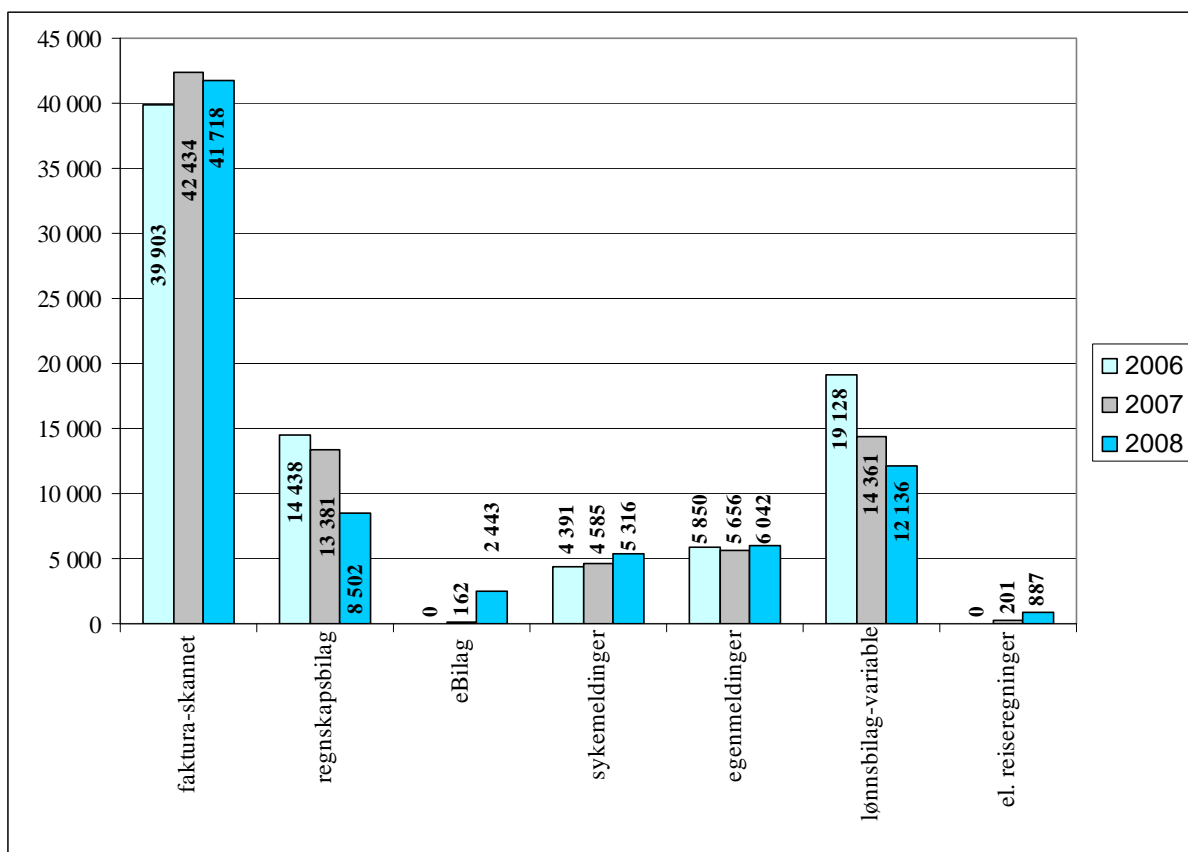
År/dokumenttype	2006	2007	2008
U utgående brev	10 372	10 576	10 853
S politiske/delegerte saker	555	613	633
N notater til oppfølging	459	521	626
X notater uten oppfølging	737	776	848
I inngående brev	16 164	14 490	14 865
Journaler	31 790	30 867	29 514

Regnskap

Regnskapet ble avlagt innen frist 15.2.09. Lønnsutbetalinger er foretatt til rett tid. I 2008 har enheten ført regnskap for Harstad kommune og revisjonen. Regnskap for fellesrådet og 4 menighetsråd er tom oktober. PPD's regnskap inngår som en del av kommunens regnskap fom år 2008. I perioder er det utfordringer med å få registrert store mengder bilag, slik at lønn og

utbetaling til leverandører kan foretas ihht. frister/forfall. Enheten har hatt fokus på effektivisering av arbeidsoppgaver, og samtidig ivareta den økonomiske internkontrollen. Enheten viderefører arbeidet i 2009, bl.a. med å ta i bruk elektroniske regnskapsbilag og reiseregninger på flere enheter.

Tabellen viser antall registrerte bilag. Reduksjon i variable lønnsbilag skyldes overgang til elektroniske timelister for pleie-

og omsorgssektoren. To nye enheter tok i bruk Notus/elektroniske timelister i 2008.

4.3. Tjeneste/brukere

Resultatmål: Fornøyde brukere

Indikator: Antall klager

Indikatorkrav: Ønsket resultat er reduksjon

Tjenesteområde	Forvaltningslov/særlov		Avvikssystem	
	2008	2007	2008	2007
Støtte	0	0	0	0
Drift- og utbyggingstjenesten	164	121	0	0
Bygg- og eiendomstjenesten	5	6		
Areal- og byggesakstjenesten	183	62		
• Eiendomsskatt	150	30		
• Motorferdsel	0	0		
• Seksjonering	1	0		
• Plan- og bygningsloven	30	30		
• Delingsloven	0	0		
• Konesjonsloven	1	1		
• Odelsloven	1	1		
NAV kommune	12	0	0	0
Barnehager	7	0	0	0
Skoler	7	14	1	0
Sykehjem	0	0	6	2
Hjemmetjeneste/kombinert m. sykehjem	2	4	6	9
Øvrige	7	0	1	0
Sum	387	207	14	11

(Her kan det være underrapportering fra enheter)

Indikator: Brukertilfredshet - kvalitet på tjenestene

Harstad kommune har i likhet med mange andre kommuner valgt å benytte resultater fra spørreundersøkelser som indikator for brukertilfredshet. Med tydelige spørsmål og god svarprosent, kan resultater av spørreundersøkelser være en god indikator på hva brukerne mener. Mål og resultater fra brukerundersøkelsene er presentert under de enkelte enheter/tjenester.

Spørreundersøkelser for elever utarbeidet av Undervisningsdirektoratet, er obligatorisk for 7. og 10. trinn for alle skoler i landet. Undersøkelser for demente i

hjemmetjenesten, pårørende demente og pasienter på sykehjem er utarbeidet av Kommunenes Sentralforbund. For undersøkelser med få respondenter eller lav svarprosent kan enkeltbesvarelser få stor innflytelse på hovedresultatet. I disse tilfellene må man være varsom med å trekke bastante analysekonklusjoner. Rådmannen har instruert enhetene om at de skal gjennomgå resultatene fra undersøkelsene med ansatte og representanter for brukere og iverksette tiltak på områder med svake resultater.

For resultater vises det til de enkelte tjenesteområder.

4.4. Økonomi – kommuneregnskapet (pliktig årsberetning)

Alt under dette kapitlet er pliktig årsberetning med unntak av rapportering av avvik budsjett-regnskap på enhetsnivå.

Innledning

Det kommunale regnskapet føres etter et finansielt orientert system og følger anordningsprinsippet. Det vil si at regnskapet skal belastes og godskrives med de faktiske utgifter og inntekter det året de oppstår. En utgift er enhver transaksjon som medfører betalingsforpliktelse.

Kommunens regnskap består av 3 hoveddeler:

- Driftsregnskapet
- Investeringsregnskapet
- Balansen

I **driftsregnskapet** føres løpende inntekter og utgifter i løpet av året. Driftsregnskapet belastes med låneavdrag for investeringene og ikke avskrivninger med resultateffekt. Avskrivningene føres i regnskapet for å synliggjøre forbruk av driftsmidler men påvirker kun brutto driftsresultat. Denne kostnaden blir nullet ut slik at netto driftsresultat er upåvirket av denne kostnaden. Avskrivningene vises bl.a. for å kunne sammenligne forbruk av driftsmidler opp mot avdragene og driftsresultatet.

I **investeringsregnskapet** føres anskaffelser over kr 100 000,- og med en levetid over 3 år, samt engangsinntekter/-utgifter av spesiell karakter. Videre føres utlån/avdrag på startlån, finansiering av investeringer og ekstraordinære avdrag på lån i investeringsregnskapet.

Balansen viser eiendelene som likvider, fordringer, anleggsmidler (investeringer) og hvordan disse er finansiert – i form av gjeld og egenkapital.

Etter oppsummeringen presenteres de 3 hoveddelene samt en presentasjon av driftsresultatet på enhetsnivå med avviksforklaring. Videre presenteres også en oversikt over alle "aktive" investeringsprosjekt.

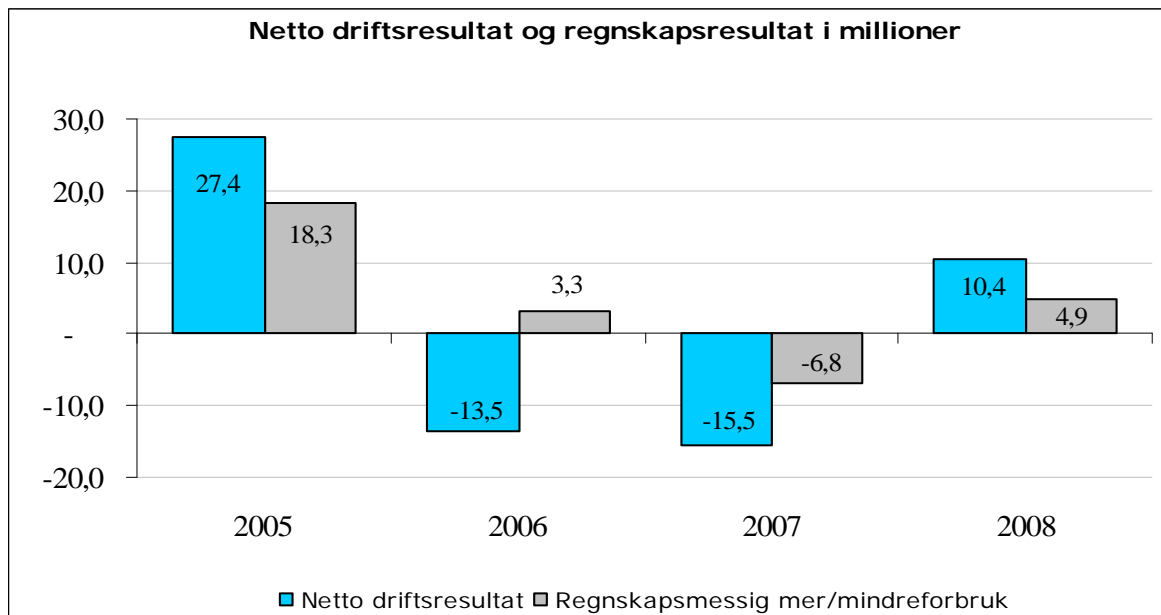
Nytt fom 2008 er at **PPD som interkommunalt samarbeid etter kommunelovens § 27** er tatt med som en del av Harstad kommunes regnskap pga Harstad er vertskommune. Det vises til årsregnskapet og noter når det gjelder den regnskapsmessige betydningen av dette. PPD sin aktivitet er ikke endret vesentlig det siste året når det gjelder samarbeidet kommunene imellom. Når det gjelder forholdet til Harstad kommune så ble det i 2008 besluttet at 5,5 stillinger som jobber med barn og unge i forhold til lese- og skriveopplæring samt adferdsmodifiserende tiltak, organisatorisk skal flyttes fra Harstad kommune til PPD. Disse skal utelukkende jobbe mot Harstad kommune.

Oppsummering (resultat og netto driftsresultat)

Harstad kommunes regnskap viser et regnskapsmessig mindreforbruk for 2008 på 4,9 millioner kroner. Dette fordeler seg med 0,3 mill i regnskapsmessige merforbruket på selvkostområder og 5,2 mill i regnskapsmessig mindreforbruk på "frie" områder. Merforbruk "frie områder" fra 2007 på 5,1 mill er budsjettet til inndekning og må dekkes inn i 2009. Merforbruk fra 2006 på selvkostområdet renovasjon på 0,4 mill er i 2008 dekket inn fra "frie områder". Dette er å anse som en midlertidig finansiering av renovasjon fra frie områder.

I resultatet ligger det et positivt premieavvik (ekskl PPD) på 22,5 mill (inkl. arb.g.avg) som er inntektsført i 2008. I K-sak 96/08 ble det vedtatt amortisering over 15 år for premieavvik fom 2007, dvs at et inntektsført positivt premieavvik et år må utgiftsføres fordelt på de neste 15 år. Korrigert for premieavviket ville regnskapet vist et "merforbruk" på 17,6 millioner kroner. Til sammen på 2 år er det nå et akkumulert premieavvik (inkl. arb.g.avg) på kr 46,6 mill som skal utgiftsføres over til sammen 16 år og vil gi en gj.sn. årlig utgift på 2,9 mill.

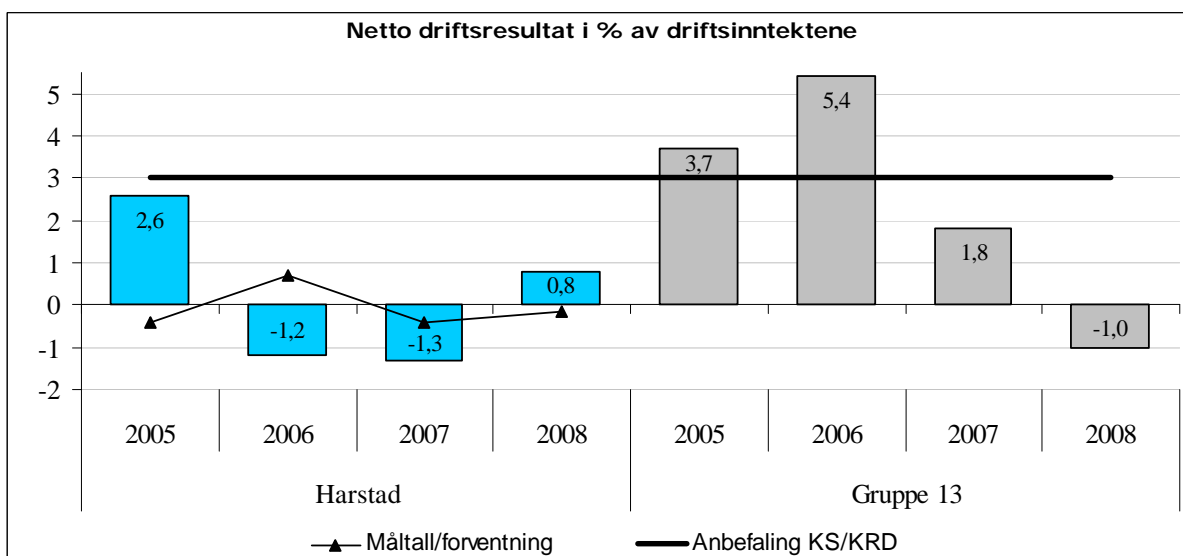

Forklaring graf: Når netto driftsresultat viser et negativt resultat men likevel har overskudd betyr dette at kommunen har brukt av andre midler enn "ordinære driftsinntekter" for å dekke dette (fond, tidligere mindreforbruk osv.). Dette betyr i prinsippet at kommunen har et høyere utgiftsnivå enn det inntektene kan bære.

Et viktig nøkkeltall er **netto driftsresultat**. Netto driftsresultat skal vise om kommunelovens krav er oppfylt: Driftsresultatet skal være tilstrekkelig til at det dekker renter, avdrag på lån og nødvendige avsetninger. Netto driftsresultat (etter renter og avdrag på lån) ble 10,4

millioner kroner. Korrigert for nødvendige avsetninger (fond) er resultatet -2,0 millioner kroner og kommunelovens krav er ikke oppfylt. Anbefaling fra KRD/KS til **netto driftsresultat i % av driftsinntektene** er på minimum 3%. Kommunen hadde i budsjettprosessen for 2008 et forventet resultat på -0,2%. Netto driftsresultat i % av driftsinntektene ble for 2008 på 0,8% noe som er under anbefaling fra KRD/DS. For kommunene i gruppe 13 er tallet vesentlig forverret sammenlignet med tidligere år (se graf). Skulle kommunen hatt et netto driftsresultat i henhold til anbefaling burde resultatet vært på 38,2 millioner mens resultatet ble på 10,4 millioner.

Driftsregnskapet**Økonomisk oversikt drift**

Viser kommunens løpende inntekter og utgifter i løpet av året og resultatet for året. Budsjett angir vedtatt budsjett inklusive budsjettendringer.

(tall i mill. kroner)	Regnskap 2007	Regnskap 2008	Budsjett 2008	Avvik regnsk/bud	Endring 07-08 i %
<i>Driftsinntekter</i>					
Brukerbetalinger	57,3	62,9	61,7	-1,2	9,8 %
Andre salgs- og leieinntekter *	121,6	132,0	126,1	-5,9	8,6 %
Overføringer med krav til motytelse	190,7	232,6	189,2	-43,4	22,0 %
Rammetilskudd	273,6	309,0	291,6	-17,4	12,9 %
Andre statlige overføringer	82,6	91,6	76,9	-14,7	10,9 %
Andre overføringer	1,1	3,3	1,9	-1,4	200,0 %
Skatt på inntekt og formue	405,0	401,4	413,2	11,8	-0,9 %
Eiendomsskatt	26,6	40,5	40,5	-	52,3 %
Andre direkte og indirekte skatter	0,1	0,1	0,1	-	0,0 %
Sum driftsinntekter	1 158,6	1 273,4	1 201,1	-72,3	9,9 %
<i>Driftsutgifter</i>					
Lønnsutgifter	661,5	720,4	689,5	-30,9	8,9 %
Sosiale utgifter	97,6	106,2	113,8	7,6	8,8 %
Kjøp av varer og tj. som inngår i tj.produksjon	181,8	190,3	186,8	-3,5	4,7 %
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	77,5	81,7	79,0	-2,7	5,4 %
Overføringer	94,4	93,3	62,1	-31,2	-1,2 %
Avskrivninger	41,4	41,5	42,0	0,5	0,2 %
Fordeelte utgifter	-	-6,6	-1,3	5,3	0,0 %
Sum driftsutgifter	1 154,2	1 226,8	1 171,8	-55,0	6,3 %
Brutto driftsresultat	4,4	46,6	29,4	-17,2	959,1 %
<i>Finansinntekter</i>					
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	21,9	44,0	25,2	-18,8	100,9 %
Mottatte avdrag på utlån	0,3	0,1	0,9	0,8	-66,7 %
Sum eksterne finansinntekter	22,2	44,1	26,0	-18,1	98,6 %
<i>Finansutgifter</i>					
Renteutgifter, provisjoner og andre fin.utg.	50,2	83,2	64,3	-18,9	65,7 %
Avdragsutgifter	33,0	37,9	37,9	-	14,8 %
Utlån	0,4	0,6	0,7	0,1	50,0 %
Sum eksterne finansutgifter	83,6	121,7	103,0	-18,7	45,6 %
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-61,4	-77,6	-76,9	0,7	26,4 %
Motpost avskrivninger	41,4	41,5	42,0	0,5	0,2 %
Netto driftsresultat	-15,5	10,4	-5,6	-16,0	-167,1 %
<i>Interne finanstransaksjoner</i>					
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	3,3	1,2	1,2	-	-63,6 %
Bruk av disposisjonsfond	-	1,3	0,4	-0,9	0,0 %
Bruk av bundne fond	8,7	6,6	7,9	1,3	-24,1 %
Bruk av likviditetsreserve	-	-	-	-	0,0 %
Sum bruk av avsetninger	12,1	9,0	9,4	0,4	-25,6 %
Overført til investeringsregnskapet	-	1,8	1,8	-	0,0 %
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	-	0,4	0,6	0,2	0,0 %
Avsetninger til disposisjonsfond	-	0,3	0,4	0,1	0,0 %
Avsetninger til bundne fond	3,4	7,5	0,6	-6,9	120,6 %
Avsetninger til likviditetsreserven	-	4,6	0,4	-4,2	0,0 %
Sum avsetninger	3,4	14,6	3,8	-10,8	329,4 %
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk+	-6,8	4,9	-	-4,9	-172,1 %

* For eksempel gebyrinntekter vann/avløp, husleie, byggesaksgebyr, parkering osv.

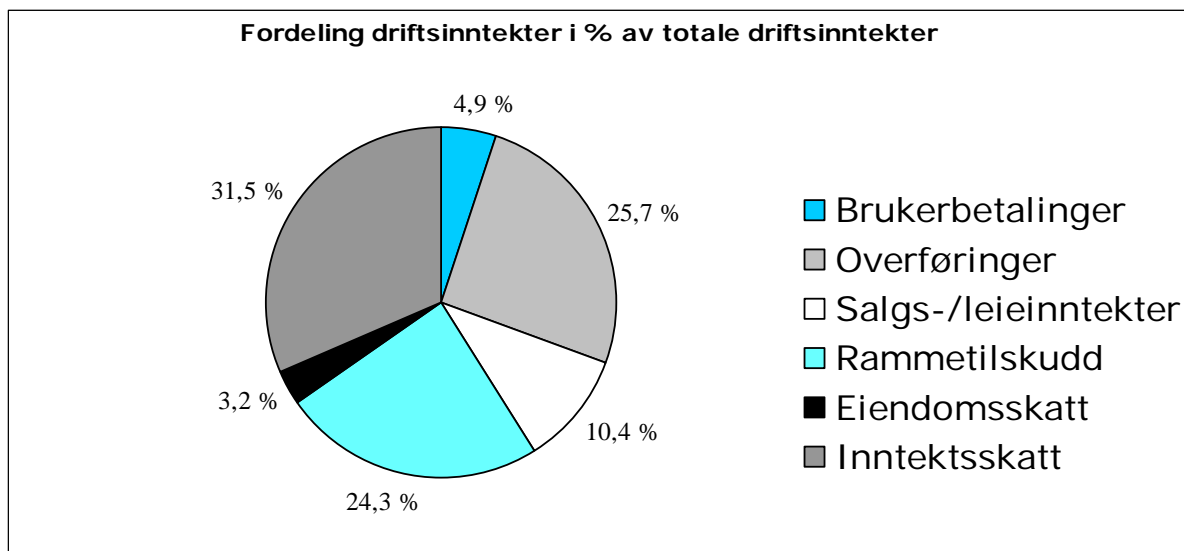
Resultatmål: God budsjett disiplin

Indikator: Regnskap = budsjett

Driftsinntektene ble på 1 273 millioner kroner. Dette er 72,3 millioner mer enn budsjettet. Hovedårsaken til dette er merinntekt på "Overføringer med krav til motytelse" med 43,4 mill kroner som i all hovedsak dreier seg merinntekter på syke- og omsorgsrefusjon. I tillegg er det mindreinntekt rentekompensasjon skolebygg 4 mill og merinntekt momskompensasjon 1,4 mill samt merinntekt andre refusjoner fra staten som har sammenheng i merutgifter eller fondsavsetning. Øremerkede psykiatrimidler er budsjettet som overføring med krav om motytelse men er regnskapsført som andre statlige overføringer og viser derfor avvik begge steder med motsatte

fortegn. Rammetilskudd inkl. skjønnsmidler og skatteinntekter har til sammen en merinntekt på 5 mill kroner. *Driftsutgiftene* ble på 1 227 millioner kroner. Dette er 55 millioner mer enn budsjettet. Det er to vesentlige avvik. "Overføringer" har 31,2 mill i merutgifter, hvorav 22,6 millioner mill skyldes ikke budsjettet momsutgifter samt 5,4 mill som skyldes budsjettete besparelser som ikke er budsjettregulert mot den faktiske besparelsen. "Lønnsutgifter" og "sosiale utgifter" har 47,5 mill i merutgifter som i hovedsak skyldes ikke budsjettet refusjon sykelønn og omsorgspermisjon. Det er også verdt å nevne at avviket på "Fordelte utgifter" er kommunens andel av utgiftene til PPD som er budsjettet som "Overføring med krav om motytelse".

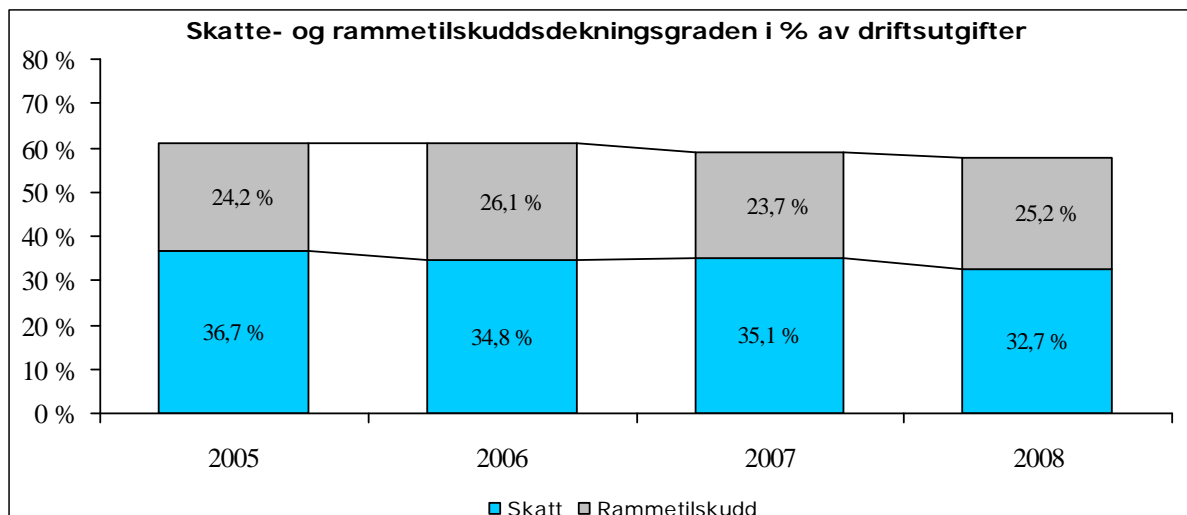
Inntektsutvikling

Skatteinntektene utgjorde 31,5% av kommunens inntekter i 2008, noe som er 3,4% lavere andel enn i 2007. Skatteinntektene er kommunens største inntektskilde. Rammetilskuddet utgjorde 24,3% noe som er en andelsmessig økning

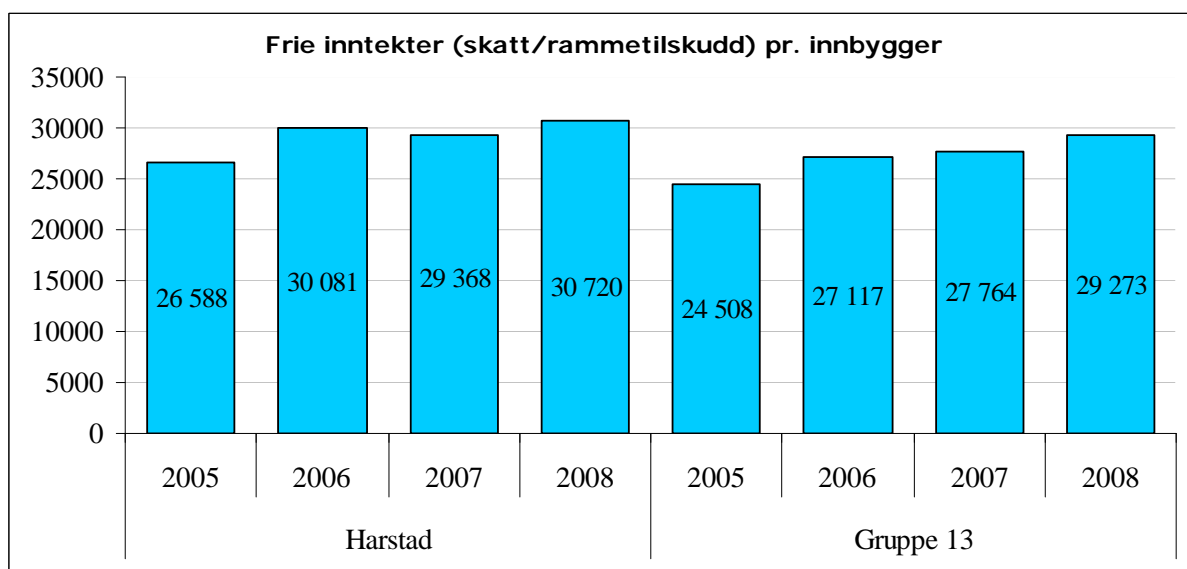
med 0,7% i forhold til 2007. Overføringer har økt sin andel med 2% som i hovedsak skyldes økt statstilskudd barnehager. Eiendomsskatten har også økt sin andel med 0,9%.

Skatte- og rammetilskuddsdekningsgraden viser hvor stor betydning de frie inntektene (skatt/rammetilskudd) har for finansieringen

av den løpende virksomheten (driftsutgiftene). Dekningsgraden er redusert med 0,9% fra 2007 til 2008

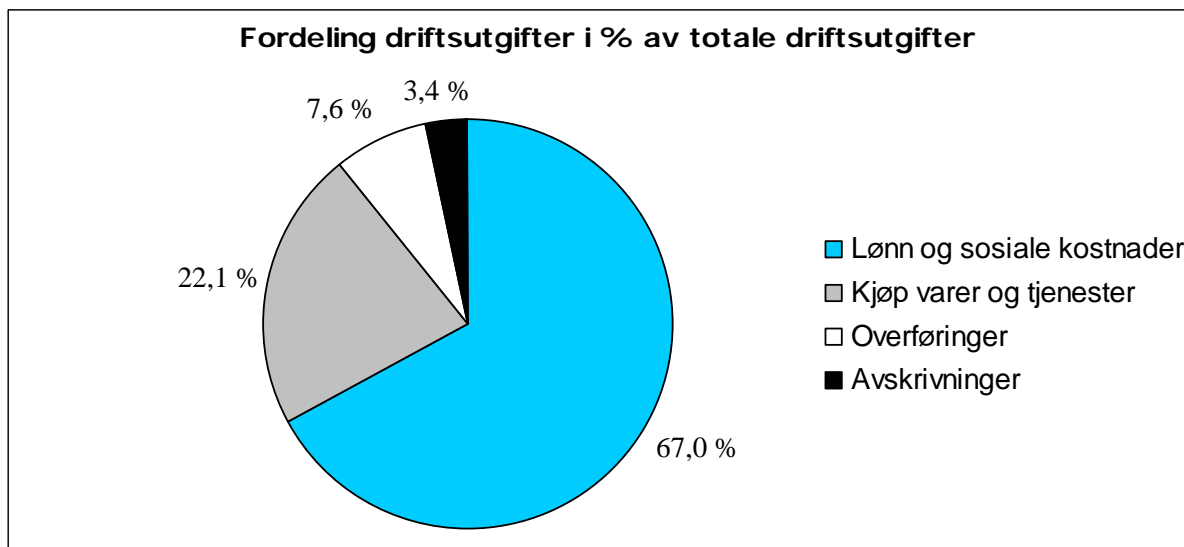

Som det går frem av grafen ligger Harstad høyt i frie inntekter pr innbygger i forhold til gruppe 13. Dette utgjør ca. 33,5 millioner kroner i merinntekter for Harstad sett i

forhold til gjennomsnittet i gruppe 13. Hovedårsaken er Nord-Norge tilskuddet som utgjorde 65 millioner kroner for Harstad kommune i 2008.

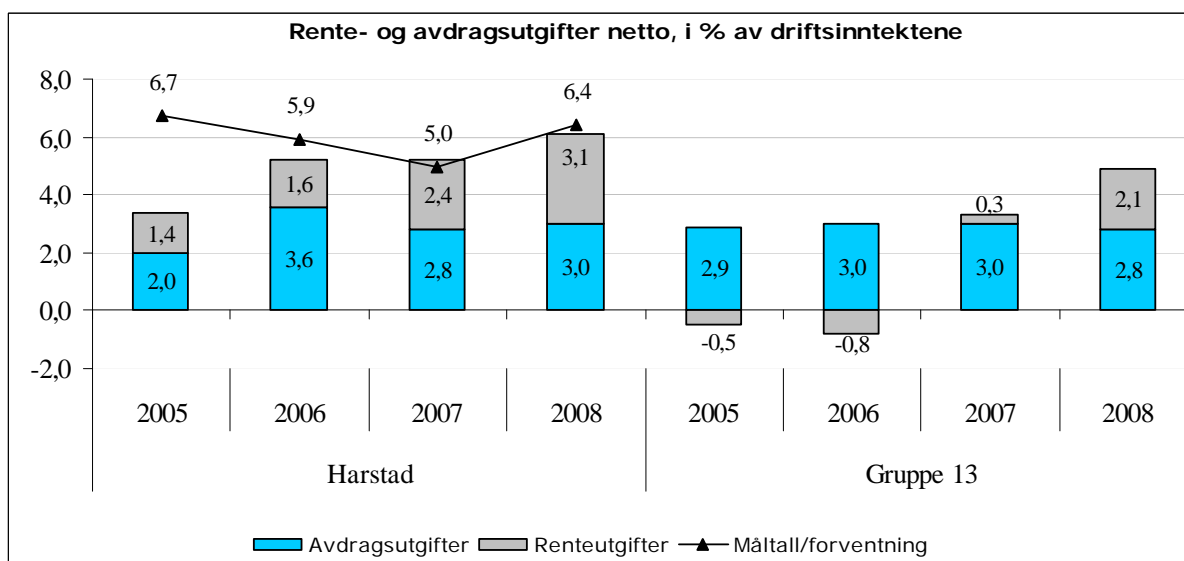

Utgiftsutvikling

Grafen viser hvordan de ulike utgiftene fordeler seg etter totale driftsutgifter.

Størsteparten av kommunens utgifter er lønns- og pensjonsutgifter, 67%.

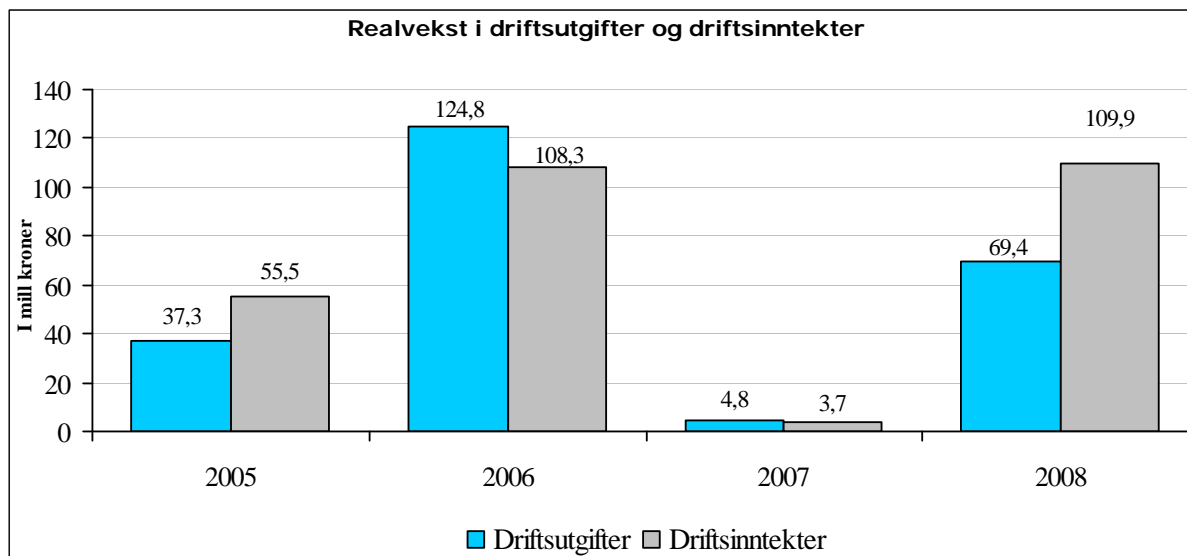
Grafen beskriver hvor stor del av driftsinntektene som går med til å dekke rente- og avdragsutgifter (korrigert for renteinntekter, utbytte og eieruttak). I opprinnelig budsjettet for 2008 var det forventet at kommunen skulle få et resultat på 6,4%, mens resultatet ble på 6%. Kommunen betaler 0,2% mer i avdrag enn gruppen. Harstad betaler kun tilnærmet minimumsavdrag. Det er her verdt å påpeke at kommunen har en langsiktig gjeld som er betydelig høyere enn gruppe 13 (se under kommentarer til balansen). Når det gjelder renteutgifter har kommunen en nettoutgift på

3,1%, mens gruppe 13 har en nettoutgift på 2,1% av driftsinntektene, noe som tilsvarer 12,7 millioner mer i netto renteutgifter enn gruppe 13. Dette kan indikere at kommunene i gruppen enten har mindre renteutgifter eller mottar andelsmessig mer i renteinntekter, utbytte eller eieruttak enn Harstad kommune gjør.

Sammenlignet med 2007 har imidlertid Harstad sine renteutgifter steget vesentlig mindre enn gruppe 13.

Kommunens økonomiske utvikling og situasjon

Sum driftsutgifter og driftsinntekter er utgangspunktet for beregningen, korrigert for avskrivninger, justert med konsumprisindeksen. Kommunen har hatt en realvekst i inntekter på 109,9 millioner kroner, mens realveksten i utgifter er på 69,4 millioner kroner. Dette vil si at kommunen har brukt 40,5 millioner kroner mindre enn det realinntektsveksten har vært på. Brukerbetalinger og salgs- og leieinntekter har nominelt økt med 9%. Refusjonsinntekter har økt med 25% (korrigert for HK sin andel av PPD) og overføringsinntekter har økt med 7%. Lønnsutgiftene har økt med 9% mens andre driftsutgifter har økt med 5%. Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon har økt med 6% mens overføringsutgifter er redusert med 1%. Årsaken til at kommunen ikke går med større regnskapsmessig mindreforbruk er en økning i netto rente- og avdragsutgifter og avsetninger til bundne fond og likviditetsreserve.

Pensjon

Når det gjelder pensjonspremien er kommunen direkte påvirket av de priser våre pensjonsleverandører krever. Den aktuariat beregnede pensjonskostnaden er direkte avhengig av de økonomiske forutsetninger som er bestemt av sentrale myndigheter.

Den betalte pensjonspremie blir utgiftsført, men det skal i tillegg beregnes en korreksjonspost til utgiftføringen (premieavvik). Premieavviket er forskjellen mellom den betalte pensjonspremie og en

aktuarielt beregnet pensjonskostnad. Dersom den betalte pensjonspremien er større enn den aktuariat beregnede pensjonskostnaden, vil det medvirke til at årets utgift blir redusert og overført til kommende år. Pensjonsregnskapet er gjort opp i henhold til de forutsetninger som er bekjentgjort av Kommunal- og regionaldepartementet og en generell konsensus blant pensjonsleverandørene.

Norske og internasjonale aksjemarkeder har hatt en negativ utvikling i 2008, og vi ser at man i 2008 delvis har måttet benytte både kursreserver og tilleggsavsetninger for å kunne oppfylle rentegarantien. Harstad kommune vil ikke kunne forvente tilbakeføringer fra pensjonsordningen ut over garantert rente. Dette bidrar igjen til forventninger om høye premieavvik for 2009. Lønnsoppgjøret og G-reguleringen i 2009 vil være av avgjørende betydning for utviklingen av premieavviket for 2009.

Premieavviket

Nytt for 2008 er at Pedagogisk Psykologisk Distriktssenter (PPD) inngår i den samlede pensjonskostnaden for Harstad kommune. Innbetalt pensjonspremie for alle ordninger i 2008 er kr 96.220.339,- (eksklusive administrasjonsomkostninger). Den aktuariat beregnede pensjonskostnaden utgjør tilsvarende kr 74.577.746,- inkl PPD. Dette gir et premieavvik for 2008 for alle ordninger på til sammen kr 22.746.366 inkl arbeidsgiveravgift. (Herav utgjør premieavvik inkl arbeidsgiveravgift for PPD kr 264.928,-). Kommunestyret har i K-sak 96/08 vedtatt

Hovedresultater på fokusområdene

endring i prinsipp slik at premieavvik skal inntekts-/utgiftsføres over de påfølgende 15 år i stedet for direkte i påfølgende år som det var tidligere. Dette medfører at premieavvik for 2007 utgiftsføres over 15 år med 1/15 f.o.m. regnskapsår 2008. Årets positive premieavvik skal følgelig utgiftsføres over 15 år med 1/15 f.o.m. regnskapsår 2009.

Årsaken til et høyt premieavvik er økning i premier som følge av lønnsøkninger og G-regulering for pensjonister og de med oppsatte rettigheter.

Til sammen på 2 år er det nå et akkumulert premieavvik (inkl. arb.g.avg) på kr 46,6 mill som skal utgiftsføres over til sammen 16 år

og vil gi en gj.sn. årlig utgift på 2,9 mill.

Premieavvik inkl arbeidsgiveravgift årene 2002-2008.

År	Premieavvik inkl arbeidsgiveravgift
2002	- 2 385 690
2003	14 663 992
2004	9 102 427
2005	4 869 166
2006	3 206 928
2007*	25 857 219
2008*	(inkl.PPD) 22 746 366

* Amortiseres over 15 år

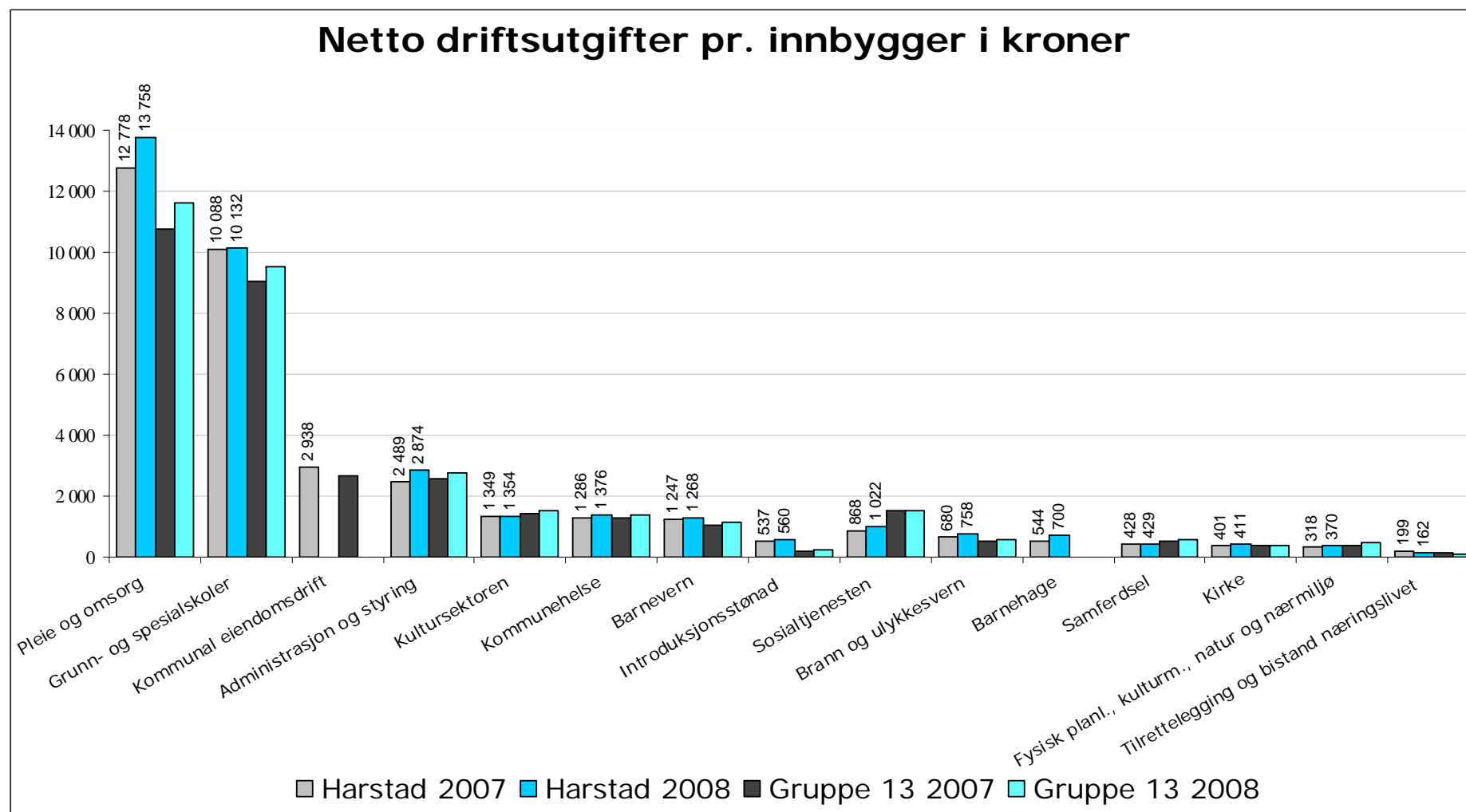
Forklaring avvik regnskap/budsjett på hovedområder

	Regnskap	Budsjett	Avvik	Kommentar	
Fellesutgift/-inntekt					
Skatt, rammetilskudd og refusjoner					
Rentekompensasjon skoleanlegg	-3 479	-7 443	-3 964		Mindreinntekt
Momskompensasjon inv.regnskapet	-11 904	-13 789	-1 885		Mindreinntekt
Momskompensasjon driftsregnskapet	-23 410	-19 928	3 482		Merinntekt
Skatt/rammetilskudd	-710 406	-705 392	5 014		Merinntekt
Rente/avdrag - inntekt/utgift*					
Renteutgifter	69 609	50 090	-19 519		Merutgift
Renteinntekter	-27 763	-8 340	19 423		Merinntekt
Pensjon					
Pensjonsutgifter fellesområdet	-14 256	-7 993	6 263	mindreutgift AFP, pensjonsutgifter fordelt til selvfinansierende områder.	Mindreutgift
Diverse fond/inntekt/utgift					
Avsatt tap fordringer og garantier	362	0	-362		Merutgift
Endring regnskapsprinsipper (likviditetsreserve)	4 569	384	-4 185		Merutgift
Regnskapsmessig mindreforbruk	5 152	0	-5 152		
Dekning av tidligere års underskudd VAR	430	0	-430		Merutgift
Renteinntekter HLK	-2 798	-3 080	-282		Mindreinntekt
Sum fellesområdet	-711 525	-712 411	-1 597		
Tjenesteområde/enheter					
Barnehage	77 092	76 359	-733		Merutgift
Skole	189 583	190 728	1 145		Mindreutgift
Pleie og omsorgstjenester	315 546	316 801	1 255		Mindreutgift
Øvrige enheter	169 113	169 044	-69		Merutgift
Sum enheter	751 334	752 932	1 598		

*Hovedårsaken til avvikene på renteutgifter og renteinntekter er endring i måten renteswappene føres på. Tidligere ble disse ført netto mens det nå skal føres brutto. Det er budsjettert netto og dermed blir det avvik mellom regnskap og budsjett relativt store uten at det netto avviket er vesentlig.

Prioritering

Harstad kommune bruker desidert mest av netto driftsutgifter til sektorene pleie/omsorg og grunnskolen og betydelig mer enn gruppe 13 selv om Harstad har en lavere arbeidsgiveravgift.

Investeringsregnskapet

Økonomisk oversikt

Viser utgiftene ved kommunens investeringer og utlån i løpet av året, og hvordan disse er finansiert.

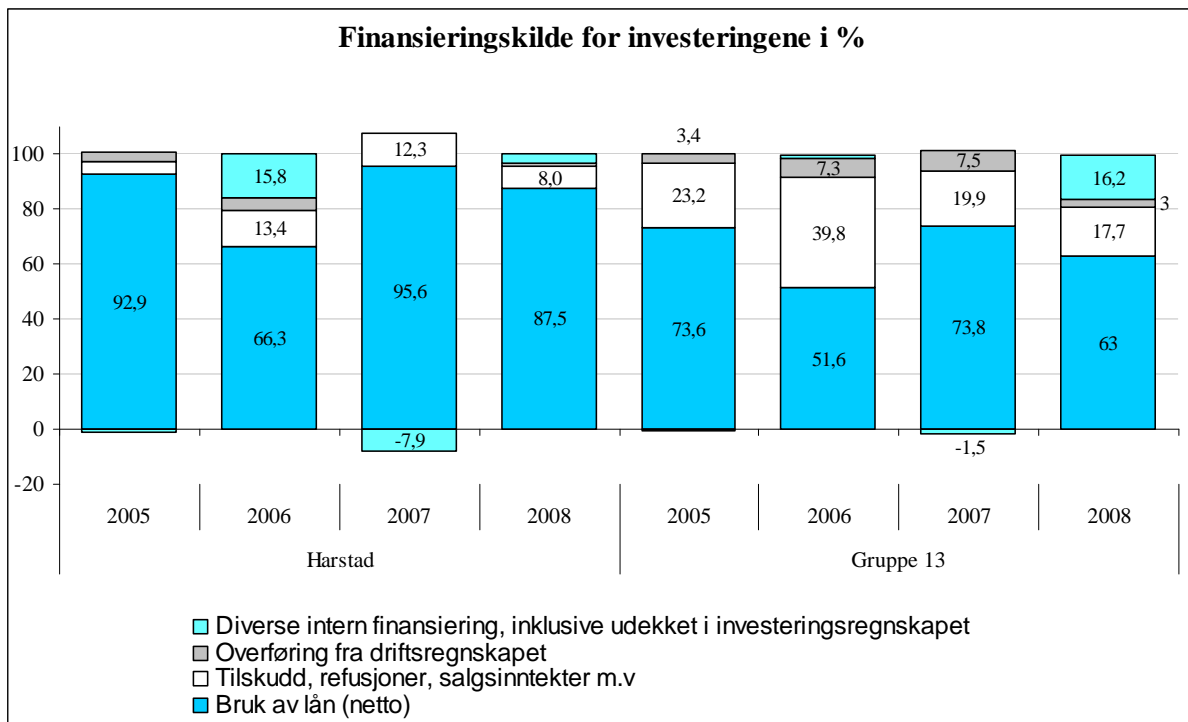
	Regnskap 2007	Regnskap 2008	Budsjett 2008	Avvik regnsk/bud	%-vis endring
Inntekter					
Salg av driftsmidler og fast eiendom	9,5	2,8	19,0	-16,2	-70,5 %
	0,2	2,9	-	2,9	1350,0 %
Andre salgsinntekter					
Overføringer med krav til motytelse	2,9	4,5	6,6	-2,1	55,2 %
Statlige overføringer	0,4	0,4	0,9	-0,5	0,0 %
Andre overføringer	0,8	0,6	-	0,6	-25,0 %
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-	0,1	-	0,1	0,0 %
Sum inntekter	13,9	11,3	26,6	-15,3	-18,7 %
Utgifter					
Lønnsutgifter	1,9	1,9	-	1,9	0,0 %
Sosiale utgifter	0,3	0,3	-	0,3	0,0 %
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	85,4	100,7	157,6	-56,9	17,9 %
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	-	0,3	-	0,3	0,0 %
Overføringer	13,9	11,9	-	11,9	-14,4 %
Renteutgifter, provisjoner og andre fin.utg.	1,4	2,2	1,9	0,3	57,1 %
Fordelte utgifter	-	-	-	-	0,0 %
Sum utgifter	102,9	117,3	159,5	-42,2	14,0 %
Finanstransaksjoner					
Avdragsutgifter	3,9	9,2	12,0	-2,8	135,9 %
Utlån	6,2	8,3	7,0	1,3	33,9 %
Kjøp av aksjer og andeler	0,9	0,5	1,0	-0,5	-44,4 %
Dekning av tidligere års udekket	9,4	5,0	5,0	-	-46,8 %
Avsetninger til ubundne investeringsfond	-	-	3,5	-3,5	0,0 %
Avsetninger til bundne fond	4,0	0,1	-	0,1	-97,5 %
Avsetninger til likviditetsreserve	-	-	-	-	0,0 %
Sum finansieringstransaksjoner	24,3	23,0	28,5	-5,5	-5,3 %
Finansieringsbehov	113,3	129,0	161,5	-32,5	13,9 %
Dekket slik:					
Bruk av lån	100,9	114,9	149,8	-34,9	13,9 %
Mottatte avdrag på utlån	7,0	3,9	1,4	2,5	-44,3 %
Salg av aksjer og andeler	-	-	-	-	0,0 %
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	-	0,0 %
Overføringer fra driftsregnskapet	-	1,8	1,8	-	0,0 %
Bruk av disposisjonsfond	-	-	-	-	0,0 %
Bruk av ubundne investeringsfond	0,4	-	-	-	-100,0 %
Bruk av bundne fond	-	4,8	0,1	4,7	0,0 %
Bruk av likviditetsreserve	-	3,5	3,5	-	0,0 %
Regnsk.messig merforbruk (budsj.reg. inndecking av udekket 2007)	-	-	4,9	-4,9	
Sum finansiering	108,3	128,8	161,5	-32,7	18,9 %
Udekket-/udisponert+	-5,0	-0,2	0	-0,2	-96,0 %

Det er noen avvik mellom regnskap og budsjett på inntektssiden, utgiftssiden og i finansieringen. Dette er fordi budsjettet ikke er regulert i forhold til forbruket for det enkelte prosjekt fra tidligere år. Hovedtrekket

er vesentlig mindre salg av eiendommer og vesentlig mindre totalt forbruk totalt på prosjektene som skyldes senere fremdrift enn budsjettet.

Finansiering av investeringene

Lånefinansieringsgraden er for kommunen redusert litt fra 2007 men er fremdeles vesentlig høyere enn gruppe 13 (24,5%), noe som tilsvarer ca. 28 millioner kroner. At kommunen har høyere lånefinansieringsgrad enn gruppe 13 er en trend som har vedvart i mange år, noe som også vises i balansen

med at kommunen har høyere langsiktig gjeld enn gruppe 13 (se analyse av balansen). Dette vil si at kommuner i gruppe 13 i større grad er i stand til å finansiere sine investeringer med andre midler enn lån enn det Harstad kommune er.

Oversikt over prosjektene i investeringsregnskapet (tall i 1 000)

Enhetsnavn/ investeringsprosjekt	Totalt budsjett	Budsjett tom 2008	Forbruk tom 2008	Avvik Budsj.- Forbr.	Status 31.12.08	Ferdig år	Kommentar prosjekt/ regnskapsavslutning
Personal- og organisasjonsenheten							
Programvare turnus/skjema - Notus	1 503	1 503	1 503	0	Avsluttes	2008	
Trådløst nettverk i skolene	400	400	0	0	Avsluttes	2009	
Økonomi- og utviklingsenheten				0			
Investering IKT -skolene	12 316	12 203	13 008	-805	Avsluttes	2009	
Ny nettstedløsning	200	200	0	200	Forpr	2010	
Mobil profil	459	459	0	459	Forpr	2010	
Skatt, finans mm				0			
Diverse kjøp salg av aksjer og andeler.	5 888	5 238	5 004	234			Løpende
Ekstraordinære avdrag	2 900	2 900	200	2 700			Løpende
Areal- og byggesakstjenesten				0			
Kobling kartverk mot KOMFAKT	4 306	4 306	3 546	760	Bygg		
WV Transporter	132	132	132	0	Avsluttes	2006	
Ajourføring av kartbase - nye ortofoto	1 100	370	366	4	Bygg		Statens kartverk forsinket med leveranse
Bygg- og eiendomtjenesten				0			
Hagebyen skole renovasjon/ombygging	69 350	69 350	69 201	149	Avsluttes	2005	
Seljestad barneskole	21 325	21 325	21 679	-354	Avsluttes	2001	
Øvingslokaler for band	2 255	2 255	2 253	2	Avsluttes	2008	
Stangnes bokollektiv	25 872	25 872	22 148	3 724	Avsluttes	2005	
Stangnes sykehjem	87 792	87 792	87 791	1	Avsluttes	2005	
Hjemmetjenesten sør, carport	641	641	399	242	Avsluttes	2002	
Kila skole-nærmiljøanlegg	606	606	720	-114	Avsluttes	2002	
Harstad kino brannsikring	1 438	1 438	1 184	254	Avsluttes	2004	
Blåhuset	1 581	1 581	1 581	0	Bygg	2009	
Bergsvegen botiltak	18 336	364	316	48	Skiss	2009	
Knorrebakken botiltak	68 789	40 708	14 129	26 579	Bygg	2010	
Kommunale bygg, utskiftning PCB armatur	6 000	6 000	5 869	131	Bygg	2009	
Hagebyen barnehage uteområde	250	250	232	18	Avsluttes	2002	
Harstad sykehjem, brannnetting	1 000	1 000	996	4	Bygg	2009	
Harstad sykehjem, pasientringesystem	1 061	1 061	832	229	Avsluttes	2005	
Harstad ungdomsskole, skifting dørfelt i rømningsveier	850	15	11	4	Bygg	2009	
Bergsodden omsorgsboliger	23 511	281	277	4	Forst	2009	
Harstad kulturhus ombygging festsillene	892	892	892	0	Avsluttes	2007	
Hjemmetjenesten Nord - rom døgnpasient	960	353	344	9	Bygg	2009	
Boliger bostedsløse	5 465	2 720	3 205	-485	Bygg	2009	
Boliger til personer med psykiske lidelser	2 904	500	486	14	Bygg	2010	
Froskedammen barnehage	22 700	22 389	22 337	52	Overt	2007	
Kilhus grendehus-renovering	550	550	77	473	Bygg	2009	
Elveveien 12a - Kjøp andelsleilighet	200	200	186	14	Avsluttes	2006	
Seljestad ungdomsskole	128 356	2 000	4 160	-2 160	Bygg	2011	
ENØK tiltak	1 728	1 100	68	1 032	Bygg	2009	
HMS -tiltak rådhus 1	1 300	310	264	46	Bygg	2009	
Bergsodden Sykehjem grunnnerv	12 000	12 000	11 795	205	Forst	2009	
Gausvik skole-oppvekstsenter	8 950	8 700	8 582	118	Bygg	2009	
Gausvik skole - ny vei	2 073	1 080	1 265	-185	Bygg	2009	
Byggeklussen barnehager -inventar og utstyr	1 880	1 880	1 889	-9	Avsluttes	2007	
Gamle ridevei infrastruktur - Froskedammen barnehage	1 800	1 173	1 164	9	Bygg	2009	
Kjøp av Rorhusvegen 4	4 150	4 150	3 824	326	Avsluttes	2007	
Nypeveien 1- Prestebolig	2 400	970	961	9	Bygg	2009	
Nye byggeklossen barnehage	42 961	3 475	3 389	86	Detalj	2010	
Bergsodden sykehjem 2 etasjer	110 635	500	502	-2	Forst	2013	
Nytt gjerde Sørvik skole	200	200	227	-27	Avsluttes	2008	
Sammenslåing av rom Sørvik skole	495	495	459	36	Avsluttes	2008	
Tilrettelegging funksjonshemmede elever Kila skole	530	530	495	35	Avsluttes	2008	
Midlertidig barnehage i Gunnaren	300	300	440	-140	Avsluttes	2008	
Midlertidig barnehage i Fauskevåg	300	300	206	94	Avsluttes	2008	

Hovedresultater på fokusområdene

Enhetsnavn/ investeringsprosjekt	Totalt budsjett	Budsjett tom 2008	Forbruk tom 2008	Avvik Budsj.- Forbr.	Status 31.12.08	Ferdig år	Kommentar prosjekt/ regnskapsavslutning
skole							
Breivikhaugen boligfelt	3 300	3 300	0	3 300	Bygg	2009	
Rådhus 1B - Radio Harstad	1 994	260	251	9	Bygg	2009	
Grunnerverv og salg	67 675	18 560	170	18 390	Bygg	2009	
Drift- og utbyggingstjenesten				0			
Friidrettsanlegg Stangnes	28 144	9 600	9 459	141	Bygg	2009	
Lysanlegg Folkeparken - Blåbærhaugen	13	13	13	0	Avsluttes	2007	
Rensemaskin kunstgress	214	214	200	14	Avsluttes	2008	
Gressholmen parkeringsområde	485	485	367	118	Bygg	2009	
Generalhagen flytting paviljong	490	490	487	3	Ferdig	2008	
Drift- og utbyggingstjenesten - Vei og trafikk						0	
Trekanten, parkeringshus	24 091	24 091	24 002	89	Ferdig	2009	Div opprett.arbeid
Gatelys, utskifting PSB armatur	9 670	9 670	9 666	4	Ferdig	2008	
Standardheving veier	3 000	2 557	2 623	-66	Avsluttes	2007	
Skillevegen, fortau	82	82	82	0	Avsluttes	2007	
Seljestadveien, etablering av 2- sidig fortau	14 000	14 000	19 349	-5 349	Bygg	2009	Budsjettert inntekt ca 2500
Sverres gate, opprusting av fortau	362	362	362	0	Avsluttes	2007	
Meieriveien, etablering av ensidig fortau	454	84	76	8	Detalj	2009	
Elstenga, opprusting	7 199	7 199	0	7 199	Skiss	2009	
Bratta, fjerning av overvanns- /isproblem	785	785	784	1	Avsluttes	2008	
Nessevegen dekkelegging	307	307	307	0	Avsluttes	2007	
Aunveien	4 500	4 260	4 241	19	Ferdig	2008	
TS-tiltak Gatelys	1 478	780	2 005	-1 225	Avsluttes	2007	
Grøtavær. Asfaltering/opprustning nyveger	420	420	419	1	Avsluttes	2007	
Parkeringsautomater, utskifting	600	80	72	8	Forpr	2009	
Mølnholtet, veglys	835	835	816	19	Ferdig	2008	
Trafikksikkerhetstiltak 2009	1 638	1 638	0	1 638	Forpr	2009	
Ruggevikvegen, fortau og busslomme	425	425	0	425	Forpr	2009	
Drift- og utbyggingstjenesten – Samaanlegget						0	
Sama: Utskifning av veghøvel	3 455	2 655	2 549	106	Avsluttes	2008	
Sama: Visma- drift og vedlikehold	720	720	0	720	Skiss	2009	
Sama: Utskifting gravemaskin hjul	1 608	1 608	0	1 608	Forpr	2009	
Sama: Varebil I	125	125	152	-27	Avsluttes	2008	
Sama: Varebil II	125	125	108	17	Avsluttes	2008	
Drift- og utbyggingstjenesten – Vann						0	
Vann: Laugen - Blåveisbakken	1 119	1 119	1 181	-62	Ferdig	2008	
Vann: Sjøledning Kanebogen Kila	11 640	11 640	10 254	1 386	Avsluttes	2007	
Vann: Seljestad Nedre 3	510	510	0	510	Avsluttes		Ikke til utførelse
Vann: Vannforsyning Grøtavær	6 916	6 916	7 207	-291	Bygg	2009	
Vann: Fornying Sverresgt.	2 032	2 032	2 137	-105	Avsluttes	2007	
Vann: Ervik -Høgda	18 484	3 080	3 051	29	Bygg	2009	
Vann: Trykkøking Breivikhaugen	2 140	1 111	0	1 111	Skiss		
Vann: Harstad VV behandlingsanlegg	51 325	885	862	23	Forpr	2011	
Vann: Standardheving Fauskevåg	1 319	1 319	0	1 319	Skiss		Utgår pga tilkopling HVV
Vann: Standardheving Storhaugen	2 313	1 200	1 181	19	Bygg	2009	
Vann: Standardheving Lundenes/Kjotta	3 728	605	0	605	Skiss	2009	
Vann: Seljestadveien	8 630	7 750	7 712	38	Ferdig	2008	
Vann: Engvegen -K532 m/overløp	2 232	1 170	1 139	31	Bygg	2009	
Vann: Meiereiet/Langsetta/Skogvegen	3 264	60	51	9	Skiss	2009	
UV - anlegg Grøtavær	1 325	1 325	0	1 325	Skiss	2009	
Høydebasseng Grøtavær	895	162	148	14	Skiss	2009	
Vann: Melvik - Blomjoten grunnerverv	280	129	102	27	Ferdig	2008	
Drift- og utbyggingstjenesten – Avløp							
Avløp: Revsbakken RA	13 022	1 746	1 552	194	Detalj	2009	
Avløp: Laugen - Blåveisbakken	4 125	4 125	3 598	527	Avsluttes	2008	
Avløp: Laugen-Blåveisbakken PS	2 505	2 505	2 594	-89	Avsluttes	2008	
Avløp: Seljestad Nedre 3	1 682	1 223	1 210	13	Avsluttes	2008	
Avløp: PS Seljestad Nedre 3	652	652	745	-93	Avsluttes	2008	

Hovedresultater på fokusområdene

Enhetsnavn/ investeringsprosjekt	Totalt budsjett	Budsjett tom 2008	Forbruk tom 2008	Avvik Budsj. - Forbr.	Status 31.12.08	Ferdig år	Kommentar prosjekt/ regnskapsavslutning
Avløp: Merkurvegen PS	1 034	782	0	782	Skiss		Samkj. Mecurv.
Avløp: Merkurvegen	3 789	2 607	0	2 607	Skiss		Samkj. Mecurv.
Avløp: Rødskjær RA	1 994	1 994	2 066	-72	Avsluttes	2008	
Avløp: Årbogen-Rødskjær	2 437	2 437	2 789	-352	Avsluttes	2008	
Avløp: Årbogen-Rødskjær PS	1 469	1 469	1 976	-507	Avsluttes	2008	
Avløp: Fornyng Sverresgt.	1 629	1 320	1 310	10	Avsluttes	2007	
Avløp: Mod.Holstneset RA	10 311	21	11	10	Detalj	2009	
Avløp: Ervik ledning og RA	5 164	284	279	5	Bygg	2009	
Avløp: Seljestadveien	8 630	8 630	9 355	-725	Ferdig	2008	
Avløp: Bergselva SVV	3 190	1 750	1 728	22	Avsluttes	2008	
Avløp: Engvegen - K532 m/overløp	5 988	3 705	3 667	38	Bygg	2009	
Avløp: Meieriet/Langsletta/Skogvegen	4 397	132	103	29	Skiss	2009	
Avløp: Industrigata	823	500	441	59	Ferdig	2008	
Avløp: Industrigata PS	823	823	0	823	Avsluttes		Prosj utgår
Avløp: Mod. Stangnes RA	11 412	11 412	0	11 412	Detalj	2009	
Drift- og utbyggingstjenesten – Renovasjon							0
Renovasjon: Oppgradering av returpunkter	1 434	1 363	1 385	-22	Avsluttes	2007	
Renovasjon: Kjøp av eiendom til internt avfall	2 000	2 000	0	2 000	Skiss	2009	
Barne- og ungdomstjenesten							0
Ungdommens hus, inventar og utstyr	445	445	147	298	Avsluttes	2005	
Helse- og miljøtjenesten							0
Helse og miljøtjeneten, datafinansiering	710	710	704	6	Ferdig	2008	
Oppfølging helseberedskapsplanen	238	238	237	1	Ferdig	2008	
Sørvik legesenter Legeutstyr	400	400	342	58	Bygg	2009	
Data - helsesøstertjenesten	372	372	377	-5	Ferdig	2008	
Seljestad ungdomsskole							0
Seljestad ungdomsskole, IKT- investering	500	500	483	17	Avsluttes	2003	
Harstad Sykehjem							0
Fagerbo, Inventar og utstyr	931	931	931	0	Avsluttes	2007	

Som tabellen vises er det varierende grad av avvik mellom budsjett og regnskap i de enkelte investeringsprosjektene. Det vises for

øvrig til note 11b i årsregnskapet når det gjelder strykninger ved manglende finansiering av investeringer.

Balansen

Balansen viser kommunens bokførte eiendeler, gjeld og egenkapital pr 31. desember. Utviklingen i balansen over tid er interessant for å kunne bedømme kommunens likvide stilling, og det gis derfor en oversikt over utviklingen de siste fire årene.

	Regnskap 2005	Regnskap 2006	Regnskap 2007	Regnskap 2008	Endr. 07- 08 i mill kr	Endr. 07- 08 i %
EIENDELER						
Anleggsmidler	2 470,1	2 645,9	2 792,1	2 997,5	205,4	7,4 %
<i>Herav:</i>						
Faste eiendommer og anlegg	1 440,0	1 516,0	1 572,9	1 641,1	68,2	4,3 %
Utstyr, maskiner og transportmidler	47,4	58,2	58,9	60,7	1,8	3,1 %
Utlån	88,9	89,7	88,8	93,4	4,6	5,2 %
Aksjer og andeler	24,8	26,2	26,8	16,1	-10,7	-39,9 %
Pensjonsmidler	869,0	955,8	1 044,6	1 186,2	141,6	13,6 %
Omløpsmidler	220,8	209,0	196,2	264,1	67,9	34,6 %
<i>Herav:</i>						
Kortsiktige fordringer	66,9	96,4	85,9	107,2	21,3	24,8 %
Premieavvik	4,9	3,2	25,9	46,9	21,0	81,1 %
Aksjer og andeler	-	-	-	-	-	0,0 %
Sertifikater	-	-	-	-	-	0,0 %
Obligasjoner	0,4	1,7	0,1	-	-0,1	-100,0 %
Kasse, postgiro, bankinnskudd	148,7	107,6	84,3	110,0	25,7	30,5 %
SUM EIENDELER	2 691,0	2 854,9	2 988,3	3 261,5	273,2	9,1 %
EGENKAPITAL OG GJELD						
Egenkapital	350,4	301,8	350,7	388,0	37,3	10,6 %
<i>Herav:</i>						
Disposisjonsfond	0,9	0,4	0,4	-	-0,4	-100,0 %
Bundne driftsfond	26,7	21,8	16,4	17,3	0,9	5,5 %
Ubundne investeringsfond	0,6	0,6	0,2	0,2	-	0,0 %
Bundne investeringsfond	18,6	3,6	7,6	2,9	-4,7	-61,8 %
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	-	-	-	-1,0	-1,0	0,0 %
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	-	-	-	-	-	0,0 %
Regnskapsmessig mindreforbruk	18,3	3,3	-	4,9	4,9	0,0 %
Regnskapsmessig merforbruk	-	-	-6,8	-6,4	0,4	-5,9 %
Udisponert i inv.regnskap	1,2	-	-	-	-	0,0 %
Udekket i inv.regnskap	-3,6	-9,4	-5,0	-0,2	4,8	-96,0 %
Likviditetsreserve	-16,3	-16,3	-16,3	-	16,3	-100,0 %
Kapitalkonto	304,0	297,9	354,3	370,3	16,0	4,5 %
Langsiktig gjeld	2 198,1	2 373,9	2 471,6	2 678,1	206,5	8,4 %
<i>Herav:</i>						
Pensjonsforpliktelser	1 203,3	1 330,7	1 356,7	1 478,3	121,6	9,0 %
Ihendehaverobligasjonslån	273,7	265,8	157,9	150,0	-7,9	-5,0 %
Sertifikatlån	-	-	-	-	-	0,0 %
Andre lån	721,1	777,4	957,0	1 049,8	92,8	9,7 %
Kortsiktig gjeld	142,4	179,1	166,0	195,5	29,5	17,8 %
<i>Herav:</i>						
Kassekredittlån	-	-	-	-	-	0,0 %
Annen kortsiktig gjeld	142,4	179,1	166,0	195,5	29,5	17,8 %
Premieavvik	-	-	-	-	-	0,0 %
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	2 691,0	2 854,9	2 988,3	3 261,5	273,2	9,1 %
MEMORIAKONTI						
Memoriakonto	32,3	-112,1	31,4	53,8	22,4	71,3 %
<i>Herav:</i>						
Ubrukte lånemidler	32,1	25,9	33,8	50,9	17,1	50,6 %
Andre memoriakonti	0,3	-138,0	-2,3	2,8	5,1	-221,7 %
Motkonto til memoriakontiene	-32,3	112,1	-31,4	-53,8	-22,4	71,3 %

Eiendeler

Verdien på anleggsmidlene har økt med 205,4 millioner kroner. Av dette skriver 70 millioner kroner seg fra økning i verdi på fast eiendom og utstyr, maskiner og transportmidler noe som betyr at kommunen har investert mer enn det avskrivningene har vært på. Det er videre en økning i pensjonsmidler på 141,6 mill kroner. Pensjonsmidlene som er aktuarberegnet, består av pensjonsmidler pr 1.1.08 korrigert for årets pensjonspremie, forventet avkastning, pensjonsutbetalingene samt estimatavvik. Reduksjonen i aksjer og andeler skyldes i hovedsak at kommunens aksjer i Harstad Fjellhall AS som var verdisatt til 11,4 mill kroner i 2007 nå er nedskrevet til kr 0.

Omløpsmidlene er økt med 67,9 mill kroner, noe som hovedsakelig skriver seg fra en økning i de mest likvide omløpsmidlene (kasse og bank) med 25,7 millioner kroner, en økning i premieavviket med 21 millioner og en økning i kortsiktige fordringer med 21,3 mill kroner.

Sum endring anleggsmidler og omløpsmidler

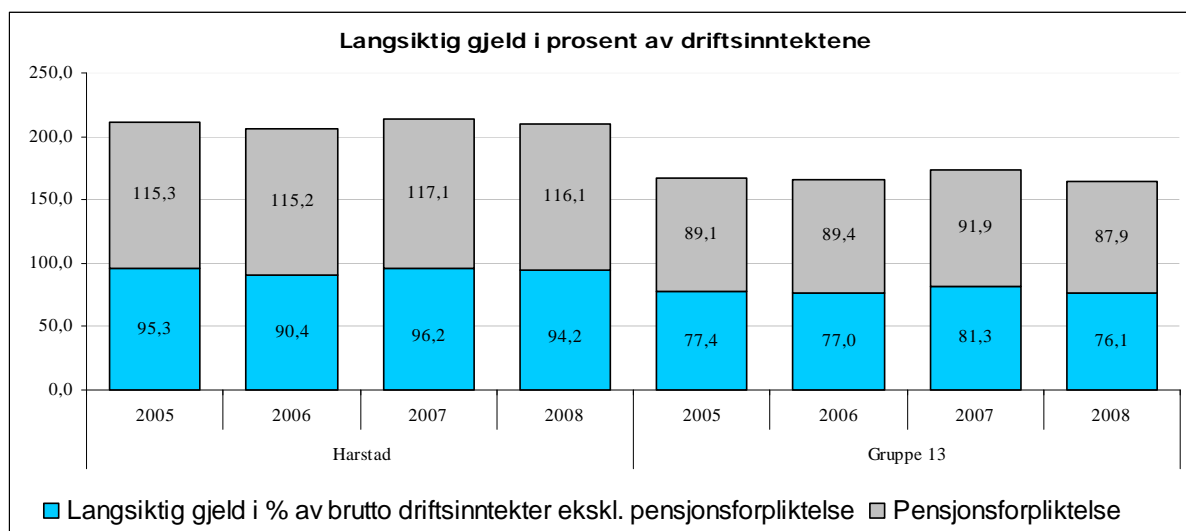
gir en total økning eiendeler med 273,2 millioner kroner.

Egenkapital og gjeld

Egenkapitalen er økt med 37,3 mill kroner fra 2007 til 2008. Hovedårsakene til dette er økning av kapitalkontoen med 16 millioner og at en tidligere negativ likviditetsreserve på 16,3 mill nå er borte. Endringen i kapitalkontoen gjenspeiler endringer i anleggsmidler og gjeld. Det er verdt å påpeke at kommunen ikke har midler på disposisjonsfond. Dette vil si at kommunen ikke har noen buffer til å håndtere svingninger i driften. Udekket i investeringsregnskapet er på 0,2 millioner kroner og dette er noe som må dekkes inn i 2009.

Den langsiktige gjelden har økt med 206,5 millioner kroner, hvorav 121,6 millioner av dette skyldes økning i pensjonsforpliktelser og resten skyldes økning i kommunens låneportefølje.

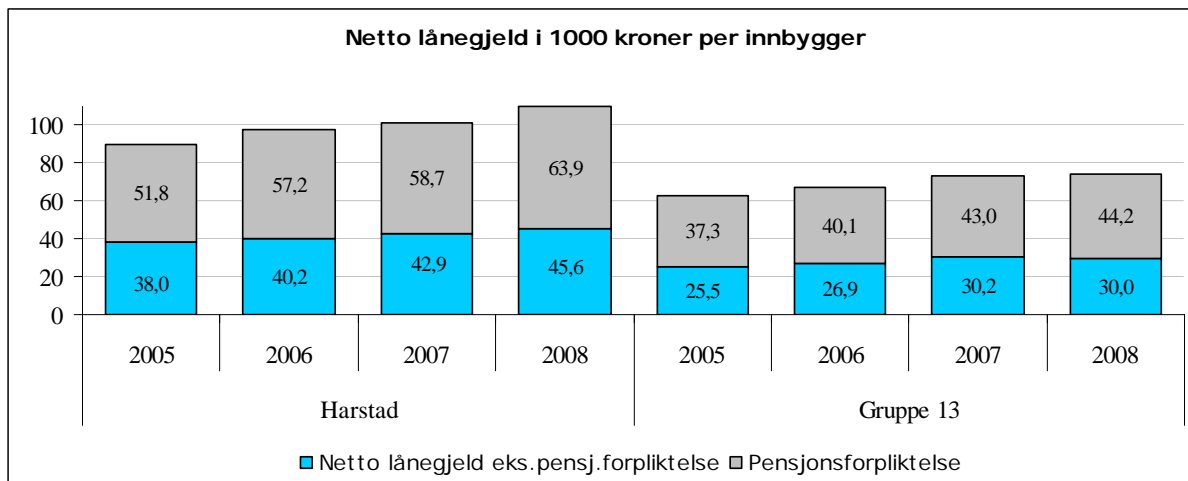
Sum endring egenkapital og gjeld gir en økning på 273,2 millioner kroner.

Kommunens langsiktige gjeld og pensjonsforpliktelse i prosent av driftsinntektene er relativt stabil, men

betydelig høyere enn gjennomsnittet i Gruppe 13. Se for øvrig under kommentarer netto lånegjeld pr. innbygger.

Kommunens netto lånegjeld pr. innbygger eksklusiv pensjonsforpliktelse er kr 15 600 høyere enn gjennomsnittet for gruppe 13, noe som betyr at Harstad kommune har ca. 361 millioner kroner mer i lånegjeld i forhold til gjennomsnittet i gruppe 13. Dette betyr at den økonomiske handlefriheten til kommunen er redusert som følge at en større andel av rammen vil gå med til å dekke renter og avdrag enn kommunene i gruppe 13 (se for øvrig kommentar under driftsregnskapet vedrørende rente og avdrag). Ved 30 års avdragstid utgjør dette ca. 12 mill kroner i merutgifter til avdrag i året. Harstad kommunes lånegjeld pr. 31.12.2008 er på 1,2 milliarder kroner (ekskl. pensjonsforpliktelse), noe som er en økning på 84,9 millioner fra 2007.

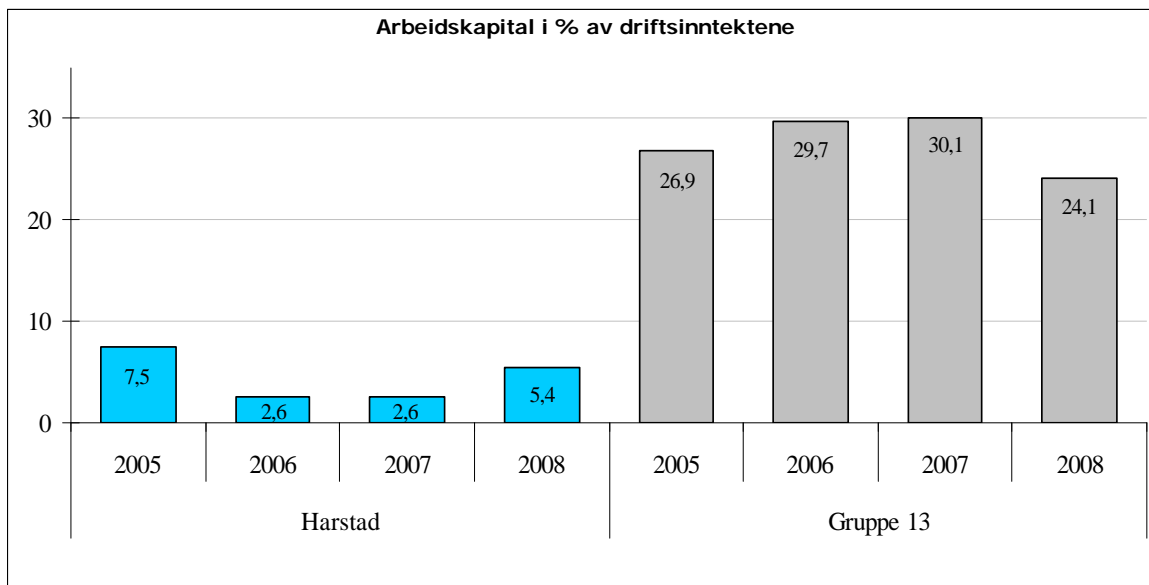
Pensjonsforpliktelsen er nåverdien av kommunens forventede utbetalinger av

pensjoner og det er tatt hensyn til lønnsutvikling, pensjonsreguleringer, uførhet, dødelighet og det faktum at noen ansatte vil fratre sine stillinger. I nåverdiregningen er den bestemte diskonteringsrate svært avgjørende for pensjonsforpliktelsens størrelse. Pensjonsforpliktelsen pr. innbygger er kr 19 700 høyere enn gjennomsnittet for gruppe 13, noe som betyr at kommunen har ca 456 millioner kroner mer i pensjonsforpliktelse i forhold til gjennomsnittet i gruppe 13. Hovedårsaken til dette er at Harstad kommune har flere ansatte per innbygger enn gjennomsnittet i gruppe 13.

Pensjonsforpliktelsen er pr 31.12.08 bokført til 1 478 millioner kroner, noe som tilsvarer en økning på 121,6 millioner kroner.

Arbeidskapital og likviditet

Arbeidskapitalen defineres som differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, og er et uttrykk for kommunens likviditet. Med likviditet menes evne til å betale forpliktelsene etter hvert som de forfaller. Arbeidskapitalen for Harstad kommune sett i forhold til driftsinntektene er betydelig lavere enn gruppe 13, noe som betyr at kommunens evne til å betale sine forpliktelser er betydelig svakere enn gruppe 13. Arbeidskapitalen var stort sett uforandret fra 2006 til 2007 mens den er økt i 2008. Ubrukte lånemidler (opptatt lån som ikke er brukt) utgjør ca 1,4% av arbeidskapitalen mot 1,9% i 2007.

Likviditetsgraden er et annet interessant nøkkeltall som gir uttrykk for forholdet

mellom de mest likvide midlene (kasse, bank) og den kortsiktige gjelden, og viser i hvor stor grad kommunen er i stand til å innfri den kortsiktige gjelden. Dersom de mest likvide midlene er lik kortsiktig gjeld er likviditetsgraden 1. Likviditetsgraden bør være større enn 1 for å sikre seg en forsvarlig drift. Likviditetsgraden er for 2008 på 0,56 og bekrefter at den likvide situasjonen til kommunen ikke er tilfredsstillende.

	2006	2007	2008
Kasse, bank og post	107,60	84,30	110,00
Kortsiktig gjeld	179,10	166,00	195,50
Likviditetsgrad	0,60	0,51	0,56

Finans- og gjeldsforvaltning

Harstad kommunes finansstrategi ble vedtatt i kommunestyret i sak 90/2008. I denne strategien er det lagt retningslinjer for finansforvaltningen, bla forvaltningen av kommunens likvide midler, forvaltning av kommunens låneportefølje og valutasikring og derivater. Det er videre sagt noe om fullmakter, rapportering og kontroll samt håndtering av finansiell risiko.

I finansstrategien er anført at årsberetningen skal inneholde en egen redegjørelse for hvordan kommunens finansportefølje har blitt forvaltet i det aktuelle regnskapsår. Herunder skal vesentlige endringer i finansporteføljens sammensetning og risikoprofil presiseres særskilt.

I 2008 var kommunens overskuddslikviditet plassert på konto i kommunens hovedbank.

I hht finansstrategien skal låneporteføljen være sammensatt av 10-60% lån innenfor de tre kategoriene:

- Kortsiktige lån 0-1 år
- Mellomlange lån 1-4 år
- Lange lån fra 4 år

Lånene kan tas opp med fast eller flytende rente evt. sikres ved renteinstrumenter. De siste år er de fleste lån tatt opp med flytende rente. Andelen faste lån er sikret ved at bl a løpende lån er omgjort gjennom swapper (rentebytteavtaler).

Total låneportefølje pr 31.12.2008 (eks Husbankens startlån) var 1,2 milliarder kroner. Denne hadde flg fordeling mht rentebinding:

Rentetypr	Andel av låneportefølje	Rentebinding
NIBOR	40 %	0 – 1 år
Fast	33 %	1 – 4 år
Fast	27 %	4 – 10 år

Rentebytteavtalene hadde en netto inntekt på kr 3 816 891. Dette er en gevinst pga at avtalene er bundet i fast rente. I et økende rentemarked vil en ofte få en gevinst ved fast rente, mens et fallende rentemarked ofte vil gi en kostnad ved fast rente. Renteswappene i fast rente sikrer en viss stabilitet i forhold til rentesvingninger.

Med de svingninger som har vært i 2008, er det vanskelig å anslå indeksene eksakt. Ut fra tilgjengelige oppgaver er gjennomsnittlig 5 års swaprente beregnet til 5,36% og gjennomsnittlig 3 mndr NIBOR rente beregnet til 6,68%.

I hht finansstrategien skal låneporteføljen vektet mot en referanseindeks:
2/3 5 års swaprente + 1/3 3 mnd NIBOR rente.

Indeksen gir, ut fra beregningene over, en indeks på 5,8%. De totale renteutgifter i 2008 har en gjennomsnittsrente på 5,38%. Dvs godt under referanseindeksen.

Driftsregnskap – Netto pr. enhet (minus i avvikskolonnen viser netto merforbruk)
 (Ikke pliktig del av årsberetningen)

(Alle tall i 1 000)		Regnskap 2007	Regnskap 2008	Regulert budsjett 2008	Regnskap - budsjett 2008	
Tjeneste-og støtteenheter	Nr	Netto	Netto	Netto	Avvik i kr	Avvik i %
Ordfører/politiske styringsorg.	01	6 639	7 253	6 543	-710	-10,8 %
Rådmannen	02	4 845	7 212	7 733	521	6,7 %
Personal og organisasjonsenh.	03	19 479	20 904	22 151	1 247	5,6 %
Økonomi- og utviklingsenheten	04	-78 684	-96 257	-93 964	2 293	2,4 %
Administrasjonsenheten	05	11 683	11 409	11 263	-146	-1,3 %
Regnskapsenheten	06	4 733	4 995	5 140	145	2,8 %
Tildelingsenheten	07	0	1 507	2 065	558	27,0 %
Fellesområdet	09	-723 987	-751 334	-752 932	-1 598	-0,2 %
Kemnerenheten	10	6 195	6 164	6 668	504	7,6 %
NAV-Flyktning	11	-8 393	-10 354	-7 085	3 269	46,1 %
Areal- og byggesaktjenesten	12	6 569	8 455	7 054	-1 401	-19,9 %
Brann- og beredskaptjenesten	13	14 434	15 903	16 142	239	1,5 %
Bygg- og eiendomstjenesten	14	60 696	61 970	54 893	-7 077	-12,9 %
Drift- og utbyggingstjenesten	15	10 945	12 467	11 239	-1 228	-10,9 %
Helse- og miljøtjenesten	17	35 252	38 867	39 559	692	1,7 %
NAV-Sosial	18	14 028	16 307	16 187	-120	-0,7 %
Barne- og ungdomstjenesten	19	49 718	55 148	50 383	-4 765	-9,5 %
Harstad bibliotek	20	4 750	4 848	4 986	138	2,8 %
Harstadåsen barnehage	30	8 478	9 880	9 650	-230	-2,4 %
Byggeklussen barnehager	31	3 156	10 019	9 566	-453	-4,7 %
Fargeklatten barnehage	32	3 733	5 737	5 516	-221	-4,0 %
Heggen barnehage	33	10 785	12 057	11 971	-86	-0,7 %
Gangsåstoppen barnehage	34	11 047	12 554	12 776	222	1,7 %
Hinnstein barnehage	35	11 794	12 938	12 959	21	0,2 %
Bergsåsen barnehager	36	2 792	8 720	8 751	31	0,3 %
Gausvik skole	50	4 316	4 255	4 252	-3	-0,1 %
Medkila skole	51	14 163	13 596	12 991	-605	-4,7 %
Sørvik skole	52	12 715	13 586	13 667	81	0,6 %
Kila skole	53	24 549	24 520	24 303	-217	-0,9 %
Kanebogen skole	54	13 816	15 011	14 780	-231	-1,6 %
Stangnes barneskole	55	7 219	4 183	4 580	397	8,7 %
Seljestad barneskole	56	16 221	15 803	15 880	77	0,5 %
Seljestad ungdomsskole	57	20 919	21 291	21 489	198	0,9 %
Harstad skole	58	32 927	33 514	34 449	935	2,7 %
Hagebyen skole	60	19 913	19 658	19 499	-159	-0,8 %
Bergseng skole	61	12 954	12 237	12 617	380	3,0 %
Ervik skole	62	8 572	7 269	7 316	47	0,6 %
Lundenes skole	65	7 027	7 395	7 511	116	1,5 %
Alvestad skole	66	2 666	2 450	2 564	114	4,4 %
Harstad kulturskole	78	3 245	3 426	3 607	181	5,0 %
Spesialpedagogis senter/VO	79	5 929	396	6 545	6 149	94,0 %
Psykiatritjenesten	80	21 675	23 550	22 908	-642	-2,8 %
Hjemmetjenesten sør	81	32 177	32 298	31 133	-1 165	-3,7 %
Hjemmetjenesten sentrum	82	41 899	42 782	44 955	2 173	4,8 %
Hjemmetjenesten nord	87	40 081	46 875	47 497	622	1,3 %
Kanebogen boenheter	88	15 684	16 142	15 858	-284	-1,8 %
Kveldsol sykehjem/servicesenter	89	17 311	18 416	19 126	710	3,7 %
Sama sykehjem	90	28 388	29 592	29 971	379	1,3 %
Slottet sykehjem	91	25 271	26 717	25 598	-1 119	-4,4 %
Stangnes sykehjem	92	23 356	24 190	23 558	-632	-2,7 %
Harstad sykehjem	93	35 843	32 564	33 198	634	1,9 %
Olavsgården sykehjem	94	20 478	20 913	20 934	21	0,1 %
Sum		0	0	0	0	

Kommentar til avvik budsjett-regnskap på den enkelte enhet (Ikke pliktig del av årsberetningen)

01 Ordfører og politiske styringsorganer

Netto merforbruk skyldes at godtgjøringsreglementet ble endret uten at det ble gitt full dekning for effekten av endringene. Møteaktiviteten har dessuten vært høyere enn i 2007 med tilsvarende økning i tappt arbeidsfortjeneste, mat/servering og reisekostnader.

02 Rådmannen

Kostnadsreduksjonsarbeidet innebar mindre ekstern aktivitet mht møter og reiser og dermed besparelser på disse postene. En juriststilling sto vakant en periode før den ble dratt inn og lønnskostnadene er dermed mindre enn budsjettert. Overformynderiet har hatt økte kostnader ved kjøp av ekstern bistand; økt bruk av hjelpeverger.

03 Personal- og organisasjonsenheten

Avvik skyldes vakante stillinger deler av året.

Avvik sysselsettingstiltak/Arbeidslaget skyldes at Arbeidslaget er dimensjonert for ca 10 brukere og har hatt færre brukere i 2008 bl.a pga omlegging av NAV og utfordringer knyttet til kommunikasjon med ny organisasjon samt innføring av kvalifiseringsstønad. NAV bekrefter at det ikke er mangel på arbeidsledig ungdom med behov for lavterskel arbeidstrening som er årsak til lavt belegg i A-laget i perioder siste år. Men, henviser til at tilbudet og administrering rundt dette må endres noe etter etableringen av NAV. Det vil bære behov for et fleksibelt tilbud både for de som skal ha et langvarig tilbud og for de som trenger arbeidsutprøving for en kortere periode.

04 Økonomi- og utviklingsenheten

Netto merinntekt skyldes i hovedsak.

Fag barnhage har en merinntekt på statsrefusjoner og statstilskudd og mindreinntekt foreldrebetaling.

Fag skole har et merforbruk som bl.a. skyldes borte-/gjesteelever, skoleskyss og prisstigning i Grottebadet.

Fag pleie og omsorg har en merinntekt som i

hovedsak skyldes vederlag for opphold på institusjon økte tilskudd fra staten.

Kommunens andel av utgiftene til felleskjøkkenet har vært lavere enn beregnet.

Prosjektkostnader har et mindreforbruk som skyldes redusert innleie av konsulenter i prosjektet IKT skole.

05 Administrasjonsenheten

Netto merforbruk skyldes i sin helhet økning i forsikringsutgiftene. Dette på tross av at det i 2008 ble innhentet tilbud på alle større forsikringsområder kommunen har m.h.t personal, ansvar og tingskade.

06 Regnskapsenheten

Avviket skyldes i hovedsak vakanse/refusjon sykelønn for enheten. Mindreutgifter på fellesutgifter skyldes bl.a. tilbakeførte gebyrer fra tidligere år.

07 Tildelingsenheten

Enheten startet opp 01.09.08. Det tok tid før tilsatte var på plass og det er dermed et mindreforbruk.

10 Kemnerenheten

Avviket skyldes vakante stillinger og langtidssykemeldinger uten inntak av vikarer deler av 2008. I tillegg er det refusjon fra Staten i forbindelse med frikjøp av stillinger for opplæring av andre kommuner på det nye skattesystemet Sofie.

11 NAV Flyktning /18 NAV - Sosialtjenesten

Regnskapsresultatet NAV Flyktning tilskrives bl.a at budsjett ikke er flyttet til NAV Sosialtjenesten i hht utgifter til sosialhjelp til flyktninger som kommunen mottar integreringstilskudd for. Kommunen har også mottatt mer integreringstilskudd enn beregnet samt at utgiftene har vært lavere enn beregnet. Bl.a er det ikke videreformidlet så mye integreringstilskudd til andre kommuner ved flytting som beregnet.

Noe skyldes stordriftsfordeler siden sammenslåing i NAV, eks leie av lokaler.

12 Areal og byggesakstjenesten

Enheten har generelt hatt mindre inntekter enn budsjettet særlig når det gjelder plansaksbehandling og oppmålingsgebyr. Når det gjelder utgiftene så skyldes merutgifter følgende. Areal og natur hatt stort merforbruk som skyldes omfattende kursing i nyansatt personal, stor aktivitet i annonsering av plansaker, nødvendig skifte av kontormaskiner og kostnader med innredning av nytt møterom og kontorer. Oppmåling har hatt merforbruk på grunn av at alle 5 elektroniske målebøker måtte skifte ut.

For første gang siden 2005 kom enheten i normal drift fra juli 2008 etter to store omtakseringsrunder med ekstremt arbeidspress og ressursbruk.

14 Bygg og eiendomstjenesten

Merforbruket skyldes økte energiutgifter, økte forsikringskostnader og økte kommunale avgifter, samt at budsjettet ikke har fulgt den reelle prisstigningen, men kun har blitt justert med den generelle prisreguleringen som ellers i kommunen over flere år. Prisstigningen på energi, forsikring og kommunale avgifter har hatt en kraftigere virkelig prisstigning over flere år. Det kan nevnes spesielt at som følge av brannen på Stangneshallen fikk kommunen en direkte økning i 2008 på 1 mill kroner i forsikringskostnader.

15 Drift- og utbyggingstjenesten

Hovedårsaken til merforbruket skyldes Drift og vedlikehold av kommunale veger. Området har gjennom mange år fått redusert sitt budsjett, påtross av at aktiviteten i utgangspunktet har vært på et minimum. I 2008 ble budsjettet også redusert, både i forbindelse med virksomhetsplan og ved et større trekk etter gjennomført innkjøpsstopp og stillingsstopp. Dette sammenholdt med at både sommer- og vintervedlikeholdet i 2008 var mer utfordrende enn tidligere. Det i liten grad er mulig å ivareta denne tjenesten på en tilfredsstillende måte innen vedtatte rammer, selv med en lite ressurskrevende vinter.

17 Helse- og miljøtjenesten

Netto mindreforbruk skyldes i hovedsak oppgjøret for 2007 med deltakerkommunene

i den interkommunale legevakten som er inntektsført i 2008.

19 Barne og ungdomstjenesten

Merforbruk avlastning skyldes kjøp av private avlastningstiltak. Kommunen har ikke kommunalt tilbud tilgjengelig, behov for kjøp av lovpålagte tjenester er nødvendig.

Merforbruk barnevern er primært knyttet til barn under oppfølging utenfor hjemmet. De kommunale egenandelene knyttet til plassering øker, i tillegg er det etablert statlige fosterhjem overfor flere barn og dette er mer kostnadskrevende tiltak enn kommunale fosterhjem. Oppfølging knyttet til barn plassert utenfor hjemmet er i løpet av det siste året styrket, dette medfører også økte utgifter. Komplexiteten i sakene øker og behovet for tett oppfølging er nødvendig.

20 Harstad bibliotek

Mindreforbruket skyldes vakante stillinger.

30 Harstadåsen barnehager

Harstadåsen barnehage blei opprettet fra august 2008. Barnehagen består av virksomhetsoverdragelsen fra UNN. Samt Kaarbøjordet som tidligere var en del av Hagebyen barnehager. Endringer i enheten med tilhørende deling av budsjett og beregning av nytt budsjett gjorde budsjettkontrollen vanskelig. Virksomhetsoverdragelsen har også medført en del uforutsette utgifter som bl.a at det måtte investeres en del i nye telefoner, datamaskiner, skrivere og mobiltelefoner.

31 Byggekllossen barnehager

Hovedårsaken til merforbruket er merforbruk lønn. I forbindelse deltakelse i prosjektgruppa *"Nye Byggekllossen barnehage"* er styrer/enhetsleder frikjøpt fra deler av sin stilling uten at det er tilført budsjett for dette til barnehagen. Det har vært mye sykefravær, og særlig korttidsfravær, blant de fast ansatt og blant vikarer. Byggekllossen barnehage startet opp i september 2007 med et nødvendig minimum av inventar og utstyr og det har vært brukt en del midler på dette i 2008.

32 Fargeklatten barnehager

Hovedårsaken til merforbruket er merforbruk lønn. Fargeklatten barnehage ble opprettet fra august 2008. Barnehagen består av Hagebyen barnehage (tidligere en del av Nordhusan bhg.), slått sammen med tidligere Barnely barnehage. Endringer i enheten med tilhørende deling av budsjett og beregning av nytt budsjett gjorde budsjettkontrollen vanskelig.

33 Heggen barnehager

Heggen barnehager har hatt store utgifter på vikarer i 2008. Flere langvarige sykemeldinger, i tillegg til en del korttidsfravær gir store utslag på budsjettet. Vi må ta inn vikarer når det er sykdom blant personalet for å opprettholde en forsvarlig drift. I tillegg har mange av personalet små barn, og har en del fravær pga dette.

35 Hinnstein barnehager

Mindreforbruket skyldes mer i sykelønnsrefusjoner enn vi har brukt på vikarer. Det skyldes både billigere vikarer og mangel på vikarer.

36 Bergsåsen barnehager

Mindreforbruket skyldes mer i sykelønnsrefusjoner enn vi har brukt på vikarer. Det skyldes både billigere vikarer og mangel på vikarer.

51 Medkila skole

Merforbruk pga av 8 saker hvor det kreves ekstraressurser til krevende elever. I tillegg har det vært utgifter etter et innbrudd.

52 Sørvik skole

Mindreforbruket skyldes i hovedsak vakanse og fravær.

54 Kanebogen skole

Underskuddet skyldes i hovedsak at Kanebogen skole overtok Stangnes skole. I den forbindelse var det en hel del regninger fra Stangnes skole som Kanebogen skole utover høsten måtte betale. Videre måtte Kanebogen skole kjøpe inn ekstraordinært mange lærebøker da det ikke var samsvar mellom læreverkene som Stangnes og Kanebogen skole brukte.

56 Seljestad barneskole

Seljestad barneskole hadde høsten 2008 flere ansatte som fikk langtidssykefravær. Dette medførte selvsagt refusjoner. Beløpet refererer seg til differansen mellom lærerens lønn og vikarens lønn. Hadde dette ikke skjedd så sent på året ville vi justert kompetansetapet med ytterligere vikarbruk. Nå ble det for lite tidspenn til at dette kunne gjøres.

57 Seljestad ungdomsskole

Planlagt overskudd skyldes mindre forbruk av lønn for langtidssykemeldte

58 Harstad skole

Mindreforbruket skyldes merinntekter fra foreldrebetalingen for SFO samt refusjon for gjesteelever.

60 Hagebyen skole

En del av underskuddet skriver seg fra at rektor på Hagebyen skole fungerer som leder for KUS skoleåret 2008/09. Den andre delen er tiltak rettet mot elever med særskilt tilrettelagt tilbud.

61 Bergseng skole

Mindreforbruket skyldes sykefravær og problemer med å få inn vikarer med lærerkompetanse.

65 Lundenes skole og Finnvika barnehage

Barnehagen har et merforbruk. Det har vært satt inn vikar ved hvert fravær av de ansatte, dette pga av ei svært arbeidskrevende barnegruppe. SFO har et mindreforbruk fordi det ikke har vært brukt vikar ved fravær. Skolen har et mindreforbruk. Det har vært ei svært restriktiv linje i forhold til å sette inn vikarer ved fravær hos lærerne.

66 Alvestad skole

Årsaken til overskuddet er stor aktivitet på leirskolen i 2008. Flere klasser enn budsjettet benyttet seg av Grøtavær Leirskole, derav økning i refusjon fra staten.

78 Harstad kulturskole

Årsaken til merinntektene er et noe høyere elevtall enn forventet samt salg av undervisning hvor vi til tider har hatt ledig kapasitet. I tillegg til dette har vi hatt noe inntekt i forbindelse med plakatsalg, billettinntekter og noe utleie mer enn budsjettert.

79 Spes. ped senter og voksenopplæring

Overskuddet skyldes økt antall deltakere og dermed økte tilskudd:

Økt tilskudd fra staten til undervisning av asylsøkere i Harstad mottak

Økt refusjon fra samarbeidskommune (flere flyktninger og asylsøkere fra Kvæfjord)

Tilskudd i forbindelse med asylsøkere er et engangstilskudd som gis ved ankomst. Dette tilskuddet skal dekke undervisning inntil 250 timer. De første asylsøkerne som kom til Harstad mottak, har i 2008 hatt ca. 1/3 av den undervisningen de har rett til å få. Asylsøkerne som kom sent i 2008, har ikke fått noen undervisning i 2008. Kommunen har fått tilskuddet, men undervisninga må gis i 2009.

Det vil i 2009 bli utgifter til undervisning av asylsøkere både fra Harstad og fra Kvæfjord hvor inntektene er regnskapsført i 2008.

80 Psykiatritjenesten

Merforbruket skyldes nedtrekk pga underskudd i 2006. I tillegg var det merkostnader ved overføring av midler til tildelingsenheten.

81 Hjemmetjenesten sør

Tiltak funksjonshemmede fikk 3 brukere over 18 år fra Barne og ungdomstjenesten. Internat opphold på Rå videregående, ekstraundervisning, støttekontakt, omsorgslønn, helgeavlastning og ferie avlastning har medført merforbruk. Dette var rapportert som avvik 2. avviksrapport 2008, men enheten fikk ikke tilført disse ressursene.

Hjemmetjenesten sør har hatt flere brukere med spesielle behov i 2008. Brukere med omfattende behov utløser ikke bare ressursbruk i form av praktisk utførte

tjenester, men også større tidsbruk i form av administrasjon av tjenestene. Bruk av overtid skjer når det er helt nødvendig i forhold til forsvarlig drift.

82 Hjemmetjenesten Sentrum

Harstad Felleskjøkken har brukt mindre ressurser enn planlagt. Det er et mindreforbruk av prosjektmidler.

87 Hjemmetjenesten nord

Tjenesten fikk ansvar for Grytøya den 01.10.08., og det ble vanskelig å kontrollere grunnlaget for inntekten. Med bakgrunn i krav til kostnadskutt/besparelser har tjenesten vært meget streng med vikarinnleie, investering i personellet i forbindelse med kursing.

88 Kanebogen boenheter

Enheten har driftet med underskudd helt fra starten, noe som tyder på at budsjettet er for lavt. Det er brukt mye overtid som kommer av at vi ikke får dekket småstillingene i helgene med fagfolk. Kanebogen bofellesskap ble avvirket 01.12.08. Dette har påvirket resultatet positivt.

89 Kveldsol sykehjem og servicesenter

Både for hjemmetjenesten og sykehjemmet skyldes mindreforbruket innkjøpsstopp og ansettelses-stopp første halvår. Det har vært restriktiv innleie ved sykefravær. Brukergruppen til hjemmetjenesten har vært stabil med lite behov for ekstra innleie. Ikke mange innvilgede støttekontakt timer. I perioder har det vært ledige sykehjemsplasser. Ved langtidsfravær har det vært leid inn vikarer med mindre kompetanse. En egne innkjøpsansvarlig - besparelser på medisinske forbruksvarer. Sykehjemmet har ikke gjort noen innkjøp i 2008 da det var svært utrygt hvordan økonomien skulle utvikle seg igjennom året.

90 Sama sykehjem

Noe av regningene for 2008 ble ikke belastet innen fristen, dette har medført at regninger på kr. 107000 er blitt belastet 2009. Utgiftene er knyttet til omgjøring av bad til vaskerom. Ellers har virksomheten vært preget av nøysomhet ved innleie ved fravær av personell.

91 Slottet sykehjem

Merforbruk skyldes et høyt sykefravær og at medisinske forbruksvarer kostet mer enn tilgjengelig budsjett. Arbeidsmiljøet taklet ikke belastning med økonomisk nedtrekk / nedbemanning på 9 %. Negativ mediafokus var med på å gjøre de ansatte syke.

92 Stangnes sykehjem

I enhetens merforbruk er inkludert et underskudd fra 2006 på og et pålagt nedtrekket på 9%. Enheten har et stort sykefravær som har medført vaktforskyvning og bakvakter.

I forkant av omorganisering til forsterket avdeling har det vært nødvendig med ekstra innleie av personell pga ressurstrengende brukere som allerede har fått plass.

93 Harstad sykehjem

Enheten har i tråd med de politiske signaler som ble gitt gått inn for å spare penger og har hatt fokus på de daglige rutinene og hva som brukes av utstyr. Harstad sykehjem fikk en del utstyr da Fagerbo ble nedlagt i februar 2008. Heriblant en del utstyr som heiser, dusjstoler, møbler og forbruksmateriell som har ført til at sykehjemmet har sluppet og kjøpt inn selv.

5. Resultater på tjenesteområdene

5.1. Nærings- og samfunnsutvikling

Resultatmål: God tilrettelegging for næringslivet og etablering av nye arbeidsplasser

Indikator: Næringslivets syn på kommunen

Resultat:

Det er ikke gjennomført spørreundersøkelse overfor næringslivet i 2008. Næringsrådgiver har god kontakt med næringslivet gjennom deltakelser i møter i regi av NPF (Norsk Petroleumsforening avd. Harstad), Destination Harstad A/S, Kunnskapsparken Nord samt Harstadregionens næringsforening.

Troms Fylkeskommune utpekte Harstad kommune som " Årets næringskommune 2008 ". Prisbeløpet var på kr 500 000,-. Beløpet er overført til næringsfondet 2009.

Ca. 50 % av næringsrådgivers tid brukes ute til møter og kontakt med næringslivet/næringslivets organisasjoner. Kommunen kommer derfor i inngrep med næringslivets planer på et tidlig tidspunkt, noe som er helt nødvendig.

Kommunens næringsfond i 2008 var på kr 750.000,-. Samtlige midler ble fordelt til prosjekter etter søknad. Næringsrådgiver har i 2008 hatt møter med en rekke bedrifter som ønsker kontakt med kommunen både med hensyn til utvidelser, nyetableringer, søknader etc. Det nå planer om ny etablering på Rødskjærområdet. Finanskrisen har imidlertid resultert i at planene er noe utsatt i tid.

Arbeidet med rullering av kommunens Næringsplan startet i 2008. 7 ressursgrupper som ble nedstt skal levere sine innstillinger til kommunen 3 februar 2009. Totalt har overkant av 50 personer fra det offentlige og det private næringsliv arbeidet med planen.

Planen legges frem i kommunestyret før sommeren 2009.

Indikator: Etablert nytt næringsareal

Resultat:

Det er igangsatt reguleringsprosesser i området Ruggevika og Stangnes. I tillegg er

det foretatt fortetting/ salg av tomter på Stangnesbasen. Eksempel er Borkenes Mek. Verksted A/S. Det er flere mindre reguleringer i gang i samme område.

Større selskaper som har etablert seg i Harstad i løpet av 2008 er Bergen Group A/S samt oljeselskapet Total. Total og oljeselskapet Det norske har utvidet sin arbeidsstokk.

Biltema A/S har kjøpt lokalitetene til Byggtorget på Stangnes. Åpning av ny butikk i lokalitetene vil skje medio mars 2009.

Plantasjen A/S har kjøpt tomt på Kilamyra for etablering i 2010.

Rema 1000 har bygget ny butikk ved siden av tomten til Plantasjen A/S. Åpning av Nord-Norges største Remabutikk vil skje medio mars 2009.

I løpet av 2009 forventes ny aktivitet i de gamle industrilokalitetene på Rødskjær. Harstad kommune ved Utviklingsfondet har bevilget støtte til etablering av bedriften.

Flere store spennende planer for utbygging og etablering i Harstad er blitt presentert for kommunens administrasjon og politiske ledelse.

Næringslivet i Harstad har en positiv utvikling. Flere utvidelser er igangsatt.

Finanskrisen kan også påvirke prosjektene i Harstad. Eks Rødskjærområdet.

Indikator: Antall sysselsatte i Harstad kommune

Indikatorkrav: økning

Resultat:

Arbeidsstyrketall 2007: 11982

Arbeidsstyrketall 2008: 12242

Økning: 260 personer

Dette er alle arbeidstakere 16 - 76 år.

Kilde: NAV.

Resultatmål: God tilrettelegging for utvikling av boligområder og tilflyttere til kommunen

Indikator: Vedtatte reguleringsplaner for byggefelt er i tråd med kriteriene innenfor:

- Universell utforming
- Barnas interesser
- Lavenergi
- Samsvar med eksisterende natur og bebyggelse

Resultater: Det tilstrebes tilpassing av god tilrettelegging for utvikling av boligområder, men dette vil forsterkes av nye retningslinjer i kommuneplanens arealdel som skal vedtas sommer 2009.

Indikator: Rullering av kommuneplanens arealdel innen 2008

Resultater: Rullering av både kommuneplanens arealdel og samfunnsdel har pågått i 2008 og skal ferdigstilles til sommeren 2009.

Resultatmål: God regional utvikling

Indikator: Gjennomførte tiltak i RUP for Sør-Troms

Resultat:

Prosjekter gjennomført i 2008:

Program 1: Kompetanse

Grundersatsingen i Sør-Troms: Dagens unge – regionens fremtid.

Prosjekteier: Sør-Troms Regionråd-

Består av prosjektene:

- Unge teknologer (First Lego League, Newton-rom)
- Unge grundere (ungdomsbedrifter, mentornettverk, samarbeid vgs,
- Grundercamp)
- Look north (idegnist, traineeprogram, rekruttering.)

Prosjektene har pågått halvannet år, og kan så langt vise til gode resultater. Troms Fylkeskommune har bevilget midler til videreføring av prosjekt i 2009 – 2010.

Program 2: Næringsutvikling

1. Prosjekt Evenes Lufthavn:

Prosjekteier: Sør-Troms Regionråd og Ofotsamvirke.

Muligheter for ny virksomhet ved Harstad/Narvik Lufthavn, Evenes – gjennomføring av økonomiske og markedsanalyser for følgende funksjoner lagt til Harstad/ Narvik Lufthavn:

- Internasjonal base for flyvedlikehold (sivile og militære)
- Utdannelse av vedlikeholdsingeniører og luftdyktighetsinspektører.
- Terminal for regional og internasjonal flyfrakt.

Prosjektet har fått støtte fra Nordland og Troms Fylkeskommune på totalt kr 400 000,- . Prosjektet er ikke ferdig.

2. Astafjordprosjektet

Prosjekteiere: Salangen, Ibestad, Lavangen, Gratangen og Skånland kommuner.

Astafjordprosjektet er en prototype på en interaktiv næringsplan der kommuner samarbeider med næringsutøvere om å tilrettelegge for videre utvikling av næring basert på bruk av kystsonen.

Prosjektet skal opp til ny vurdering i Sør-Troms Regionråd 19. mars 2009.

3. Grunderrom:

Prosjekteier: Sør-Troms Regionråd.

Skape et fysisk miljø og kompetansesenter for grundervirksomhet. Søknad for fen kommuner i Sør-Troms er inne til behandling i Troms Fylkeskommune.

Prosjektet har fått støtte fra Troms Fylkeskommune på kr 300 000,-

4. Inkubator Hålogaland:

Prosjekteier: Kunnskapsparken i Harstad.

Konseptet baserer seg på det faktum at nyetablerere i en kritisk startfase på 2- 3 år har behov for å være tilknyttet og ha nær tilgang til kompetanse, kapital og kontorfasiliteter. En inkubator er et fysisk og faglig miljø for bedrifter under etablering og omfatter tilrettelegging med forretningsmessig rådgivning og veiledning, kontorplass, servicefunksjoner og nettverk til kompetanse og kapital

Prosjektet er delfinansiert av Troms Fylkeskommune.

Prosjektet er godt i gang og det er pt. 6 inkubator-bedrifter i programmet.

5. " Explore 2015 " – Harstad som oljemotor i nord:

Prosjekteiere: Troms Fylkeskommune, Harstad kommune, Kunnskapsparken Nord A/S. Prosjektet har som overordnet målsetting å tilrettelegge for utvikling av en sterk nordnorsk leverandørindustri innen petroleum. Prosjektet er delfinansiert av Troms Fylkeskommune og Harstad kommune.

Prosjektet er i drift og prosjektleder er Jørgen Bratting.

Program 3: Logistikk og infrastruktur

1. Kommunikasjonsløsninger innad og til/fra Sør-Troms:

Prosjekteier: Sør-Troms Regionråd.

Prosjektet er satt på vent til Sør-Troms Regionråd har fått ansatt ny daglig leder.

Program 4: Robuste regioner

1. Sør-Troms regionrådes rolle som regional utviklingsaktør – utvikling

regionsamarbeidet:

Prosjekteier: Sør-Troms Regionråd.

Prosjektet settes i gang så snart ny daglig leder er ansatt.

2. Livskraftige kommuner – nettverk for miljø og samfunnsutvikling:

Et tilbud til kommuner om å delta i systematisk arbeid med forbedring innenfor feltene miljø og samfunnsutvikling, i nettverk med andre kommuner. Sør-Troms Regionråd har satt fokus på:

- Kulturbasert næring/kulturarven
- Klima og energi

" Rute 69 grader Nord " er et direkte resultat av satsingen på kulturbasert næring/kulturarv. Prosjektet fikk i februar 2009 tilsagn på kr 800 000,- fra Troms Fylkeskommune.

Prosjektleder vil bli ansatt i 2009.

3. Prosjekt " Felles innkjøpsordning for kommunene i Sør-Troms "

Prosjekteier: Sør-Troms Regionråd.

Prosjektet skal gjøre kommunene bedre i stand til å gjennomføre sine anskaffelser i henhold til konkurransereglene om offentlig anskaffelser på en effektiv måte og med god kvalitet.

Indikator: Gjennomført to felles prosjekt i regionsamarbeidet Livskraftige kommuner innen 2010.

Resultater: Et prosjekt er igangsatt og har fått midler hos fylkeskommunen "Rute 69 grader nord". Det er også igangsatt arbeid under klima og energi.

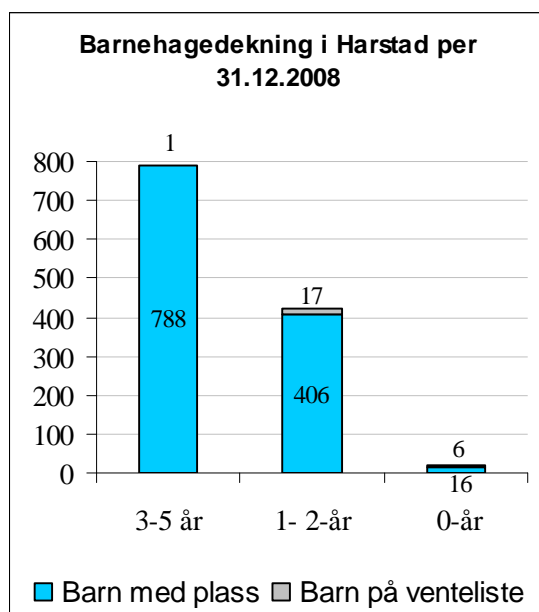

5.2. Barnehage

Resultatmål: Full barnehagedekning

Indikator: Venteliste

Indikatorkrav: Ønsket resultat = 0

Pr. 31.12.2008 har 1.210 barn plass i barnehagene i Harstad, fordelt på ca 1.190 plasser. Dette er en økning på 30 plasser fra 2007. Det er 424 barn i aldersgruppen 1–2 år, noe som gir en barnehagedekning på 81 % for denne gruppen. For barn over 3 år er dekningsgraden 99 %. Plassene fordeles slik: 853 barn i kommunale barnehager og 357 i private barnehager.

Etter hovedopptak 2008 stod fortsatt barn igjen på venteliste. Med bakgrunn i dette ble det vedtatt at det skulle etableres nye, midlertidige barnehager i Fauskevåg skole og i de gamle SFO lokalene på Stangnes. Ved utgangen av året hadde alle barn med behov for plass høsten 2008, fått et tilbud om plass. Noen foreldre takket nei til tilbud pga av at tilbudet lå langt unna nærmiljø/arbeidsplass.

Ventelistene ved utgangen av 2008 viser at ca. 32 barn ønsker plass i perioden desember 2008 – april 2009.

Etter gjennomført hovedopptak i april 2009 vil kommunen erfare hvor høy barnehagedekning Harstad Kommune faktisk

har i forhold til behov i barnehageåret 2009/2010.

Det er fremdeles usikkert om kommunen klarer å opprettholde full barnehagedekning, selv med de nye barnehageplassene.

Eksterne faktorer som påvirker etterspørselen etter barnehageplasser er statlig fastsatte bestemmelser som: kontantstøtte, maksimalpris og innføring av rett til barnhageplass fra 09/10.

Endring i barnehageloven gir rett til barnehageplass fra hovedopptak 2009. § 12a sier: " Barn som fyller ett år senest innen utgangen av august det året det søkes om barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage fra august i samsvar med denne loven med forskrifter. Barnet har rett til plass i barnehage i den kommunen der det er bosatt. Kommunen skal ha minimum ett opptak i året. Søknadsfrist til opptaket fastsettes av kommunen. "

De barna som er født i perioden september-april, og som ønsker plass fra fylte 1 år vil med dagens situasjon risikere å måtte vente inntil ett år på barnehageplass.

Harstad kommune overtok driften av sykehusets barnehage fra august 2008. Barnehagene drives nå i to bygg, og danner sammen med Kaarbøjordet barnehage den nye enheten Harstadåsen barnehager. Barnehagene drives i dag på eiendommer og i bygg som eies av UNN. Kommunen har midlertidig leieavtale. Det er pr. i dag ikke klart om kommunen skal overta bygningene, men det er stort behov for at antallet sentrumsnære barnehageplasser opprettholdes.

Harstad kommune har i samarbeid med Atferdssenteret utviklet en rekke tiltak der foreldre kan få hjelp til å styrke egen foreldrerolle samt gi det enkelte barn hjelp til å utvikle sine sosiale ferdigheter. PMTO er en metode som brukes i forhold til familier med barn i alderen 3-12 år som har utviklet, eller står i fare for å utvikle atferdsvansker. Flere barnehager har ansatte som har fått opplæring som ferdighetstrener og foreldreveiledere.

Behovstabell barnehagedekning: Alle tall pr. 31.12.08

Alder	Antall barn i kommunen	Barn med plass		Barn uten plass, på venteliste		Dekningsprosent dersom alle på venteliste hadde fått plass pr 31.12.08
		Antall	Dekning	Antall	Tilsvarende dekning	
0 år	240	16	7 %	6	3 %	9 %
1- 2 år	520	406	78 %	17	3 %	81 %
3-5 år	801	788	98 %	1	0 %	99 %
TOTALT 0-5 år	1 561	1 210	78 %	24	2 %	79 %
TOTALT 1-5 ÅR	1 321	1 194	90 %	18	1 %	92 %

Samordnet opptak mellom kommunale og private barnehager fungerer godt og gir god oversikt over det reelle antallet søkere.

Et klart flertall av foreldrene ønsker hel plass, men det er også noen som ønsker delt plass. Styrer vurderer muligheten for å imøtekomme foreldrenes ønsker om justert åpningstid og tilpasset oppholdstid, og etterkommer dette så langt som mulig innenfor eksisterende rammer.

skaffe førskolelærere til vikariater. HiH startet høsten 2008 et videreutdannings-tilbud som gir personer med annen pedagogisk utdanning enn førskolelærer-utdanning kompetanse som kvalifiserer til fast tilsetting i stilling som pedagogisk leder i barnehage. 6 personer med tilsetting i barnehagene i Harstad deltar på studiet.

HiH, i samarbeid med Universitetet i Tromsø, starter høsten 2009 opp samlingsbasert førskolelærerutdanning, lokalisert til Harstad.

Org./personell

Resultatmål: Relevant kompetanse i

Personalet

Indikator: Andel faglært personale i hht bemanningsplan:

Indikatorkrav: 100%

Resultat:

<i>Indikator:</i>	Andel faglært personale i hht bemanningsplan
Enhet	Indikatorkrav: 100%
Alle barnehager	86%

I tillegg til det interne arbeidet med kompetanseheving som til enhver tid foregår i enhetene, deltok mange barnehageansatte på eksterne fagkurs. Nettverk for barnehageadministrasjonene i Sør-Troms arrangerte felles kurs dag for alle ansatte i barnehagene med fokus på "De minste barna i barnehage" og "Ledelse".

Harstad kommune har ikke klart å rekruttere nok førskolelærere til å dekke det behovet som utbyggingen av nye barnehager har medført. Det er pr. 31.12.2008 gitt midlertidig disp. fra krav om førskolelærerutdanning i 15 førskolelærerstillinger, noen vikariater og noen faste stillinger. I tillegg er det svært vanskelig å

Tjeneste/brukere

Resultatmål: Godt tverrfaglig forpliktende barne- og ungdomsarbeid

Resultat: Håndbok for tverrfaglig arbeid ble vedtatt i 2008. Koordinator for forebyggende arbeid i Harstad kommune har vært ute ved barnehagene og presentert håndboka. Rapportering på konkrete mål i det tverrfaglige arbeidet vil kunne spores når handboka har vært i bruk over tid.

Resultatmål: God kvalitet på kommunale tjenester

Indikator: Antall avvik etter intern kvalitetsrevisjon, tilsyn samt eksterne tilsyn.

I 2008 var det gjennomført intern kvalitetsrevisjon i 4 kommunale barnehageenheter. Hensikten med tilsynet var å bekrefte samsvar mellom krav i barnehageloven med forskrifter, kommunale styringsdokumenter og praksis innen fag, virksomhetsplanlegging, kvalitetssystem, HMS og informasjonssikkerhet. Det ble avdekket noen mindre avvik som er rettet opp av den enkelte enhet. Resultatet ellers viser at det i stor grad er samsvar mellom krav og praksis.

Det er foretatt tilsyn etter forskrift om Miljørettet helsevern. Resultatet fra disse viser at flere barnehager bærer preg av

Resultater på tjenestoområdene

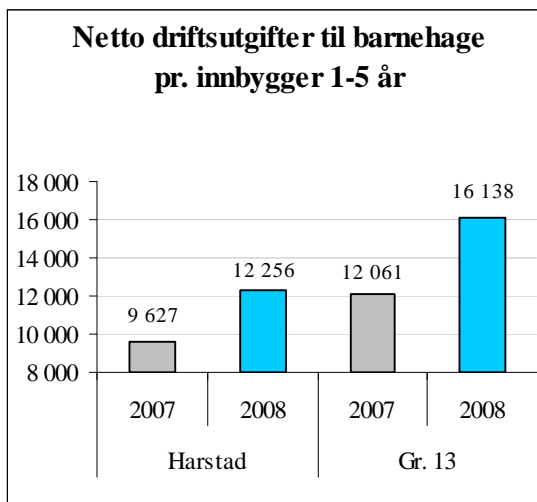
nedslett uteområde. Det er også avdekket en del mindre avvik som barnehagene har rettet opp etter hvert.

Fylkesmannen har ved tilsyn avdekket at HK ikke har oppfylt sin plikt som barnehagemyndighet jfr. bh. loven § 10 om godkjenning. Tilsynet avdekket behov for å etablere et kommunalt system for stedlig tilsyn av kommunale og private barnehager, og at det er nødvendig med en total gjennomgang av alle barnehagenes godkjenninger, slik at disse kan oppdateres til dagens krav. Det er i Virksomhetsplanen satt av ressurser tilsvarende en 50% stilling i 2009 for å lukke pålagte avvik etter barnehageloven.

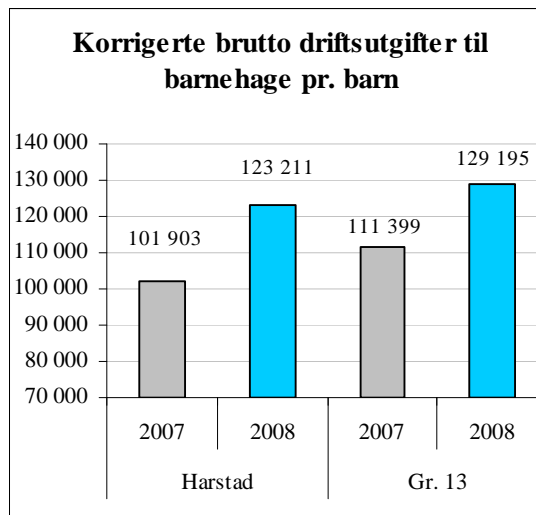
Det er i VHP 2009-2012 vedtatt prosjekt for å utarbeide en helhetlig strategiplan for barnehagebygg og -eiendommer i Harstad kommune. Det som skal vurderes er:

- bygningsmessige forhold og krav om universell utforming
- fremtidige behov for barnehageplasser og krav til godkjenning etter barnehagelovens bestemmelser
- krav etter forskrift om miljørettet helsevern

Økonomi:

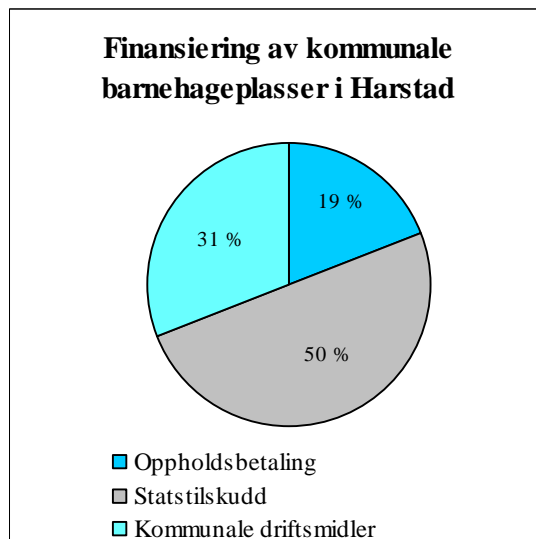

Harstad kommune har de siste årene etablert mange nye barnehageplasser. Økte utgifter viser at de nye barnehageplassene ikke er fullt ut finansiert av staten.

Netto driftsutgifter til barnehage pr. innbygger 1-5 år har økt. Bakgrunnen for dette er:

- Generell lønns- og pris stigning
- Avskrivning er økt pga nye barnehager
- Andelen småbarnsplasser har økt. Disse er dyrere i drift enn plasser for store barn og økte kostnader dekkes ikke fullt ut av statlige tilskudd
- Harstad kommune overtok driften av sykehusets barnehager med totalt ca 90 barn i august. Dette har medført nye, løpende kostnader.

Den offentlige andel av finansieringen er økt, mens foreldrenes andel er redusert fra 2007 til 2008. Den statlige fastsatte maxpris som foreldrene betaler er holdt uendret i denne perioden.

Resultater på tjenestoområdene

Mål og nøkkeltall	G-13		Harstad		
	2007	2008	2007	2008	Måltall 08-11
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	84,3	87,7	88,9	90,5	90
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år	69,4	75,8	75,8	78,5	79
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år	94,3	95,6	97,6	98,4	98
Andel barn i barnehage med oppholdstid 33 timer eller mer per uke	90,2	92,1	95,2	96,2	97
Andel ansatte med førskolelærerutdanning	32,6	33,5	32,1	33,5	35
Utg pr barn som får ekstraressurser i komm. Barnehage	261 894	304 259	200 027	173 644	
Andel barn som får ekstraressurser i forhold til alle barn i kommunale barnehager	5,1	4,9	4,9	6,9	

Resultatmål: Effektiv tjenesteproduksjon

Indikator: Antall ledige plasser.

Indikatorkrav: Ønsket resultat = 0 (registrert

etter hovedopptak)

Resultat: Det var ved utgangen av 2008 ingen ledige plasser i barnehagene, verken i de kommunale eller i de private.

5.3. Grunnskole og skolefritidsordning

Kvalitetsutvalget for skole(KUS) har definert 3 hovedsatsningsområder: tilpasset opplæring, digital kompetanse og problematferd. Utvalget har gjennom året arbeidet med arbeidsmåter og strategier for å inkludere alle skoleenhetene i systematisk utviklingsarbeid.

Forebyggende arbeid blant barn og unge i Harstad er et hovedsatsningsområde. Håndbok for tverretattlig arbeid ble vedtatt av Kommunestyret i 2008.

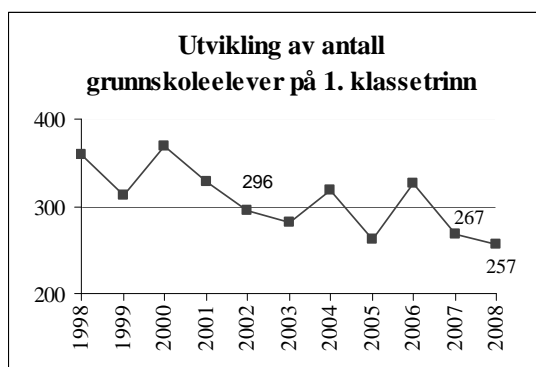
Skoleteamet har siden våren 2007 arbeidet systemisk og forbyggende i forhold til atferd i skolene.

Gjennom virksomhetsplanen er det vedtatt at den skoleomfattende tiltaksmodellen PALS skal implementeres i skolene i Harstad. Atferdssenteret i Oslo er samarbeidspartner i implementeringen av metoden. Opplæring av to PALS veiledere har vært en viktig del av satsningen. Fra august 2007 var 14 skoler med i prosjektet. Seljestad ungdomsskole, som er kommunes eneste rene ungdomsskole, vil komme med fra høsten 2009.

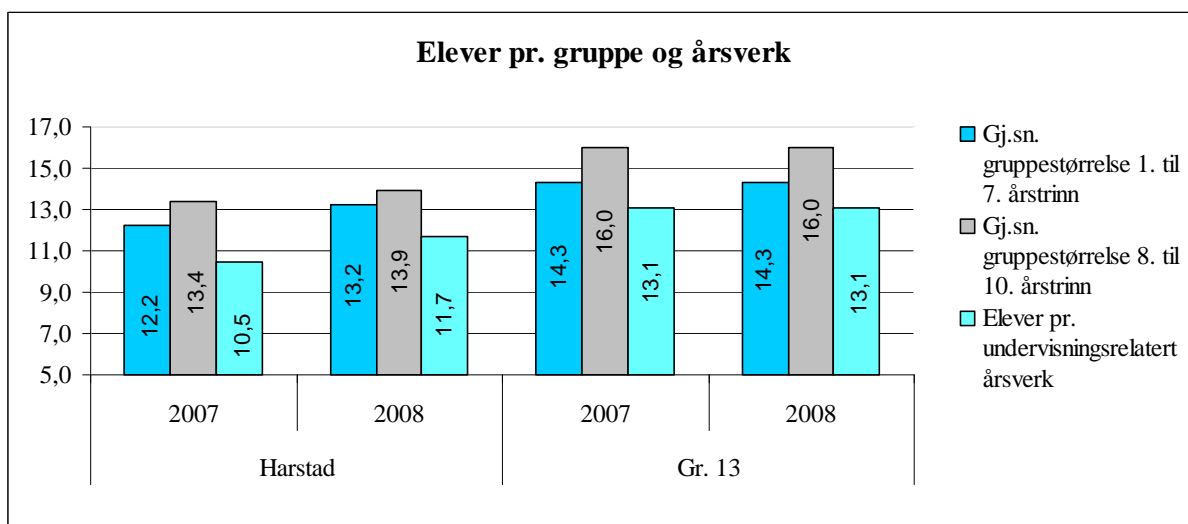
Gjennom Kostnadsreduksjonsprogram 2 ble

det i 2008 lagt ned 3 skoler, Kasfjord, Stangnes og Fauskevåg.

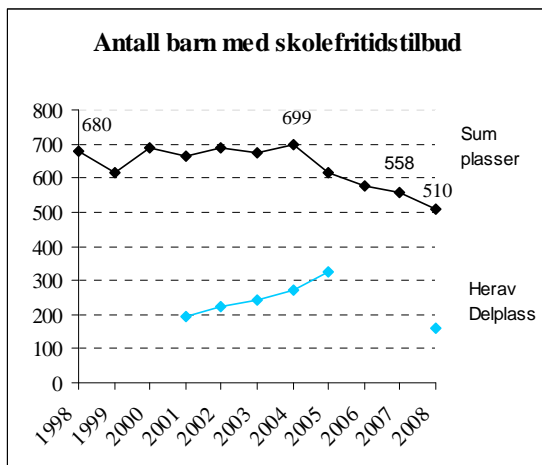
På nettsiden (www.skoleporten.no) kan alle studere tilstanden for grunnskolen i Harstad. Resultatene fra Kostra, GSI, og elevundersøkelsen gjør det mulig å sammenligne skoler og kommuner.

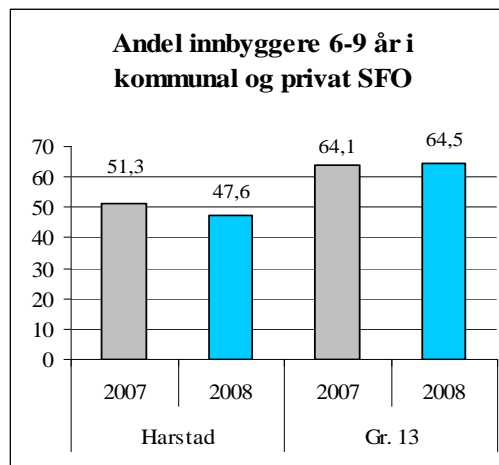
Prognoser viser at antall grunnskoleelever i 1. klasse er redusert. Antallet elever var i 2008 på tilnærmet samme nivå som i 2005 med 257 elever.

Resultater på tjenesteområdene

Det er en nedgang i antall barn med SFO tilbud. Dette må ses i sammenheng med en generell nedgang i elevtallet. I tillegg ble det fra 01.08.08 en endring i betalingsstrukturen i SFO ved at muligheten for deltidsplass ble

gjeninnført. SFO tilbudet har siden da vært helklass, delklass eller enkeltdagsplass. Denne strukturendringen med hensyn til betaling, kan forklare noe av nedgangen i antall fulltidsplasser og enkeltdagsplasser.

Oversikt over elevtall og stillingshjemler i skolene:

År	Antall elever	Antall klasser(inkl. ekstraklassedeling)	Stillingshjemler	Generell styrkning i antall stillinger	Spesialpedagogiske tiltak
2001	3332	172	376	97	
2002	3311	176	375	90	
2003	3317	171	350	48	
2004	3268	16	353	68	44
2005	3233	156	354	62	55
2006	3211	152	358	62	66
2007	3139	149	362	62	70
2008	3003	138	327	46	73

Kommunen har hatt 136 færre elever og 11 færre klasser i forhold til fjoråret. Totalt antall stillingshjemler, inkludert generell styrkning og spesialpedagogiske tiltak, er

reduisert til 327 som følge av reduksjon i elevtall og konsekvenser av Kostnadsreduksjonsprogram II skole.

Organisasjon/personell

Resultatmål:	Relevant kompetanse i personalet
Andel faglært personale ihht bemanningskrav	
Indikator:	Indikatorkrav: 100%
Enhet	
Gausvik skole	100 %
Medkila skole	100 %
Sørvik skole	100 %
Kila skole	100 %
Kanebogen skole	100 %
Seljestad barneskole	-
Seljestad ungdomskole	100 %
Harstad skole	97 %
Hagebyen skole	-
Bergseng skole	-
Ervika skole	100 %
Lundenes skole	100 %
Alvestad skole	100 %

(- angir manglende rapportering)

Tabellen viser at indikatorkravet ved majoriteten av de skolene som har rapportert er nådd.

I Strategisk plan for kompetanseheving for skoleledere og pedagogisk personell er utvikling av skolene som lærende organisasjoner sentralt. Innsatsområdene er blant annet kompetanseutvikling for ledelsen, reformrelatert kompetanseutvikling og etter- og videreutdanning av det pedagogisk personalet. Skolene er organisert i nettverk.

Harstad kommune arrangerer Etter- og videreutdanningstilbud (EU og VU) for Bjarkøy, Kvæfjord, Ibestad, Gratangen og Skånland kommune gjennom IKK-samarbeidet. I 2008 har også kommuner som Narvik og Sortland deltatt på EU og VU tilbud i Harstad. I 2008 ble det arrangert 25 EU tilbud med varighet fra 1 til 9 dager. Tema har vært Kunnskapsløftet og språklige minoriteter, ART – sosial kompetanse, Ny eksamensordning i norsk, SKUG – komposisjon for utviklingshemmede, Kroppsbevissthet/ seksualitet hos utviklingshemmede, Livredning, Tidlig og forebyggende innsats/BU, Vurdering - Læreplananalyse/praktisk vurdering, Skolejus, Skolelinux, Fronter Administratorkurs, Andre IKT kurs, Skoleleder etterutdanning, PALS.

Det har også blitt gjennomført dialogkonferanse om samarbeid mellom grunnskole og videregående opplæring, og seminar om tverrfaglig forebyggende arbeid.

Kommunen har hatt 1225 EVU enheter i 2008. En EVU enhet er en person sin deltakelse en dag. IKK kommunene, Troms fylkeskommune og andre kommuner har hatt 219. Totalt har EU og VU tilbudene arrangert av Harstad kommune for lærere og ledere omfattet 1444 deltakelser.

Deltakere	EU og VU enheter		
	2006	2007	2008
Harstad	627	1 018	1 225
IKK/ andre kommuner	500	302	219
Sum	1 127	1 320	1 444

Resultatmål: Digital kompetanse

Indikator: Antall elever pr. PC

Indikatorkrav: Ikke over 3 elever pr. PC innen utgangen av 2008

Resultat: 2,7 elever pr PC i 2008. Dvs 1 085 elevmaskiner fordelt på 3 004 elever.

På våren 2005 ble "Digital kompetanse i grunnskolen i Harstad: Strategisk plan for perioden 2005-08" vedtatt. Målsetningen er å øke elevenes kompetanse i framtidsrettede undervisningsformer og livslang læring. Utvikling av digital kompetanse i skolene omfatter etableringen av en felles skoleportalløsning og innkjøp av datamaskiner for elever og lærere. 138 bærbare PCer ble innkjøpt til lærerne i 2006. Fronter ble valgt og etablert som læringsplattform. Det er registrert i overkant av 5 500 brukere på læringsplattformen. To personer har sentral drift av ca. 40 tjenere, ca. 1 000 klienter, og ca 3 500 brukere. Samtlige skoler har fått oppgradert elektriske nett og datanett.

Prosjektet ble avsluttet 31.12.2008.

Resultatmål: God tilpasset undervisning

Indikator: Resultat fra nasjonale prøver i fagene lesing, regning og engelsk

Indikatorkrav: I samsvar med eller bedre enn nasjonalt gjennomsnitt

Resultat:

Nasjonale prøver ble i 2008 gjennomført på

5. og 8. trinn. Elevenes resultater på nasjonale prøver presenteres ved en skala med tre mestringsnivåer på 5. trinn og fem mestringsnivåer på 8. trinn, hvor 1 er laveste nivå. Fordeling av elever på mestringsnivåer oppgis i prosent. Skalaen er fastsatt av Utdanningsdirektoratet på bakgrunn av analyse og vurdering av resultatene på nasjonalt nivå. Elevene fordeles på de ulike nivåene med utgangspunkt i sin poengsum på prøvene.

		Lesing			Regning			Engelsk		
		Harstad	G-13	Landet	Harstad	G-13	Landet	Harstad	G-13	Landet
5. trinn	Mestringsnivå 1	18,5	23,4	24,5	28,3	25,3	26,8	29,1	24,6	25,6
	Mestringsnivå 2	61,6	49,7	48,9	51,6	49,4	48,8	46,7	49,3	48,8
	Mestringsnivå 3	19,9	26,9	26,5	20,1	25,3	24,4	24,2	26,1	25,6
8. trinn	Mestringsnivå 1	6,9	7,5	7,9	10,0	5,8	6,0	6,9	7,5	7,9
	Mestringsnivå 2	20,8	18,6	19,2	21,4	18,4	19,2	20,8	18,6	7,9
	Mestringsnivå 3	38,8	38,7	38,2	37,5	42,8	42,4	38,8	38,7	38,2
	Mestringsnivå 4	22,1	23,4	23,2	20,1	21,8	21,5	22,1	23,4	23,2
	Mestringsnivå 5	11,4	11,9	11,5	11,0	11,2	10,9	11,4	11,9	11,5

Harstad kommunes resultat sammenlignet med gruppe 13 og landet forøvrig innenfor ett mestringsnivå vises horisontalt. På 5. trinn lesing har Harstad færrest elever på mestringsnivå 1 og 3. I regning har Harstad færrest andel elever på høyeste nivå, og størst andel elever på nivå 1 og 2. Innenfor engelsk har Harstad flest elever på 1. nivå, og minst elever på nivå 2 og 3 sammenlignet med andre. På lesing og regning har Harstad flest elever på mestringsnivå 2.

På 8. trinn lesing har Harstad flest elever på mestringsnivå 3. I regning er det nokså jevnt, unntatt er mestringsnivå 3 hvor Harstad skårer lavest.

I engelsk fordeler resultatene seg nokså likt ved en sammenlikning av de tre.

Indikator: Gjennomsnittlig avgangsprøveresultat

Indikatorkrav: I samsvar med eller bedre enn nasjonalt gjennomsnitt

Læringsutbytte (avgangsprøveresultat skoleåret)				
	Harstad	G-13	Troms	Norge
Engelsk	3,8	3,8	3,8	3,8
Matematikk	3,3	3,2	3,0	3,2
Norsk skriftlig	3,5	3,4	3,5	3,4

Skala: Karakterskalaen er 1-6. Beste karakter er 6.

Resultatene fra avgangsprøvene for 06/07 er ikke offentliggjort pr. dato.

Resultater på tjenesteområdene

Indikator: Brukertilfredshet elever

Indikatorkrav: Ønsket resultat er 4,5. Nedre akseptable grense er 2,5.

Læringsmiljø: Fra spørreundersøkelse elever - vurderingsskala fra 1-5

Resultat:

	Harstad		Troms		Nasjonalt	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008
7. trinn						
Motivasjon	4,20	4,10	4,00	4,10	4,20	4,20
Trivsel	4,20	4,10	4,10	4,10	4,30	4,30
Mobbing	1,40	1,70	1,40	1,50	1,40	1,40
Elevdemokrati	3,40	3,20	3,40	3,40	3,60	3,60
Fysisk læringsmiljø	2,90	2,80	2,90	2,90	3,20	3,10
Faglig veiledning	3,60	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50
Snitt(eks mobbing)	3,66	3,54	3,58	3,60	3,76	3,76
10. trinn						
Motivasjon	3,70	3,60	3,70	3,60	3,70	3,70
Trivsel	4,00	4,00	4,10	4,00	4,10	4,10
Mobbing	1,50	1,50	1,50	1,50	1,40	1,40
Elevmedvirkning	2,10	2,10	2,30	2,20	2,40	2,30
Elevdemokrati	2,80	2,10	3,00	3,00	3,10	3,10
Fysisk læringsmiljø	2,30	1,50	2,40	2,30	2,70	2,60
Faglig veiledning	3,20	2,10	3,20	3,10	3,20	3,10
Karriereveiledning	3,60	3,80	3,60	3,50	3,60	3,60
Snitt(eks mobbing)	3,10	2,74	3,20	3,10	3,30	3,21
Snitt 7. og 10. årstrinn	3,38	3,14	3,39	3,35	3,53	3,46

Skala: 1-5. Høy verdi betyr positivt resultat for alle indeksene unntatt mobbing. Når det gjelder mobbing, betyr lav verdi liten forekomst av mobbing.

Elevene på 7. trinn og 10. trinn har i 2008 gjennomført Utdanningsdirektoratets nettbaserte elevundersøkelse. Elevundersøkelser utarbeidet av Undervisningsdirektoratet, er obligatorisk for 7. og 10. trinn for alle skoler i landet. Skolene skal gjennomgå resultatene fra undersøkelsene med ansatte og representanter for brukere og iverksette tiltak på områder med svake resultater.

Resultatene på både 7. og 10. trinn er dårligere i snitt i 2008 enn i 2007. Både i kommunen, Troms og landet for øvrig. Dette kommer spesielt til uttrykk når det gjelder mobbing. På 10. trinn kommer Harstad dårligere ut snittet generelt. Resultatene for kvalitetsdimensjonene elevdemokrati, fysisk læringsmiljø og faglig veiledning er dårligere enn Troms og det nasjonale resultat. Harstad skårer imidlertid bedre enn Troms og nasjonalt

på dimensjonen karriereveiledning. Resultatene er i snitt bedre på 7. trinn enn på 10. trinn.

En mulig forklaring på at Harstad skårer lavere i 2008, kan være at kommunen og oppvekstområdet var gjenstand for store kostnadsreducerende tiltak dette året. Blant tiltakene var nedleggelse av tre skoler. Elementer i en situasjon som kan ha påvirket elevenes opplevelse av tilfredshet med de ulike sidene ved sin skolehverdag.

Indikator: Andelen elever i grunnskolen som får spesialundervisning	2006	2007	2008
Indikatorkrav: Reduksjon	4,4%	5,3%	8,9%

Målet for andel enkeltvedtak er ikke nådd. Resultat for 2008 er at 8,92 % av elevene fikk spesialpedagogiske tiltak. Dette er en økning fra 2007. Måleindikatoren beskriver antall elever med enkeltvedtak, ikke ressursbruken.

Resultatmål: Godt læringsmiljø og god sosial kompetanse for elever

Indikatorresultater:

Ønsket resultat er reduksjon:	2007	2008
Fysisk vold mot ansatte	42	29
Fysisk vold mot andre elever	25	14
Verbal trakassering av ansatte og andre elever	50	24
Skader på bygning og inventar forårsaket av elever	5	2

Det er en reduksjon i antallet hendelser på samtlige indikatorer. Siden skoleåret 2007/2008 har alle skolene foruten Seljestad ungdomsskole praktisert PALS. Metodens fokus på positivt læringsmiljø, ansvar og omsorg kan være en årsak til reduksjonene på samtlige indikatorer.

Indikator mobbing

Skala 1-5

Indikatorkrav: Ønsket resultat: 1

Resultat: 1,6

Dette indikerer at det fremdeles er et potensiale i å redusere frekvensen av mobbing i Harstad skolene.

Resultatmål: Godt samarbeid skole-hjem

Indikator: Brukermedvirkning

Indikatorkrav: Ønsket resultat er 4,5. Nedre akseptable grense er 2,5

Resultat: 3,26

Det ønskede resultat er ikke nådd, men snittet er fortsatt over nedre akseptable grense.

Foresattundersøkelsen ble gjennomført i 2008. Spørsmålene besvares innenfor en skala fra 1-5, hvor 5 er høyeste skår. Tabellen nedenfor viser snittet på svarene ved de skolene i Harstad som har svart. Foresatte for elever på 7. og 10. trinn er sammenslått. Tabellen viser videre resultatet for fylket og landet for øvrig.

Resultater på tjenesteområdene

Indikator: Brukertilfredshet foresatte

Indikatorkrav: Ønsket resultat er 4,5. Nedre akseptable grense er 2,5.

Spørreundersøkelse foresatte	Harstad 2007	Troms 2007	Nasjonalt 2007	Harstad 2008	Troms 2008	Nasjonalt 2008
Informasjon fra skolen	4,32	4,20	4,20	3,82	3,69	4,14
Informasjon til skolen	4,50	4,50	4,50	4,28	4,23	4,41
Dialog og medvirkning	3,90	3,90	3,90	3,26	3,25	3,59
Kjennskap og forventning	3,79	3,70	3,60	3,37	3,33	3,56
Støtte fra foresatte	4,42	4,40	4,30	3,01	2,98	3,14
Utviklingssamtale/ konferansetime	4,37	4,30	4,10	3,86	3,82	4,03
Fysisk miljø og materiell på skolen	2,97	3,20	3,50	2,90	3,15	3,46
Trivsel, læring og utvikling	4,13	4,04	4,15	3,75	3,74	4,09
Læringsforholdene på skolen	4,04	3,90	4,00	3,52	3,51	3,87
Veiledningsressurser*	-	-	-	3,36	3,44	3,71
Snitt alle	4,05	4,02	4,02	3,51	3,51	3,80

* Omfatter kun 10. trinn

Det er en vesentlig reduksjon på dimensjonene som omhandler informasjon fra 2007 til 2008. Dette gjelder informasjon fra skolen til foresatt. Dette er resultatet både i Harstad, Troms og Nasjonalt og viser at det kan være et behov for å se på hvordan informasjonen formidles til foresatte.

Resultatmål: God kvalitet på skoletilbudet ihht opplæringslov med forskrifter

Indikator: Etablert system for skolebasert vurdering

Resultat: Systemet er ikke ferdigstilt.

Det har vært nedsatt en arbeidsgruppe i Kvalitetsutvalg for skole som har utarbeidet et forslag til etablering av et system for skolebasert vurdering. Systemet skal sikre at grunnskoleopplæringen er i tråd med

gjeldende lover og forskrifter. I tillegg blant annet oppfølging av resultat fra Nasjonale prøver og brukerundersøkelser. Arbeidet skal ferdigstilles våren 2009.

Resultatmål: Godt tverrfaglig forpliktende barne- og ungdomsarbeid

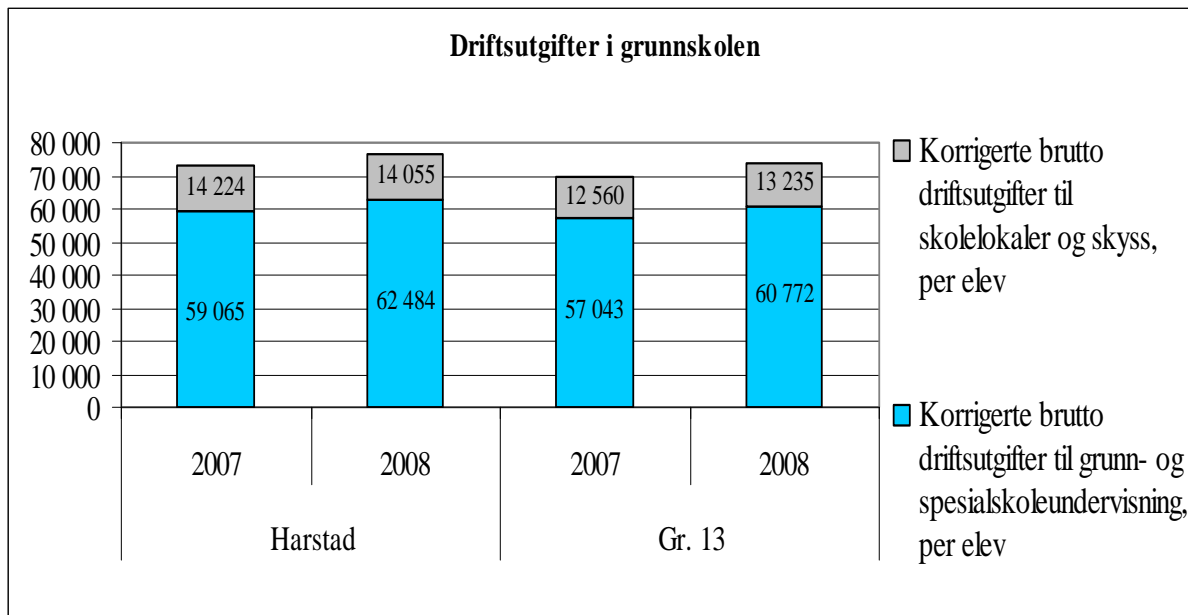
Resultat: Håndbok for tverrfaglig arbeid ble vedtatt i 2008. Koordinator for forebyggende arbeid i Harstad kommune har vært ute ved skolene og presentert håndboka.

Skolene har positiv erfaring med opprettelsen av IP-koordinator som har styrket kvaliteten på samordningen rundt elevene ved den enkelte skole. Det er et godt samarbeid med øvrig hjelpeapparat som PPD og BUP.

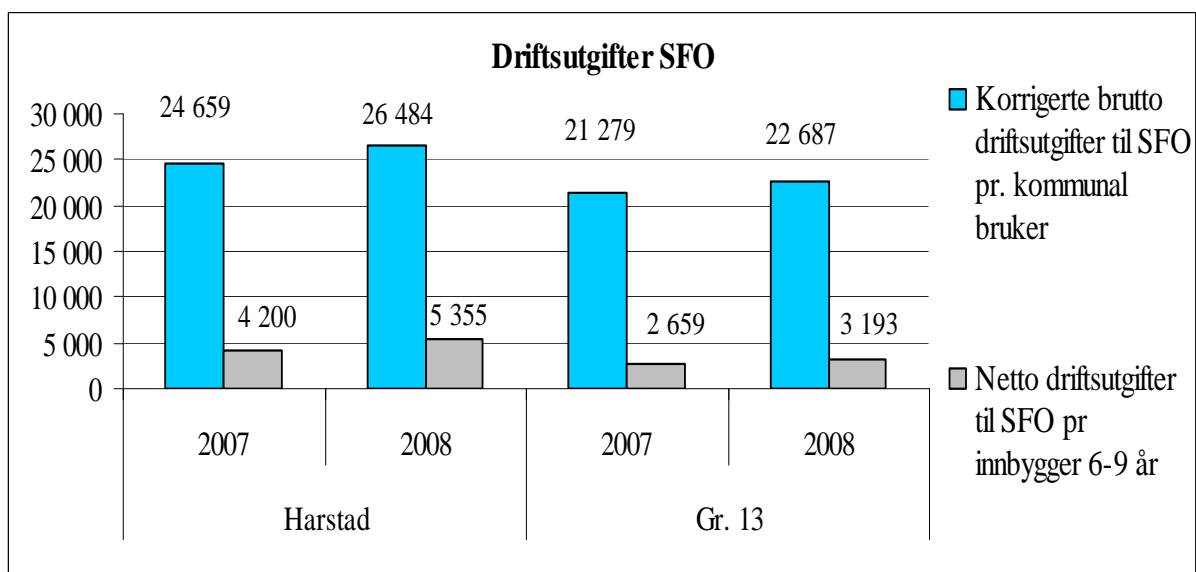
Rapportering på konkrete mål i det tverrfaglige arbeidet vil kunne spores når håndboka har vært i bruk over tid.

Økonomi

Merknad: I de kommunene som har spesialskoler vil kostnadene til spesialscolelokaler vises som en del av undervisningskostnaden I stedet for kostnader til skolelokaler.

5.4. Spesialpedagogisk senter og voksenopplæring

Skolen samarbeider godt med Røde Kors (leksehjelp og flyktningguide) og Idrettens storbyarbeid.

Resultatmål: Fornøyde brukere

Indikator: Brukertilfredshet

Skala 1-6: Ønsket resultat: 5 Nedre akseptable grense: 3

Resultat:

2005	2008
5,17	5,67

Dette viser svært gode tilbakemeldinger fra brukerne av tjenesten.

Resultatmål: Godt læringsmiljø

Indikator: Mobbing(skala 1-6). Indikatorkrav: Ønsket resultat er 1 (ingen mobbing)

Resultat:

1,39

Mulig feilkilde i snudd skala pga at i de andre spørsmålene er 6 det beste

Resultatmål: Digital kompetanse

Indikator: Deltakere pr. PC. Indikatorkrav: Ikke over 3 deltakere pr. PC innen 2008

Resultat:

6,3 bosatte per PC

I tillegg datamaskiner datamaskiner m/ skolelinux. Disse kan ikke brukes i forhold til våre pedagogiske program, men fungerer godt i forhold til internett

Resultatmål: kvalitet på skoletilbudet ihht opplæringslov og introduksjonslov med forskrifter

Indikator: Etablert system for skolebasert vurdering

Resultat:

Skolebasert vurdering gjennomføres jfr. VO årshjul og ihht kommunens kvalitetssystem

	G-13		Harstad	
	2007	2008	2007	2008
Netto driftsutgifter til grunnskoleopplæring for voksne, per innbygger	157	157	227 (160)	-49 (18)

Merknad: Fylkesmannen betalte ikke ut alle tilskudd for 2007. Det var uklart om kommunen ville få det som var krevd. Av den grunn er inntekten ikke regnskapsført i 2007. Kravet på ca 1.5 mill (ca kr 67,- per innbygger) ble akseptert av Fylkesmannen og inntektsført i 2008. Dette har dermed påvirket nøkkeltallet både i 2007 og 2008.

Enhetens overskuddet i 2008 skyldes økt antall deltakere og dermed økte tilskudd slik:

- økt tilskudd fra staten til undervisning av asylsøkere i Harstad mottak
- økt refusjon fra samarbeidskommune (flere flyktninger og asylsøkere fra Kvæfjord)

Tilskudd i forbindelse med asylsøkere er et engangstilskudd som gis ved ankomst. Dette

tilskuddet skal dekke undervisning inntil 250 timer. De første asylsøkerne som kom til Harstad mottak, har i 2008 hatt ca. 1/3 av den undervisningen de har rett til å få. Asylsøkerne som kom sent i 2008, har ikke fått noen undervisning i 2008. Kommunen har fått tilskuddet, men undervisninga må gis i 2009.

Det vil i 2009 bli utgifter til undervisning av asylsøkere både fra Harstad og fra Kvæfjord hvor inntektene er regnskapsført i 2008.

5.5. Helse

Resultatmål: Fornøyde brukere

Resultat: **Resultat 2007** **Resultat 2008**
 5,40 5,14

Mål og nøkkeltall

Aktivitetssentrene														
	Registrerte brukere						Frivillige Hjelpere		Solgte middager		Kunder hos			
	I alt		Kvinner		Menn						Frisør		Fotterapeut	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008					2007	2008	2007	2008
Sama							40	42	5429	7346	612	305	931	1000
Kanebogen							10	1	7366	8650	449	557	561	563
Sum	907	1079	672	803	235	276	50	43	12795	15996	1061	862	1492	1563

Sama aktivitetssenter fikk ny frisør 01.09.08 og det oppgitte tallet gjelder perioden 01.09-31.12.08

Rehabiliteringstjenesten	Årsverk	Antall pasienter		Behandlinger / saker	
		2007	2008	2007	2008
Kommunefysioterapeuter	6,20	514	518	2 940	2 323
Private fysioterapeuter	17,15	2 558	1 890	43 860	33 363
Ergoterapeuter	3	793	528	1 108	814

Rehabiliteringstjenesten ble tilført 1 årsverk for fysioterapeut f.o.m. 01.01.08: kommunalt 0,20, privatpraktiserende: 0,80 tilskudd. Det mangler årsrapporter fra 8 av de privatpraktiserende fysioterapeutene. Når det gjelder de kommunale fysio- og ergoterapeutene har det vært et år preget av stort sykefravær.

Hjelpemidler	2 007	2 008
Utlån fra det kommunale lageret(rengjøring, utkjøring og montering)	462	570
Leveranser fra hjelpemiddelsentralen (mottak, utkjøring og montering)	5 810	5 133
Tilbakelevering av hjelpemidler til Hjelpemiddelsentralen (henting)	1 776	1 791
Aktive brukere	3044	3 159
Feilsøking og reparasjonsoppdrag	148	597
Drift av kommunens trygghetsalarmer:		
Trygghetsalarmbrukere	331	371
Installasjon hos nye brukere	79	
Avregistrering av trygghetsalarm		
Årskontroll	330	
Batteriskift	95	

Kommentarer: Det er en nedgang i utleverte hjelpemidler fra Hjelpemiddelsentralen i forhold til 2007, men likevel en økning i forhold til 2006 (4 653). Det er en vesentlig økning i reparasjonsoppdrag. Tidligere ble dette i hovedsak utført på kommunikasjonshjelpemidler (data), men fra juni 2008 ble kommunen / hjelpemiddellageret pålagt å utføre dette på alle hjelpemidler.

Resultater på tjenesteområdene

Forebyggende tjenester	2007	2008
Helsestasjons- og skolehelstjenesten 0 - 20 år		
Jordmor - nyregistrerte gravide	238	224
Jordmor - konsultasjoner	1 178	1 044
Helsestasjon for barn - konsultasjoner	5 569	5 579
Skolestartundersøkelser	222	233
Videregående skoler - konsultasjoner	367	446
Helsestasjon for ungdom - konsultasjoner	1 216	975
Flyktningehelsetjenesten		
Flyktningehelsesøstre - kontakter	1 325	1 428
herav konsultasjoner		886
Flyktninger (mottak og gjenforening)	61	63
Vaksinasjonskontoret		
satte reisevaksiner	2 442	2 438
konsultasjoner inkl influensa*	1 774	1 994
herav influensavaksiner	605	525

Miljørettet helsevern								
	Virksomhetstype	Antall	Tilsyns klasse	Tilsyns frekvens	Ant. tilsyn Per år	Utført		Grunnlag
						2007	2008	
1	Tatovering/piercing	1	1	Årlig	1	2	2	Hygieneforskriften
2	Badeanlegg	4	1	Årlig	4	2	3	Bassengforskriften
3	Friluftsbad (fra 2008)	4	1	Årlig	4	0	0	Hygieneforskriften
4	Barnehager avd	30	2	Hvert 2.år	15	8	13	Miljørettet h.v. sk/bh
5	Skoler avd	17	2	Hvert 2.år	9	3	2	Miljørettet h.v. sk/bh
6	Fotpleiere	2	2	Hvert 2.år	1	0	1	Hygieneforskriften
7	Familiebarnehager	13	3	Hvert 3.år	4	1	2	Miljørettet h.v. sk/bh
8	Vannverk	16	3	Hvert 3.år	6	1	0	Drikkevannsforskriften
9	Vg - skoler	2	3	Hvert 3.år	1	0	0	Miljørettet h.v. sk/bh
10	og Folkehøgskolen	1	3		1	0	0	Miljørettet h.v. sk/bh
11	Serveringssteder	(45)	4	Etter klage	?	0	2	Røykeforskriften
12	Frisørsalonger	(40)	4	Etter klage	?	2	0	Hygieneforskriften
13	Hudpleiesalonger	(21)	4	Etter klage	?	0	3	Hygieneforskriften
14	Skadedyrbekjempere	?	4	?	?	0	3	Skadedyrforskriften
15	Slambrukere	?	4	?	?	0	0	Avløpslamforskriften
16	Sum	184			44	19	31	

Tilsynsklasse 1: Høy risiko/mange berørte

Tilsynsklasse 2: Middels risiko/mange berørte.

Tilsynsklasse 3: Liten risiko/få berørte.

Tilsynsklasse 4: Etter klage/ved behov (ikke

Tallene i kolonne som er uthevet, angir de tilsyn som er tatt i 2008 i henhold til forskrift og i forhold til årsplanen eller overordnet plan. Grunnlaget for aktiviteten i "Overordnet tilsynsplan" forutsetter 2 hele stillinger på miljørettet helsevern.

Harstad legevakt /interkommunal legevakt	2006	2007	2008
Legevaktskonsultasjoner inkl sykebesøk	8 759	8 787	8 686
Netto driftsutgift	2 664 824	2 652 942	2 005 005
Netto driftsutgift pr innbygger	115	91	87
Netto driftsutgift pr konsultasjon	304	302	231

F.o.m. 05.02.07 er det etablert en interkommunal legevakt for Harstad, Bjarkøy, Kvæfjord og Lødingen kommune. De 4 kommunene har lokal vakt fra kl 15.30 til kl 20.00 på hverdager. Antall konsultasjoner har likevel holdt seg rimelig stabil.

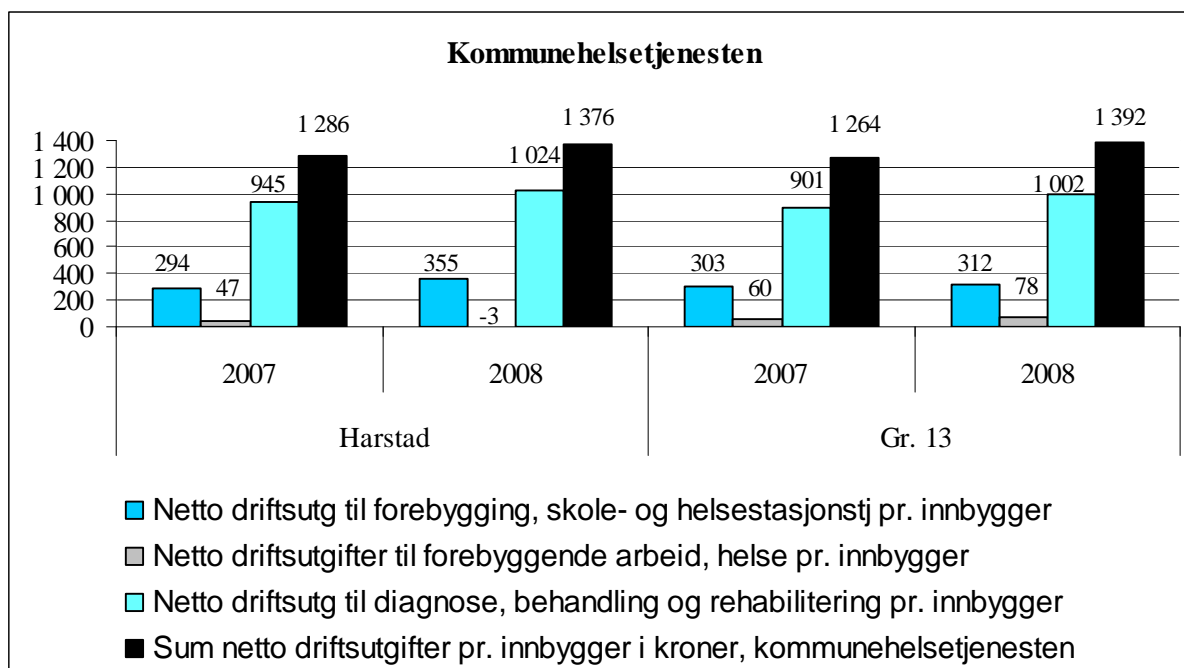
Fastlegeordningen	Leger	Listestørrelse		Konsultasjoner		Pr. lege		Øyeblikkelig hjelp	
		2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Sama legesenter	5	5 424	5 312	12 589	12 829	2 518	2 566	2 518	3 140
Havnegata legesenter	5	5 006	4 885	14 144	15 099	2 829	3 020	3 457	2 884
Sjøkanten legesenter	3	3 204	2 995						
Rødbergveien legesenter	5	3 592	4 137	10 479	11 085	2 096	2 217	2 236	3 345
Kanebogen legesenter	5	4 928	4 922	12 057	12 462	2 411	2 492		
Solopraksiser									
Frode Risdal	1	130	145	310	310	310	310		
Bjørn Lindboe	1	310	275						
Morten Mangersnes	1	719	684	3 003		3 003	2 730	87	
Sum	26	23 313	23 355	52 582	51 785	2 504	13 335	8 298	9 369

Kommentar: Elisabeth Pedersen startet ny praksis ved Rødbergveien legesenter 15.08.08.

Sjøkanten legesenter har hatt to ledige fastlegehjemler som er dekket opp av flere vikarer, og har ikke levert årsrapport for 2008. Lindboe benytter ikke data, og kan ikke avgi statistikk.

Salgs-, skjenke- og røykekontroller						
	2007			2008		
	Steder	Kontroller	I snitt	Steder	Kontroller	I snitt
Salg	16	44	2,75	17	27	1,59
Skjenking / Røyking	34	112	3,30	34	56	1,65
Totalt	50	156	3,12	51	83	1,63

Økonomi

5.6. Pleie- og omsorgstjenesten

Pleie- og omsorgstjenesten skal sikre at alle som har behov for pleie- og omsorg gis trygghet for nødvendige og individuelt tilpassede tjenester. Behovet for hjemmetjenester er stort og dette påvirkes av faktorer som for eksempel økning i antall eldre, enslighet, flere unge brukere, sammensatte sykdomstilstander og utviklingen innen sykehus og spesialisthelsetjenesten. Økt spesialisering i sykehusene og spesialisthelsetjenesten, kortere liggetid, økt poliklinisk virksomhet krever etterbehandling i hjemmet. Dette krever også spesialisering av sykehjemmene.

I 2008 opplevde pleie- og omsorgstjenesten tidvis å ha overkapasitet på sykehjemssenger.

Fagerbo med 11 senger ble nedlagt den 28. februar 2008. Senere på året ble også Kanebogen bokollektiv med 9 senger nedlagt. Ved utgangen av året har kommunen 222 sykehjemssenger og fortsatt bare enerom.

Åpning av tildelingsenheten har medvirket til større samordning og mere lik fordeling av tjenestetilbudet i kommunen. Saksbehandling vurderes mer effektiv og profesjonell. Økt antall korttidsplasser er etablert. Men fortsatt erfares mangelen på godt nok differensierte tjenestetilbud som utfordrende og kostnadsdrivende. Samhandling/ samarbeide med enhetene lokalt i kommunen og øvrige samarbeidspartnere vurderes å være godt.

Ved åpning av Tildelingsenheten startet Harstad kommune som den første i Norge med elektronisk innlesing av post direkte inn i saksbehandlingsverktøyet PROFIL. Dette er et ledd i overgangen til elektronisk journal.

Kommunen har betalt kr 40.000,- til sykehuset for utskrivingsklare pasienter. Dette tilsvarer 25 liggedøgn i 2008 mot 167 i 2007. Dette kommer bl.a. av at kapasiteten til å ta i mot utskrevne pasienter er bedret.

År 2008 har vært preget av utredninger og oppfølging av de kostnadsbesparende tiltak som ble vedtatt i juni 2008 for pleie og omsorg. På årsbasis var innsparingskravet på 45 mill for sykehjemmene og 24 mill for

hjemmetjenesten. Vedtak om 9 % reduksjon på sykehjemmene og redusert norm for hjemmetjenesten var omfattende og

arbeidskrevende, både for brukere og ansatte. Sammenslåing av avdelinger med felles turnuser har medført mer helgearbeid for ansatte. En annen konsekvens er endret bruk av dementavdelinga ved Kveldsol sykehjem. Den er omgjort til somatisk avdeling.

Arbeidet med omorganisering fra 12 til 6 enheter er igangsatt. Det samme gjelder arbeidet med omlegging av driften i pleie og omsorg til en mer hjemmetjenesteorientert driftsmodell.

Forsterket avdeling for eldre personer med utfordrende adferd på Sama sykehjem har vært en suksess både faglig og økonomisk. Avdelingen er vedtatt overflyttet til Stangnes sykehjem.

Spesialavdelinga på Slottet sykehjem vurderes å være et faglig godt tilbud, men ressursituasjonen var heller ikke i 2008 tilpasset driften.

Kommunens dagtilbud til eldre burde vært bedre tilrettelagt, dette gjelder både lokaliteter, faglig tilrettelegging og transport.

Enhetene har kvalifisert personell i faste større stillinger. Det er lav turnover. Fortsatt er det vanskelig å skaffe vikarer med etterspurt kompetanse.

Kvalitetssikring pågår innen alle tjenesteområder. System for avviksregistrering er et godt hjelpemiddel for faglig bevisstgjøring av personalet. System for intern kvalitetsrevisjon er etablert.

Avlastning barn og unge

Seksjon for avlastning har hatt aktivitetsøkning også i 2008. Mangelen på kommunale avlastningstilbud er stor og har resultert i kjøp av private tiltak i stadig større grad.

Befolkningsutvikling

Prognosen viser at antall eldre over 80 år vil øke med 17 personer fra 2008 til 2012. For samme periode viser prognosen at aldersgruppen 67-79 år vil øke med 242 personer.

	Befolkningsandel	01.01. 2008
0 - 66 år	87,2	20 146
67-79 år	8,4	1 947
80 - 89 år	3,8	886
90 år +	0,6	129
Sum	100	23 108
80 år +		1 015

Mottakere av hjemmesykepleie og praktisk bistand pr. 31.12	2007	2008	%- vis endring
Bare hjemmesykepleie	228	259	14
Bare praktisk bistand	233	190	-18
Hjemmesykepleie og praktisk bistand	423	486	14
SUM	884	935	6
Over 67 år	614	620	1
Under 67 år	270	315	16
Hjemmeboende med over 35,5 t pr. uke, sammenhengende i minst 10 uker i løpet av året	78	60	-23
Over 67 år	31	14	-55
Under 67 år	47	46	-2

Antall mottakere av hjemmetjenester er økt med 51 personer eller 5,8 % fra 2007. Nærmere 90 % av økningen gjelder gruppen under 67 år.

Gruppen som bare mottar praktisk bistand er kraftig redusert, mens gruppen som mottar både hjemmesykepleie og praktisk bistand har størst økning.

Ca 66 % av brukerne er over 67 år mot ca 70 % i 2007. Rapporten viser reduksjon i antall ressurskrevende brukere. All reduksjon gjelder gruppen over 67 år.

"Plan og rapport" dvs elektronisk rapportering på den enkelte tjenestemottaker er innført i

alle enheter i pleie og omsorg. Bedre oppfølging/opplæring lokalt vil gi bedre kvalitet på dataene.

Innføring av Elektronisk turnusprogram har medført endrede administrative oppgaver og rutiner for pleie og omsorgstjenesten. Rutinene ved innleie av vikarer er effektivisert og kvalitetssikret.

Målet med prosjektet "Individbasert ressursstyring" er at enhetene skal få budsjett pr. bruker etter det hjelpebehovet som brukeren har. I første omgang gjelder dette tjenestemottakere innen generell hjemmetjeneste. Etter hvert skal det tas i bruk innen tjenestetilbudet til psykisk utviklingshemmede og i sykehjem.

Antall beboere i boliger som kommunen disponerer (har tildelingsrett)	2007	2008	%-vis endring
0 - 66 år	99	107	8
67 - 79 år	56	43	-23
80 år og over	110	113	3
I alt	265	263	-0,7
Antall tildelte leiligheter i løpet av året	43	30	-30
Antall personer på venteliste til bolig	126	95	-25

Omsorgslønn, støttekontakt avlastning og trygghetsalarmer	2007	2008	%- vis endring
Personer med avlastning	12	38	217
Personer med støttekontakt	79	126	60
Personer m/omsorgslønn	37	42	14
Personer med brukerstyrt personlig assistanse	13	12	-8
Personer med middag	221	245	11
Antall brukere med trygghetsalarm (ajourførte kommunale tall for 2007)	320	343	7

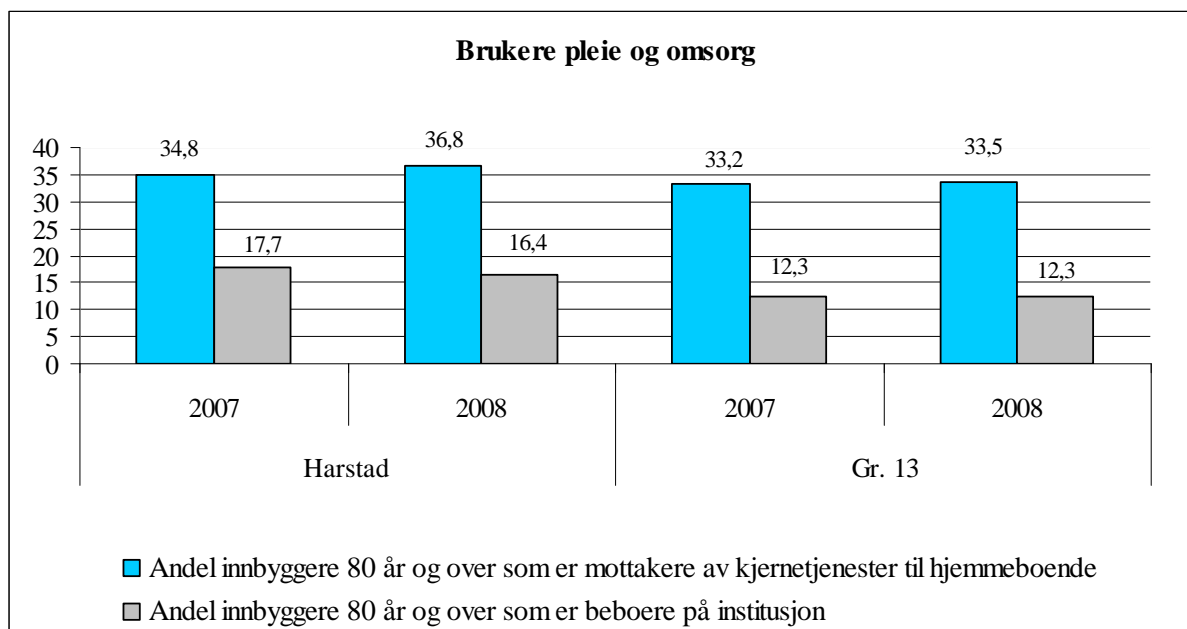

Resultater på tjenesteområdene

Antall plasser i sykehjem	2007	2008
Harstad sykehjem	60	49
Stangnes sykehjem	36	36
Slottet sykehjem	36	36
Bergseng bofellesskap	9	9
Kanebogen bofellesskap	9	0
Sama sykehjem	39	39
Kveldsol sykehjem og servicesenter, Melvik	21	21
Olavsgården sykehjem	32	32
Sum institusjonsplasser	242	222
Antall plasser for demente pasienter (skjerma plasser)	69	52
Antall plasser forsterket avdeling	5	5
Antall plasser for somatiske pasienter	168	165

Antall sykehjemsplasser er (pr 31.12.08) redusert siste år med 8,3 %.

Antall plasser for demente er redusert med 24,6 % (9 senger Kanebogen bofellesskap og 8 senger ved Kveldsol sykehjem)

Grafen viser at sykehjemsdekning og hjemmetjeneste i Harstad kommune er vesentlig høyere enn i sammenlignbare kommuner.

Organisasjon/personell

Resultatmål: Relevant kompetanse i personalet

Indikator: Andel faglært personale ihht bemanningskrav. Indikatorkrav: 100 %

Resultat:

Andel årsverk i brukerrettede tjenester m/fagutdanning var på 78% i 2008. Gj snitt gruppe 13 var 72%.

Alle enheter rapporterer at de har kvalifisert personell i forhold til bemanningsplanene, bortsett fra små deltidsstillinger på helg. Det rapporteres videre at det er generelt vanskelig å rekruttere vikarer, særlig faglærte vikarer.

Indikator: Gjennomført alle felles planlagte opplæringstiltak

Resultater: I forbindelse med gjennomføring av Kompetanseløftet 2015 mottok kommunen kr 250.000 i tilskudd fra Fylkesmannen i 2008. Kompetanseheving har i samsvar med Fylkesmannens retningslinjer skjedd ved kvalifisering av ufaglærte samt etter/videreutdanning av personell med høyskoleutdanning.

Resultater på tjenestoområdene

Utover dette er det ikke siste år satset på kostnadskrevende faglig kompetanseheving for ansatte. Dette er begrunnet i økonomiske nedskjæringer samt at enhetene ikke har økonomi til vikarinneleie.

Det har kun vært avholdt 2 kurs i kateterisering av menn siste år samt

opplæring av ryggombud.

Opplæring i rapporteringssystemet "Plan og rapport" foregår ute på enhetene, men bør styrkes for å kunne ta i bruk elektroniske pasientjournaler i full skala. Enhetene har egne opplæringsplaner som gjennomføres lokalt.

Resultatmål: Godt arbeidsmiljø

Indikator: Antall skademeldinger for ansatte Ønsket resultat: Reduksjon hvert år	2007	2008	% endring
Kommunen totalt	456	427	-6,3
Hjemmetjenesten	216	244	13
Sykehjem	111	71	-36
Total pleie og omsorg	327	315	-3,7

Resultat: Det er innen pleie og omsorg det oftest forekommer skade på ansatte.

Økningen i antall skademeldinger innen

hjemmetjenesten er bekymringsfullt, mens det ses en positiv reduksjon ved sykehjemmene.

Tjeneste/brukere:

Resultatmål: Fornøyde brukere

Indikator: Brukertilfredshet - kvalitet på tjenestene

Brukerundersøkelse demente i hjemmetjenesten - samlet

Ønsket resultat er 3,6 og nedre akseptable grense er 2 (Skala 1-4, der 4 er best)	Landsgj. sn. 2008	Harstad 2008
Resultat for brukeren	3,7	3,8
Brukermedvirkning	3,4	3,6
Respektfull behandling	3,6	3,7
Tilgjengelighet	3,6	3,6
Informasjon	3,2	3,5
Dagsenter/ dagtilbud	3,0	3,2
helhetlig vurdering = resultat indikator "brukertilfredshet"	3,7	3,9
Netto driftsutgifter, kjernetjenester til hjemmeboende pr innbygger	6 055	5 631

Resultater: Undersøkelsen viser at demente brukerne av hjemmetjenesten er meget godt fornøyd med tjenestetilbudet. Ønsket resultat

på 3,6 er nådd. Harstad ligger også i overkant av landsgjennomsnittet. Alle enheter er med på kommunenivå.

Brukerundersøkelse demente i hjemmetjenesten pr. enhet

Ønsket resultat er 3,6 og nedre akseptable grense er 2 Fornøyd med:	Hjemmetj Nord	Hjemmetj Sentrum
Resultat for brukeren	3,9	3,8
Brukermedvirkning	3,3	3,9
Respektfull behandling	3,6	4,0
Tilgjengelighet	3,4	4,0
Informasjon	3,8	3,4
Dagsenter / dagtilbud	4,0	2,3
helhetlig vurdering = resultat indikator "brukertilfredshet"	4,0	4,0

(Skala 1-4 der 4 er best)

Resultater på tjenestekområdene

Resultat: Det legges ikke fram resultat på enhetsnivå der antall tilbakemeldinger er under 7 personer. Derfor mangler flere

hjemmetjenesteenheter. Undersøkelsen viser meget fornøyde brukere i de to enhetene som her legges fram.

Sykehjem

Tjeneste/brukere:

Resultatmål: Fornøyde brukere

Indikator: Brukertilfredshet - kvalitet på tjenestene

Brukerundersøkelse ikke demente i sykehjem – samlet oversikt

Ønsket resultat er 3,6 og nedre akseptable grense er 2 (Skala 1-4, der 4 er best)	Landsgj. sn. 2008	Harstad 2008
Resultat for brukeren	3,1	3,2
Trivsel	3,3	3,4
Brukermedvirkning	2,9	3,3
Respektfull behandling	3,5	3,5
Tilgjengelighet	3,2	3,4
Informasjon	3,1	3,3
helhetlig vurdering = resultat indikator "brukertilfredshet"	3,4	3,5
Netto driftsutgifter pr institusjonsplass	602 949	744 355

Resultater: Undersøkelsen viser et resultat i overkant av landsgjennomsnittet. Målet om

3,6 som ønsket resultat, mangler på alle dimensjoner og viser at kommunen har et forbedringspotensial.

Sykehjem

Brukerundersøkelse "ikke demente" i sykehjem pr. enhet

Ønsket resultat er 3,6 og nedre akseptable grense er 2 Fornøyd med:	Harstad sykehjem	Sama sykehjem	Slottet sykehjem
Resultat for brukeren	3,1	3,6	3,0
Trivsel	3,2	3,4	3,4
Brukermedvirkning	3,0	3,4	3,2
Respektfull behandling	3,3	3,6	3,4
Tilgjengelighet	3,3	3,5	3,4
Informasjon	3,1	3,4	3,0
helhetlig vurdering = resultat indikator "brukertilfredshet"	3,2	3,6	3,7

(Skala 1-4 der 4 er best)

Resultat: Ikke demente beboere i sykehjem synes godt fornøyd med tjenestetilbudet. Enhetene unntatt Harstad sykehjem har oppnådd ønsket resultat på 3,6. Det legges

ikke fram resultat på enhetsnivå der antall tilbakemeldinger er under 7 personer. Dette er årsaken til at kun 3 sykehjem her er ført opp.

Brukertilfredshet pårørende til demente i Harstad

Ønsket resultat er 3,6 og nedre akseptable grense er 2 Fornøyd med:	Hjemmetjenesten 2008	Sykehjem 2008
Resultat for brukerne	2,3	2,9
Trivsel	2,7	3,3
Brukermedvirkning	2,4	2,4
Individuell plan	2,7	1,9
Samtaler med ansatte	3,7	3,5
Respektfull behandling	3,7	3,6
Tilgjengelighet	3,3	3,2
Informasjon	2,6	2,8
Dagsenter / Dagtilbud	3,0	4,0
helhetlig vurdering = resultat indikator "brukertilfredshet"	3,1	3,3

(Skala 1-4 der 4 er best)

Resultat: Undersøkelsen viser at pårørende er rimelig fornøyde med kvaliteten på kommunens hjemmetjeneste- og sykehjemstilbud til demente.

I forhold til ønsket resultat om 3,6 viser resultatene likevel at kommunen har forbedringspotensial.

Brukertilfredshet hos pårørende til demente pr. enhet som er med i undersøkelsen

Ønsket resultat er 3,6 og nedre akseptable grense er 2 Fornøyd med:	Harstad	Olavsg	Sama	Stangnes	Slottet	Hjemmetj Nord
Resultat for brukerne	3,0	3,0	2,6	2,6	2,9	2,6
Trivsel	3,3	3,6	2,9	3,2	3,4	2,8
Brukermedvirkning	2,6	2,1	1,8	1,9	2,3	2,9
Individuell plan	3,0	1,0	0,0	2,5	1,0	0,0
Samtaler med ansatte	3,6	3,5	2,7	4,0	3,0	3,8
Respektfull behandling	3,4	3,7	3,5	3,6	3,7	3,7
Tilgjengelighet	3,4	3,3	2,8	3,0	2,7	3,4
Informasjon	3,1	2,6	2,2	2,5	2,7	2,6
Dagsenter / Dagtilbud	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,8
helhetlig vurdering = resultat indikator "brukertilfredshet"	3,4	3,2	2,9	2,9	3,4	3,1
Gjennomsnitt dimensjoner						

(Skala 1-4 der 4 er best)

Resultat: Pårørende undersøkelsen viser små kvalitetsforskjeller mellom enhetene.

Det er langt igjen til måloppnåelse på 3,6. Tjenesten bør arbeide aktivt for forbedring innen de fleste kvalitetsdimensjoner i undersøkelsen

Resultatmål: God kvalitet på kommunale tjenester

Indikator: Antall avvik etter intern kvalitetsrevisjon, tilsyn samt eksterne tilsyn.

Resultat: Ingen enheter innen pleie og omsorg har siste år hatt intern kvalitetsrevisjon. Dette er begrunnet i årets økonomiske og personellmessige ressursituasjon. Oppgaven ble nedprioritert.

Enhetene har ikke registrert inn avvik i forhold til eksterne tilsyn i avvikssystemet. Det har vært branntilsyn og besøk fra arbeidstilsynet, helsetilsynet og medikamenttilsyn i løpet av året.

Plasstilldeling i sykehjem	2007	2008
Korttidsopphold	373	375
Fordelt på antall personer	186	175
Langtidsopphold	54	50
* Ledige sykehjemsplasser i snitt i tiden 1.09 – 31.12.		9

* Registrering foretatt fra oppstart av den nye Tildelingsenheten

Resultater på tjenestoområdene

Indikator: Andel heldøgns beboere på tidsbegrenset opphold.

Indikatorkrav: økes til 20 % innen 2008

År	2007	2008
Harstad	6,3	11,3
Landsgjennomsnittet u/Oslo	19,8	21,0
Gruppe 13	19,6	21,0

Resultat: Andelen beboere på tidsbegrensa opphold er doblet siste år, men det er langt igjen til måloppnåelse. Dette kan henge

sammen med manglende alternative og differensierte tjenestetilbud utenfor institusjon.

Indikator: Antall avvik: medikament og fall. Indikatorkrav: Ønsket resultat er reduksjon.

År	2007	2008	% endring
Medikamentavvik i Pleie og omsorg	503	522	3,8
Antall fall i sykehjem	502	493	-1,8

Resultat: Antall fall i sykehjem viser en mindre reduksjon. Ca 14 % av fallene medfører skade (de fleste lettere). Antall medikamentavvik viser en liten økning. Majoriteten av medikamentavvikene er ved hjemmetjenesten. Det er ikke registrert svært alvorlige medikamentavvik. 45 % av medikamentavvikene ved hjemmetjenesten og 33 % av avvikene ved sykehjemmene er registrert som alvorlige. Det er faglig fokus på begge avviksområder og mange tiltak er iverksatt.

Indikator: Antall klager som får medhold hos fylkesmannen.

Ønsket resultat = 0

Resultat: 1 klager fikk medhold hos Fylkesmannen

Indikator: 100 % av de som er innlagt på demensavdelinger med langtidsopphold har diagnosen demens

Resultat: Alle pasienter innlagt i kommunens 52 dementplasser har diagnosen demens.

Indikator: Antall avvik: Tjeneste gis i hht vedtak om hjemmesykepleie og praktisk bistand i hjemmet og sykehjem

Indikatorkrav: 0

Resultat: 190 avvik er rapportert siste år. 58 % av disse representerer avvik på sykehjem, som er nytt av året. Øvrige avvik

fordeler seg likt mellom hjemmesykepleie og praktisk bistand.

Den enkelte situasjon/avvik ble vurdert fortløpende med hensyn til forsvarlighet. Avvikene begrunnes i all hovedsak med lite personell på vakt og at det er vansker med å skaffe vikarer. Enkelte enheters rapportering gir grunnlag for å vurdere nærmere hvordan tjenesten utøves.

Indikator: Direkte brukertid i hjemmetjenesten (eksklusiv tjenester til funksjonshemmede, boliger med heldøgns omsorg og institusjoner)

Indikatorkrav: min. 80 % av ressursene

Resultat: 78 %

Inkludert i direktetid er vedtatte timer. I tillegg kommer timer hvor det må være 2 ansatte hos brukeren, tid til matombringing, trygghetsalarm, gruppeaktivitet i psykiatritjenesten samt ansattes transporttid.

Resultatet viser at hjemmetjenestens pleiepersonell benytter 22 % av ressursene til rapportskriving, elektronisk journal, kommunikasjon med øvrig fagpersonell internt, primærlege, sykehus, tannlege, fysioterapeut med flere. Møtevirksomhet, avviksregistrering, faglig oppdatering, arbeid med prosedyrer, ledsagervirksomhet, matpause med mer.

Økonomi

Driftsutgifter	GR. 13		Harstad		
	2007	2008	2007	2008	% vis endring
Korrigerte brutto driftsutgifter pr. mottaker av kjernetjenester til hjemmeboende	166 345	180 993	176 225	176 690	0,3
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass (alt som utg. føres på funksjon 253 inkl FDV og øvrige fellesutgifter som skal fordeles på fag tjenesten)	736 976	818 884	769 335	864 487	12,4
Netto driftsutgifter pr innbygger til pleie og omsorgstjenesten	10 750	11 637	12 778	13 758	7,7

Resultat: Tabellen viser at kostnadene til hjemme boende er på nivå med 2007. Dette tross for en 6 % økning i antall brukere. Samtidig praktiseres redusert norm. Sammenlignbare kommuner drifter dyrere enn Harstad kommune.

Korr. brutto driftsutgifter pr institusjonsplass har økt betydelig siste år for Harstad

kommune.

Kostnadene er noe høyere enn sammenlignbare kommuner. Dette henger bl.a. sammen med økte utgifter til pensjon, ungdomsbolig og pågående spesialisering av sykehjemstilbudet (bl.a. tilbud til særlig krevende brukere).

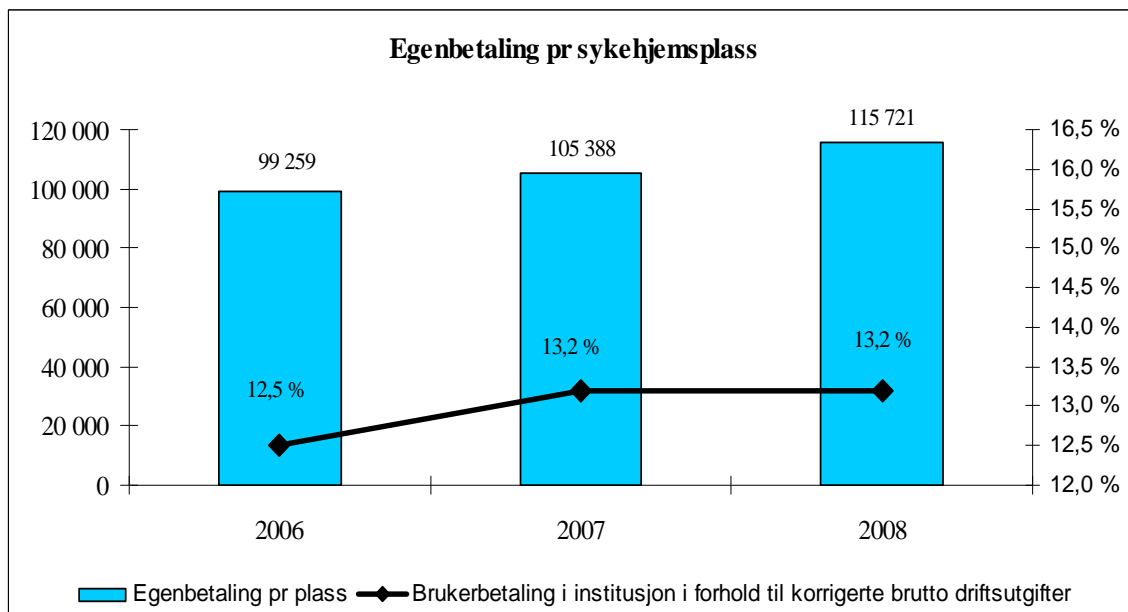
Brutto driftsutg. pr. plass (eksklusiv FDV og øvrige fellesutg jfr tabell ovenfor)	2007	2008	% vis endring	Kapasitets- utnyttelse i 2008
Harstad sykehjem	635 363	659 355	3,8 %	99,5 %
Stangnes sykehjem	651 314	689 876	5,9 %	96,7 %
Slottet sykehjem (spesialavdeling)	686 254	744 275	8,5 %	99,9 %
Bergseng bofellesskap	589 877	668 675	13,4 %	96,0 %
Kanebogen bofellesskap (opphørt 01.12)	759 648	719 708	-5,3 %	86,4 %
Sama sykehjem (spesialavdeling)	740 602	776 069	4,8 %	97,8 %
Kveldsol sykehjem og servicesenter, Melvik	582 754	643 986	10,5 %	95,5 %
Olavsgården sykehjem	645 673	668 017	3,5 %	98,6 %
Gjennomsnitt alle brukere	661 682	699 537	5,7 %	97,7 %

Tallene omfatter driftsutgiftene til det enkelte sykehjem inkl. spesialisering på Slottet og Sama sykehjem.

Driftsutgiftene pr plass er korrigert for kapasitetsutnyttelse. En lav

kapasitetsutnyttelse vil gi en høyere driftsutgift pr plass, dette i det tidvis ledighet på sykehjemmene ikke har medført reduksjon i tildelte ressurser. Harstad sykehjem reduserte med 11 plasser pr 1. mars 08.

Antall sykehjemssenger er redusert med 8,3 %. Likevel viser tabellen samme nivå på egenbetalinga som i 2007. Økningen i

egenbetalingen pr. plass kan forklares med at dagens pensjonister har høyere inntekt og at kommunen dermed får mer i egenbetaling.

5.7. NAV - Sosialtjenesten

De ansatte i tjenesten har vært gjennom en krevende omstillingsprosess, både mht til det faglige arbeidet som skal gjøres, endring av fokus – kvalifiseringsprogram og andre "nye" oppgaver, og ikke minst nye datasystemer. Det har i tillegg vært en intern omstrukturering som har bidratt til at organisasjonen på nytt har endret seg.

De kommunalt ansatte i nav har det samme ansvar og omfattes av samme rutiner og regler som de andre i nav når det gjelder å ha et godt forhold til samfunnet, våre brukere og bidrag til en bærekraftig utvikling for øvrig.

Harstad kommune hatt "kvalifiseringsprogram" i hele 2008. Dette startet i 2007 under NAV etableringen, mens

måltallene for 2008 var 60 personer i kvp ved utgangen av året.

Ved årets slutt ble det registrert 52 personer i kvp, som da utløste kvalifiseringsstønad - et alternativ til sosialhjelp. Kommunene får refundert en viss sum til kvp som skal gå til dekning av merutgift ut over sosialhjelp. Ordningen opphører i 2010, og går da inn i rammetilskuddet.

For 2009 er måltallet for Harstad 53.

Underveis i programmet så brukes det statlige virkemidler i form av amo kurs, arbeidspraksis osv. Kommunen får refundert individstønaden som tiltakene utløser.

Det er frikjøpt 60% stilling som kompetanseveiledere på dette feltet.

	G-13		Harstad	
	2007	2008	2007	2008
Andel sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere	2,5	2,4	2,2	2,2
Gjennomsnittlig utbetaling pr. stønadsmåned	7 190	7 562	5 842	6 113
Gjennomsnittlig stønadslengde (måneder)	5,3	5,0	4,0	3,9
Andel mottakere med sosialhjelp/introduksjonsstønad som hovedinntektskilde	51,7	51,5	55,3	51,5
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr innbygger 20-66 år	2 470	2 509	1 420	1 666
Netto driftsutgifter til kommunale sysselsettingstiltak pr. innbygger 20-66 år	235	240	171	99
Netto driftsutgifter til tilbud til pers. med rusproblemer pr. innbygger 20-66 år	353	376	143	258

Sysselsettingsfunksjon:

Formålet er å gi arbeidsledige, og da primært arbeidsledige som mottar sosialhjelp, tilbud om kvalifisering, opplæring og arbeidstrening.

Antall henvist til sysselsettinga	2008
Fra NAV	17
Fra andre	2
Totalt	19
Gutter i A-laget	20
Jenter i A-laget	1
Status ved årets slutt	
Avsluttet pga ordinær jobb	0
Avsluttet pga. , skole etc.	2
Trukket seg underveis	3
Trukket seg før start	0
Fortsatt i tiltak	7

Harstad kommune har ikke hatt noen reell sysselsettingsfunksjon i 2008. Det kan dermed ikke gis andre tall enn for Arbeidslaget. Dette fordi: Stillingen som sysselsettingskonsulent ble lagt ned i KRP først i 2008. Samtidig ble stillingen som sosialfaglig konsulent overført til NAV høsten 2007 og fikk i 2008 andre oppgaver. NAV hadde i 2008 store utfordringer som igjen innvirket på antall henvisninger.

Det er fortsatt gjennomgående at noen deltakere har sammensatte problemer og derfor trenger å være lengre på tiltak før avklaring. Flere av deltagerne i Arbeidslaget har vært ung (under 18 år). Disse har ofte større behov enn bare arbeidstrening, som f.eks samfunnskunnskap, styring av økonomi og bo - trening.

5.8. NAV - Flyktningetjenesten

Resultatmål: Godt kommunalt tilbud til bosatte flyktninger

Indikator:

Antall bosatte – til enhver tid

Indikatorkrav: 60 pr. år

Andel i introduksjonsprogram vs bosatte over 18 år

Indikatorkrav: Alle som har krav på program skal tilbys det innen fristen

Andel av flyktninger i arbeid eller annen aktivitet etter programtiden

Indikatorkrav: Økning

Resultat: Kommunens målsetting var å bosette 60 flyktninger. Familiegjenforente kommer i tillegg. Denne målsettinga ble ikke nådd – det ble bosatt 55 personer. Antall familiegjenforente var 4. Det totale antallet er til sammen 59 – som utløser integreringstilskudd. Politisk uro i Thailand gjorde at bosetting i desember måned stanset opp og måltallet ble ikke nådd.

Alle over 18 år er/har vært deltakere i introduksjonsprogram. Andel av flyktninger i

arbeid eller annen aktivitet etter programtiden var 44 % i 2008.

Øvrige kommentarer

Flyktningteamet har gjennomgått en krevende omstillingsprosess siden etablering i NAV.

Teamet var etablert som del av en større tverrfaglig avdeling, men ved omorganisering høsten 2008 ble teamet egen avdeling sammen med økonomimedarbeidere.

Utfordringa er å kunne bevare det spesielle i fagfeltet, nemlig bosettings- og etableringsarbeidet, samtidig som teamet må jobbe for å bli godt integrert i NAV. I planarbeidet kan alle virkemidler og tiltak i NAV benyttes for å fremme målet om at flyktningene skal bli økonomisk selvhjulpne.

Turnover gjør at mye tid har gått med til opplæring av nye medarbeidere og dette medfører økt belastning på øvrige ansatte. Det har gått med mye tid til øvrig opplæring i NAV.

5.9. Barnevern

Resultatmål: Fornøyde brukere

Resultat: Seksjon barnevern har i løpet av 2008 ferdigstilt det første arbeidet med prosedyrehåndbok

Resultatmål: Godt forebyggende arbeid

Indikator: Andel saker med familierådslag
Indikatorkrav: Ønsket resultat er økning.

Resultat 2007	Resultat 2008
0	0

Det har ikke vært gjennomført familierådslag i løpet av 2008. Enheten har fått prosjektmidler fra Fylkesmannen for å fokusere på tiltaket i 2009.

Indikator: Antall familier med PMTO tiltak
Indikatorkrav: Ønsket resultat er økning

Resultat 2007	Resultat 2008
9 familier	18 familier

Det har vært gjennomført PMTO tiltak i 18 familier. I tillegg til dette benyttes PMTO-terapeutene som veiledere i forhold til samarbeidsparter rundt familiene. Videre benyttes de til utdanning og veiledning av familieveiledere og sosiale ferdighetstrenerne internt i Harstad kommune. Det er utdannet 9 sosiale ferdighetstrenerne (7 fra Harstad kommune) og 27 foreldrerådgivere. Disse har oppfølging og veiledning fra PMTO terapeut.

Indikator: Andel vedtak om tiltak utenfor hjemmet i forhold til totalt antall saker

Indikatorkrav: Ønsket resultat er reduksjon

Resultat 2007

34,8 %

Resultat 2008

31,4 %

Resultatmål: Frister overholdes

Indikator: Andel undersøkelser med fristoverskridelser

Indikatorkrav: Ønsket resultat er 0

Resultat 2007

0 %

Resultat 2008

40,3 %

Første halvår 2008 hadde barnevernet mange fristoverskridelser. Bakgrunn for dette er sykemeldinger, vakanser og turnover. Siste halvår har det vært jobbet iherdig med situasjonen og innen utgangen av 2008 var mottaksgruppen å jour med frister. Dette er i tråd med tilbakemeldinger fra Fylkesmannen.

Resultatmål: Godt tverrfaglig forpliktende barne- og ungdomsarbeid

Indikator: Antall avvik på prosedyre
Indikator: Ferdigstilt tverrfaglig kompetanseplan

Resultat: Koordinator for forebyggende tverrfaglig samarbeid har i 2008 vært pådriver for arbeidsgrupper som jobber med kompetanseplaner og interne prosedyrer for det tverrfaglige samarbeidet for barn og unge. Det pågår fortsatt arbeid med interne prosedyrer, men arbeidet med kompetanseplanen er ferdigstilt. Arbeidet forankres i forebyggende forum.

Forebyggende forum er styringsgruppe også for prosjektet "sammen for barn og unge". Her har kommunen fått midler av KS og Barne- og likestillingsdepartementet til dette arbeidet fordelt over tre år.

Kommunen har fått skjønnsmidler til å gjennomføre ett forprosjekt knyttet til evt. utvikling av familiens hus i Harstad.

Koordinator for forebyggende tverrfaglig samarbeid er sentral i dette arbeidet.

Seksjon barnevern og seksjon avlastning har vært deltaker i dette arbeidet.

Avlastning:

Resultatmål: Fornøyde brukere

Indikator: Brukertilfredshet – Avlastning

Indikatorkrav (skala 1-6): Ønsket resultat: 5
Nedre akseptable grense: 3

Resultat 2007

4,83

Resultat 2008

4,00

Seksjon avlastning har vært igjennom endringer i løpet av 2008. Seksjonen er redusert med 0,5 % stilling.

	G-13		Harstad		
	2007	2008	2007	2008	Måltall 08-11
Barnevern					
Barn med undersøkelse i forhold til antall innb. 0-17 år	2,6	2,8	3,4	3,2	2,1
Andel barn med barnevernstiltak ift. antall innb. 0-17 år	3,6	3,7	3,9	4,1	2,3
Barn med undersøkelse eller tiltak pr. årsverk	17,6	18,1	18,2	18,2	17,5
Andel undersøkelser som fører til tiltak *	47,9	48,1	35,9	37,8	57,6
Andel undersøkelser med beh.tid over 3 mnd	13,9	12,6	7,6	9,1	0
Avlastning til familier med funksjonshemmede barn					
Antall familier som mottar avlastningstjenester			66	68	
Støttekontakt			36	34	
Avlastning			31	45	
Omsorgslønn			12	13	
Barn i heldøgns omsorgsboliger			4	1	
Praktisk hjelp i egen bolig				2	
Aktivitetstilbud barn/unge					
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger	176	180	268	254	

Kommentar *: Korrekt tall for Harstad 2007 (35,9) avviker her fra SBB-tallene (20,5) pga feil i SSB tallene.

Barne- og ungdomstjenesten har i løpet 2008 hatt administrative endringer. Boligdriften i seksjon avlastning er flyttet til hjemmetjenesten. BUT ivaretar familiearbeidet knyttet til familier som har barn under 18 år med funksjonsnedsettelse. BUT består nå av seksjon barnevern og forebyggende seksjon.

Det har vært stor turnover i enheten og ledelsesgruppen har vært spesielt hardt rammet. I tillegg har enheten slitt med høy sykemeldingsprosent og vakanser.

Ungdomsteamet har i løpet av 2008 fått ei stilling til, og er nå tre personer. Utekontakten har i 2008 slitt med høy sykemeldingsprosent. Siden høsten -08 har utekontakten og ungdomsteamet vært slått sammen. De er nå 5 personer som jobber med oppsøkende ungdomsarbeid. PMTO-

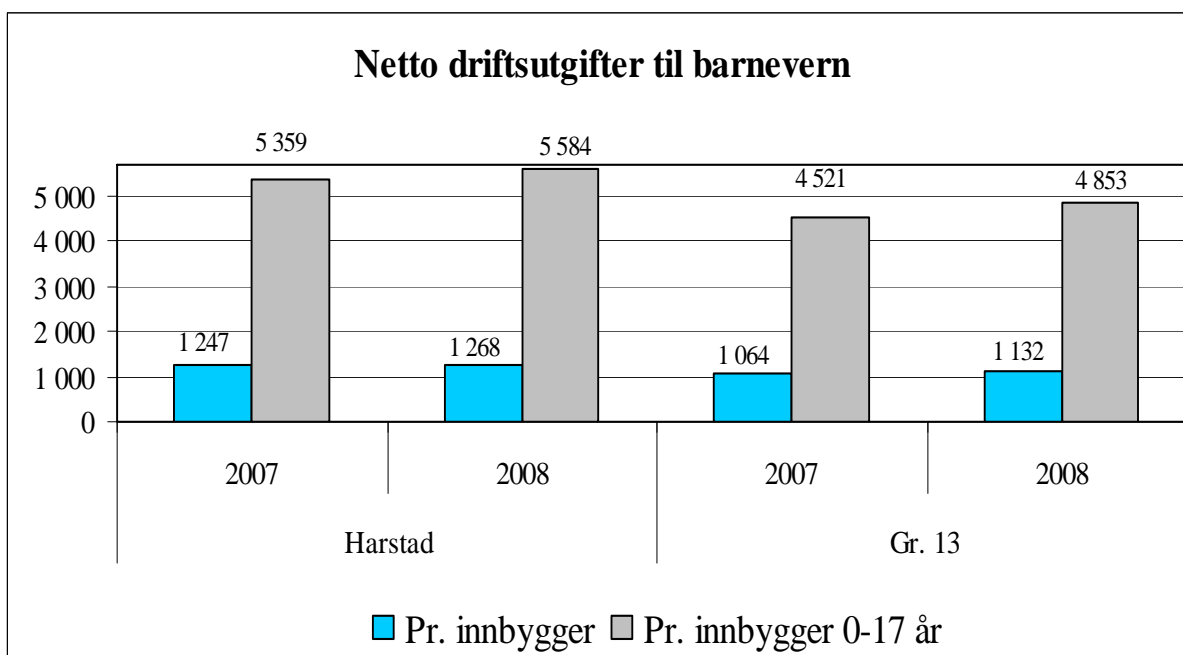
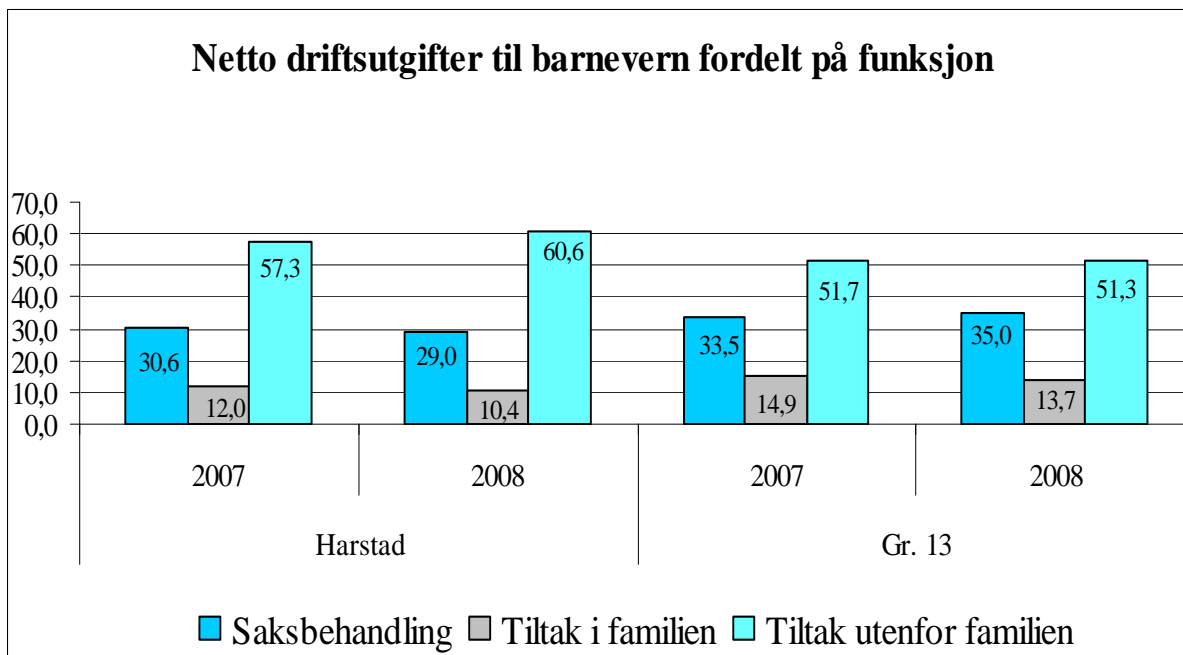
teamet har øket sin kapasitet til det dobbelte, og tilbakemeldingene er positive.

I 2008 fikk barneverntjenesten 178 nye tilmeldinger. Dette er en nedgang med ca 8 % fra 2007 (194 tilmeldinger). Det har vært satset godt på det forebyggende arbeidet for barn og unge i kommunen. På landsbasis er tilmelding til barnevernet økende.

Innen utgangen av 2008 var mottaksgruppa å jour med fristene på tross av fristoverskridelser med ca 40 % i løpet av 2008. Alvorlighetsgraden i sakene som meldes er fortsatt høy, og krever omfattende innsats. I tillegg er forvaltningskravet i hver enkelt sak omfattende. I 2008 har barnevernet i tillegg gjort ett omfattende arbeid med prosedyrehåndbok for seksjonen.

Økonomi

5.10. Vann

Resultatmål: Fornøyde brukere

Kommentar: Det er ikke påvist avvik på drikkevannskvaliteten som har krevd umiddelbare tiltak. Det er satt i gang planarbeid for bygging av nytt vannbehandlingsanlegg ved Harstad vannverk og utarbeidelse av reguleringsplan for sikring av vannverkets nedbørsfelt. Det er også gjennomført en miljøundersøkelse i nedbørsfeltet til Harstad vannverk med fokus på aktivitet ved eiendommer og hytter. Ved de mindre vannverkene er det startet et utbedringsprogram på inntaksanleggene.

Resultatmål: Utbygging av en sikker og hygienisk betryggende kommunal vannforsyning i tråd med hovedplan vann

Indikator: Gjennomførte utbyggings- og fornyingstiltak i tråd med VP og driftsplan

Resultat: Det er i 2008 arbeidet med følgende tiltak:

Utbygging:

- Laugen-Blåveiskakken
- Seljestadvegen
- Engvegen-K532
- Ervik-Høgda
- Grøtavær vannverk
- Standardheving Storhaugen vannverk
- Behandlingsanlegg Hartsad vannverk (forprosjekt)

Fornyng:

- Hans Egedes gt. 33-39

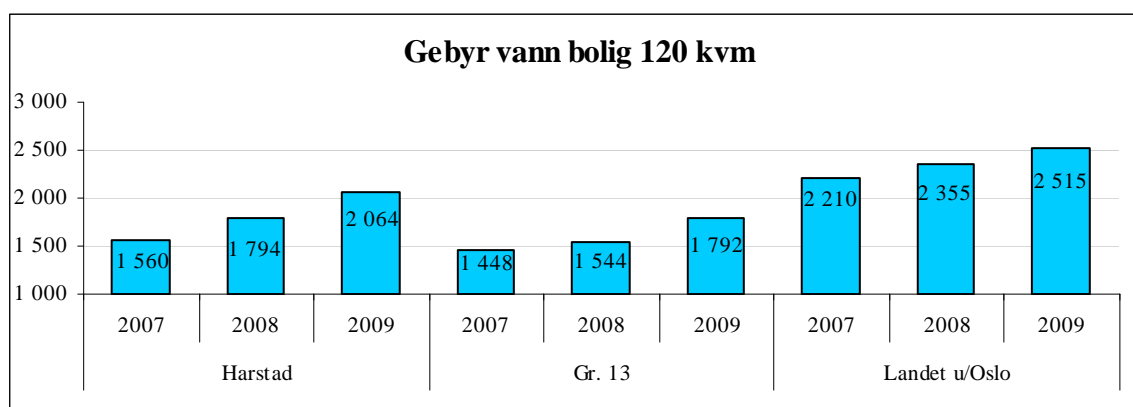
- Samaåsen 12-22
- Kulsengvegen
- Kilhusvegen
- Kleivåsen
- Stalheimvegen/Svalevegen
- Gullhauggata
- Grøtavær
- Etablering av div. spylepunkter

Kommentar: Det er i hovedsak startet og/eller gjennomført de tiltakene som var omfattet av VHP og Driftsplan for 2008. Når det gjelder nytt vannbehandlingsanlegg for Harstad vannverk, så er forprosjekt ferdigstilt og det er engasjert rådgiver til detaljprosjektering av anlegget. Prosjekteringen vil bli gjort i 2009 og anleggsstart vil bli våren 2010 med ferdigstillelse i 2011. Det er en forskyving på anleggsstart med nærmere ett år på grunn av lengre plan- og prosjekteringstid enn opprinnelig antatt.

Når det gjelder fornying av ledningsnett, så er det store utfordringer. Det er gjennomført tiltak i områder som er vurdert som kritiske mht vannlekkasjer. Det er også tatt hensyn til samordning med tiltak innen fornying av avløpsnett.

Indikator: Antall avvik i henhold til drikkevannsforskriften

Resultat: Det har i 2008 ikke vært driftsmessige avvik i forhold til drikkevannsforskriften.

Gebyr pr 01.01

5.11. Avløp

Resultatmål: Fornøyde brukere

Kommentar: Harstad kommune har utbygd avløpsanlegg med tilhørende renseanlegg for ca 90% av kommunens eiendommer. De etablerte anlegg er bygd og drives i henhold til krav for slike anlegg.

Harstad kommune har helkontinuerlig vakt innen VA-området. Denne omfatter overordnet vakt, rørleggervakt og spylevogn. Disse ivaretar alle meldinger og avvik knyttet til kommunale VA-anlegg.

Det siste året har det ikke vært skader som følge av tilstopninger i kommunalt avløpsnett, mot 2-5 de siste årene. Det arbeides med forebyggende spyling av avløpsnettet, slik at skader på grunn av tilstopping kan unngås. Det gjennomføres også løpende fornying av ledningsanlegg.

Resultatmål: Rydde opp i og fjerne alle tilførsler av kommunalt avløp som utgjør en helseisiko eller en estetisk forringelse av det fysiske miljø

Indikator: Gjennomførte utbyggings- og fornyingstiltak i tråd med VHP og driftsplan

Resultat: Det er i 2008 arbeidet med følgende tiltak i 2008:

Utbygging:

- Laugen-Blåveiskbakken
- Seljestadvegen
- Seljestad nedre, del 3
- Årbogen-Rødskjær
- Rødskjær RA
- Bergselva, Statens vegvesen
- Engvegen-K532
- Industriegata
- Ervik, ledning og RA (planlegging)
- Revsbekken RA (planlegging)

- Opprusting Stangnes RA (planlegging)
- Opprusting Holstneset RA (planlegging)

Fornyng:

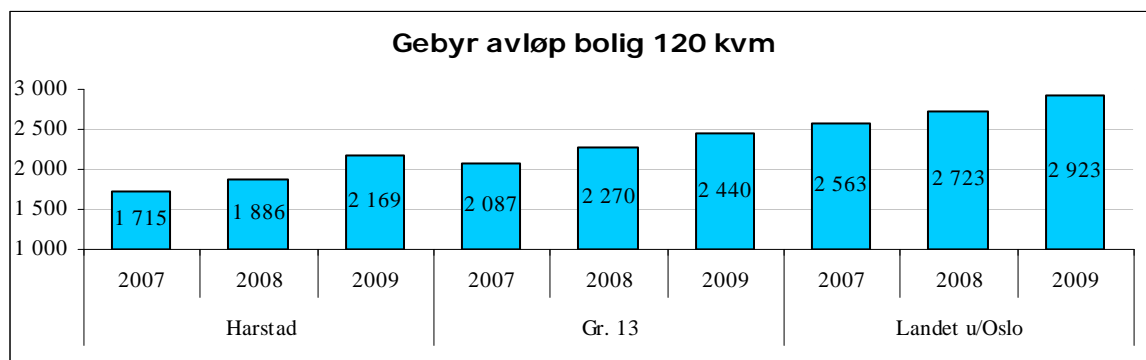
- Hans Egedes gt. 33-39
- Samaåsen 12-22
- Kulsengvegen
- Kilhusvegen
- By-pass Stangnes renseanlegg
- Kleivåsen
- Stalheimvegen/Svalevegen
- Grøtavær (ferdigstilles 2009)

Kommentar: Det er fastlagt at Harstad kommune må tilfredsstille primærrensekrav for de bestående renseanleggene på Stangnes og Holstneset, samt for det planlagte anlegget ved Revsbekken innen utgangen av 2009. Det er utarbeidet planer for alle disse tiltakene i 2008 og utbygging vil skje i 2009.

Det er gitt ytterligere pålegg om bygging av primærrenseanlegg også i Medkila og Ruggevik innen 2012. Disse er innarbeidet i vedtatt Virksomhetsplan i tråd med dette.

Indikator: Antall avvik fra fastlagte måleparametre gitt i utslippstillatelse og forurensningsforskrift

Resultat: Det var i 2008 tilsyn fra fylkesmannen på kommunale renseanlegg. Det ble i den forbindelse gitt noen merknader. Disse merknadene ble besvart og imøtekommet innen angitte tidsfrister. All drift av renseanleggene innen rammen av forskrift og utslippstillatelse når disse ferdigstilles i henhold til angitt utbyggingsplan.

Gebyr pr 01.01

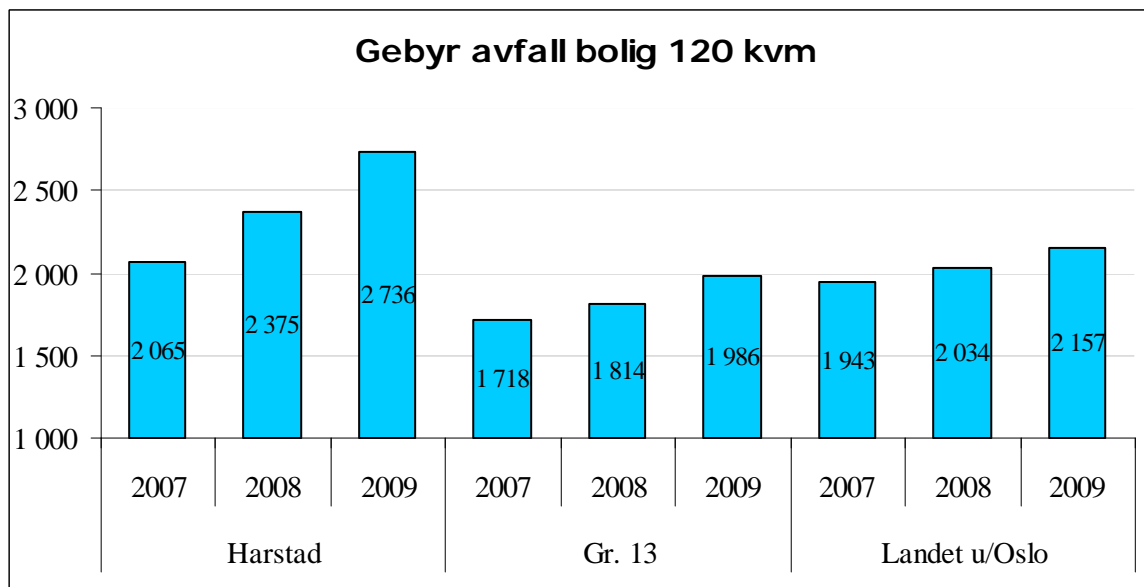
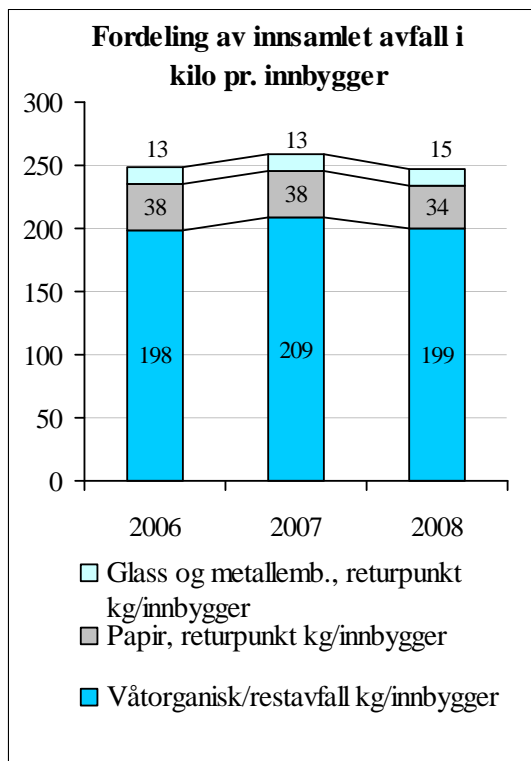
5.12. Renovasjon og avfall

Resultatmål: Fornøyde brukere

Resultat: Det er gjennomført henting av avfall hos abonnenten i tråd med vedtatte avfallordning. Det synes å være stor tilfredshet med ordningen ettersom det er få klager både med ordningen og i forhold til oppstøtte avvik.

Det er økende antall henvendelse fra abonnenter som ønsker større avfallsdunk. Dette har vist seg gjennom økt mengde levert avfall.

Det er etablert et godt utbygd nettverk med returpunkter. Det er registrert økende bruk av returpunktene og forsøplingen rundt disse er redusert.

Gebyr pr 01.01

5.13. Fysisk planlegging kulturminner, natur og miljø og byggesak

Resultatmål: Fornøyde brukere

Resultat Areal- og byggesakstjenesten

Antallet klagesaker sendt over til Fylkesmannen i Troms redusert med 70% i forhold til 2007.

Resultat Drift- og utbyggingstjenesten

I sentrum er Generalhagen etablert som en grønn lunge, som kan brukes til ulike aktiviteter. Det er også etablert en lekeplass innen parken. Den gamle musikkpaviljongen ble flyttet i 2008 til stort engasjement blant befolkningen i Harstad. Den har fått en god lokalisering som gir muligheter for en aktiv bruk av den. Flyttingen har gitt plass for etablering av ny paviljong/scene, som bør prioriteres i nær fremtid. Det vil være viktig for konserter i parken, som bl.a omfatter konsertene til Forvarets musikkorps. Det vil også åpne mulighetene for utvikling av konsept for mindre utendørskonserter i

Harstad sentrum.

Harstad kommune har også ansvar for friluftsområde i Folkeparken, Kanebogstranda, Altevågen og Gressholman. Det er stor utfart til alle disse områdene, men hvor det er særlig stor helårsbruk av Folkeparken. Det er etablert 3 nye gapahuker i 2008. Det er med disse total 6 slike anlegg i parken. Disse er forsynt med bål plass og ved. De er svært mye i bruk og det blir gitt god tilbakemelding på disse. Om vinteren er det etablert et godt utbygd løypenett med utgangspunkt ved snuplass/parkeringsplass i Skarvegen/Bjørnebasen. Løypenettet er knyttet til boligområdene i Dalsletta, Blåbærhaugen og Sama. Det gis god tilbakemelding på disse anleggene.

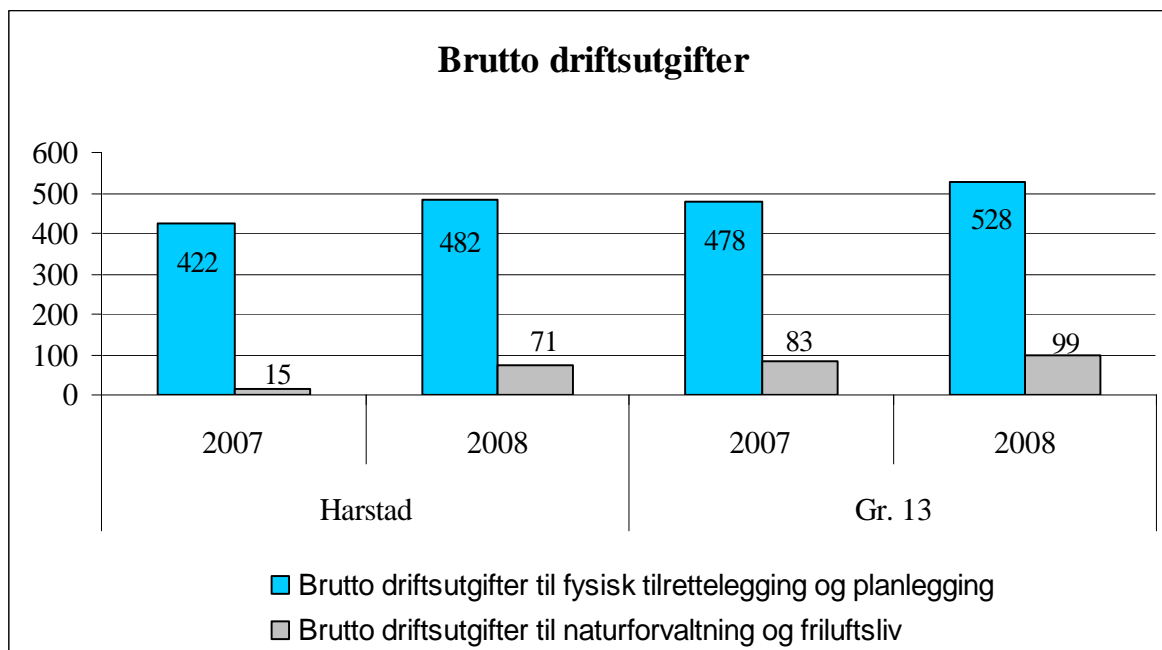
Knyttet til badeplassen på Gressholman har det gjennom mange år vært store parkeringsproblemer. Det ble i 2008 etablert stor parkeringsplass knyttet til dette anlegget. Det vil bedre utfartsmulighetene til anlegget.

Fysisk tilrettelegging og planlegging	G-13		Harstad		
	2007	2008	2007	2008	Måltall 08-11
Gj.snittlig saksbehandlingstid, vedtatte reguleringsplaner (kalenderdager)	268	254	280	180	280
Gj.snittlig saksbehandlingstid, byggesaker (kalenderdager)	44	44	50	55	30
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, kartforretning (kalenderdager)	85	80	60	120	
Antall søknader om tiltak mottatt siste år per 10 000 innbygger i kommunen	131	127	68	69	

Rekreasjon og friluftsliv	G-13		Harstad		
	2007	2008	2007	2008	Måltall 08-11
Turstier og løyper tilrettelagt for sommerbruk i km per 10 000 innbyggere. Kommunal driftsansvar	35	35	12	30	120
Leke- og rekr. Areal i tettsteder Dekar 1000 innb.	36	32	2	1	28
Samlet lengde maskinpreparerte skiløyper	101	110	50	50	50

Økonomi

5.14. Kultur, bibliotek, kino, idrett, musikk og kulturskole

	G-13		Harstad	
	2007	2008	2007	2008
Netto driftsutgifter for kultursektoren pr innbygger i kroner	1 438	1 521	1 349	1 354
Kommunale driftstilskudd til lag og foreninger pr lag som mottar tilskudd Enhet : Kroner	35 544	35 081	21 208	12 317
Netto driftsutgifter til muséer pr innbygger	53	49	47	49
Netto driftsutgifter til kunstformidling pr innbygger	99	105	296	193
Netto driftsutgifter til idrett per innbygger	437	233	259	7
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger	176	180	268	254

Kino

	G-13		Harstad	
	2007	2008	2006	2007
Netto driftsutgifter til kino per innbygger i kr	12	8	46	11
Netto driftsutgifter til kino per besøkende	3,9	2,1	23,2	4,1
Besøk per kinoforestilling	30,6	33,0	27,9	33,8

Kinoen driftes av Harstad kulturhus iht egen avtale.

Bibliotek

	G-13		Harstad		
	2007	2008	2007	2008	Måltall 08-11
Netto driftsutgifter per innbygger	242	249	205	208	210
Utlån alle medier per innbygger	5,3	5,4	3,9	5,7	4,1
Omløpshastighet barnebøker	1,7	1,6	1,4	1,4	1,5
Omløpshastighet skjønnlitteratur for voksne	1,1	1,1	0,7	0,8	0,8

Aktiviteter og arrangementer ved Harstad bibliotek:

- Diverse julearrangementer og verksteder
- Skolebesøk
- IBBY Barnebokforum
- Utstillinger (Bl.a. Petter Dass)
- Seniorsurf
- Uka for psykisk helse
- Verdens bokdag
- Lesestund for barn
- Filmkvelder
- Origami utstilling

Øvrige kommentarer:

Det er nå mulig å fornye boklån vis SMS

Det er blitt opprettet en Lokalhistoriewiki.

Musikk og kulturskole

Resultatmål: Fornøyde brukere

Indikator: Brukertilfredshet – kvalitet på tjenestene

Indikatorkrav (skala 1-6): Ønsket resultat: 5
Nedre akseptable grense: 3

Resultat 2007 Resultat 2008

5,27

5,46

Skolen har hatt godt samarbeid med skolekorpse. Det ønskes større utvikling fra korpseenes side, men også flere muligheter fra oss i forhold til å kunne gi de et bedre tilbud. Samarbeid med grunnskole har stagnert noe, mye p.g.a. presset økonomi fra begge parter side. Forhåpentligvis kan dette bli bedre fremover både med tanke på samarbeid om undervisning og ikke minst prosjektet "takt og tone" som vi forhåpentligvis klarer å være med på å realisere fra høst 09.

I løpet av 2008 gjennomførte kulturskolen totalt ca. 60 prosjekter/arr. Dette kommer i tillegg til ordinær undervisning. Det dreier seg om større konserter/forestillinger, månedlige husforestillinger, utstillinger, diverse spille/danseoppdrag, konserter/forestillinger på skoler, sykehjem og institusjoner.

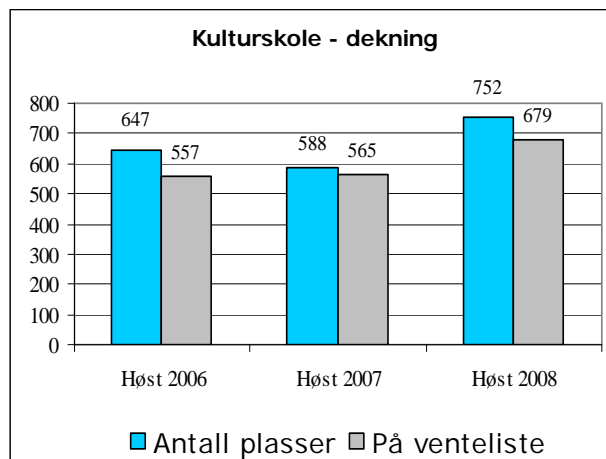
Skolens primæroppgave er, i tillegg til den ukentlige undervisningen for nå over 700 elever, å være et kompetansesenter for skole og frivillige lag/institusjoner. Det er viktig å ha et godt forhold til andre profesjonelle kulturinstitusjoner i kommunen. Kulturhuset har nå i flere år vært en viktig

Samarbeidspartner. Nytt for 2008 er gjennomførte prosjekter i samarbeid med FMKN og at flere nå er under planlegging.

Gjennom denne utadrettede virksomheten får

skolen god medieomtale i lokal avis, nær TV og NRK Troms. Skolen begynner å gjøre seg bemerket nasjonalt som for eksempel gjennom arr. som "Drømmestipendet", "Arvefølge", og ikke minst våre bidrag til Norsk Kulturskoleråds årlige kalender.

	G-13		Harstad	
	2007	2008	2007	2008
Netto driftsutgifter til kommunale kultur- og musikk-skoler per innbygger	177	186	193	184
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år	1 328	1 414	1 442	1 437

Ungdomstiltak

PI@stelina, Centrum ungdomsklubb og Radio Harstad fortsetter som forebyggende ungdomstiltak. Kanebogen ungdomsklubb har lagt ned ordinær klubbdrift, og jobber videre med fritidstilbud til mennesker med funksjonsnedsettelse.

Resultatmål idrett: Fornøyde brukere

Resultat: Innen området idrett er det etablert et nært samarbeid både med Harstad idrettsråd og idrettslagene både knyttet til utvikling av nye idrettsanlegg og i forbindelse med driften av bestående anlegg. Det er gitt positive tilbakemelding på denne arbeidsformen. I tillegg til dette er det bred kontakt med lag som utfører anleggsutbygging og søker finansiering bl.a fra spillemidlene. Forhåndsgodkjenning av anleggene og lokal saksbehandling gjøres av kommunen. Tildeling av spillemidlene gjøres av fylkeskommunen med bakgrunn i tildelt ramme.

Det er registrert for lav kapasitet for trening både i de tradisjonelle idrettshaller og i fotballhallene. Dette har ført til en del debatt og klager knyttet til tildelingen av treningstid. Det bør sikres bedret kapasitet innen begge disse anleggstypene.

Av nye idrettsanlegg og utstyr, så er det i 2008 påbegynt utbygging av nytt friidrettsanlegg på Stangnes. Det vil bli ferdigstilt høsten 2009. Det er også kjøpt inn ny rensemaskin for kunstgress. Denne driftes i nært samarbeid med lagene som også har kunstgressanlegg i området.

Det er videre utarbeidet mulighetsstudie for området Harstad stadion. Det vil bli fulgt opp med forprosjekt for Harstad stadion i 2009.

Arbeidet er/blir gjort av arbeidsgruppe med deltakelse fra kommunen, idrettsrådet og brukerne representert ved Harstad il.

I begynnelsen av oktober 2008 oppstod det brann i Stangneshallen. Det førte til en totalskade av hallen. I den forbindelse ble det i nært samarbeid med driftsselskapet enighet om å etablere en midlertidig hall i påvente av oppbyggingen på Stangnes. Denne hallen ble lokalisert til Heggen på tomten til Vågsfjord videregående skole og stod klar til bruk i januar 2009. Det ble fremmet sak om oppbygging av Stangneshallen som kommunestyret behandler i januar 2009. Ny hall ventes ferdigstilt ved årsskiftet 2009/2010.

På høsten 2008 oppstod det også saker om betalingsproblemer for Harstad Vikings. De stod i fare for å gå konkurs. I den forbindelse mottok Harstad kommune forespørsel om å delta i akkordløsning mot dekning av 25%. Kommunen mottok samtidig søknad fra Harstad Vikings og Harstad innebandyklubb (HIBK) om tilskudd fra utviklingsfondet. I denne forbindelse vedtok formannskapet å gi tilskudd på kr 42.000 til hver av klubbene fra utviklingsfondet. I tillegg til dette vedtok formannskapet å delta i akkordløsning for Harstad Vikings med inntil kr 188.450 under forutsetning om at også andre kreditorer ettergir 75% av sitt tilgodehavende.

5.15. Kirke, tros- og livssynssamfunn

	G-13		Harstad	
	2007	2008	2007	2008
Netto driftsutgifter til funksjon 390,393 pr. innbygger i kroner	390	402	401	411
Medlem av DNK i prosent av antall innbyggere	80,7	89,9	88,6	88,2

Harstad kirkelige felleståd fikk i 2007 et netto tilskudd fra Harstad kommune (etter fradrag for momskompensasjonsordningen) på 9.188.000,- millioner kroner for å ivareta kommunens ansvar i hht kirkeloven og gravferdsloven. I tillegg ble det bevilget kr

200.000,- til reparasjon av tak Harstad kirke. Deler av tilskuddet kommer også andre trossamfunn til gode som f.eks ved utgifter til kirkegård og krematorium. Tilskudd til andre trossamfunn var kr 471.000,- og er beregnet slik at tilskuddet per medlem er like stort som per medlem i statskirken.

5.16. Samferdsel og parkering

Resultatmål: Fornøyde brukere

Indikator: Antall skadede vegelementer

Indikatorkrav: Ikke økning

Resultat: Når det gjelder drift og vedlikehold av kommunale veger, så har det gjennom mange år blitt gjennomført store reduksjoner i disponible ressurser. Det ble gjennomført reduksjoner både i forbindelse med den ordinære virksomhetsplan-behandlingen, men også i forbindelse med innkjøpsstopp hvor en vesentlig del av det ble trukket fra drift- og vedlikeholdspostene til kommunale veger. Det var en svært vanskelig situasjon ettersom det allerede i utgangspunktet var et område som var sterkt underbudsjettet. På tross av sterkt fokus på sparing knyttet til brøyting, strøing og annen drift lot det ikke seg å gjennomføre i tråd med budsjett. Dette førte til et overforbruk.

Når det gjelder det strukturelle vedlikeholdet, så har det også vært alarmerende gjennom mange år samtidig som nevnte reduksjoner er vedtatt. En rapport fra rådgiveren CarlBro viser at etterslepet i perioden 2004-2007 økte fra ca 20 mill kr til ca 36 mill kr. Denne økningen har fortsatt i 2008 på tross av at følgende enkeltvegstreknings er opprustet i 2008:

- Seljestadvegen
- Aunvegen
- Bratta

Dette er på tross av et merforbruk til mindre dekkevedlikehold, som i stor grad er å anse

som "brannslukking". Tjenesten står stadig oftere overfor strukturelle skader på de kommunale vegene som normalt ikke burde aksepteres, men som av ressursmessige hensyn ikke kan repareres.

Med bakgrunn i det ovennevnte synes det å være økende antall klager på drift- og vedlikeholdsnivået på kommunale veger i Harstad kommune.

I 2008 er prosjektet med skifting av PCB-holdige gatelysarmaturer ferdigstilt. Det betyr at ca 3.200 gatelysarmaturer er skiftet i løpet av periode 2005-2008 innen en ramme på ca 9,7 mill kr. Dette har bedret kvaliteten vesentlig på gatelysnettet, men det gjenstår imidlertid fortsatt mye vedlikehold på et til dels gammelt kabelnett.

Det synes å være tilfredshet med antall disponible parkeringsplasser i sentrum og med driften av denne ordninga. Det er lagt til rette for bruk betalingskort på en stor del av parkeringsautomatene. Vi står i kommende år foran en utvidelse av dette tilbudet. Det er også stor bruk av parkulator/"SmartPark" i Harstad. Bruk av kort har økt kraftig de siste årene og utgjør i 2008 ca 30% av parkeringsvolumet, mens parkulator utgjør ca 10%.

Det er i 2008 innført et nytt administrativt system for parkeringsordningen, som bl.a omfatter bruk av elektroniske terminaler i kontrollvirksomheten. Dette fører til en bedring i administrasjon, regnskapsføring og innfordring av disse saken.

Statistikk for kontrollvirksomheten 2002-2008:

Type	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Gebyr a kr 500	611	638	858	716	580	623	670
Anmerkninger a kr 300	1 367	1 397	1 870	2 814	2 320	2 130	2 380
Borttauinger	7	5	9	5	5	6	0

Det ble i 2008 behandlet 164 klager/søknader om ettergivelse. Av disse ble 94

imøtekommet.

5.17. Boliger og Husbankmidler

	G-13		Harstad		
	2007	2008	2007	2008	Måltall 08-11
Boliger					
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere	19	18	16	18	16
Kommunalt eide boliger som andel av totalt antall kommunalt disp. boliger	78	78	62	63	65
Søknader og venteliste					
Antall registrerte søknader om kommunal bolig, per 1000 innbyggere	7	8	12	10	12
Tildelte kommunale boliger av antall søknader på bolig, prosent	51	41	30	35	30

Resultatmål: Fornøyde brukere

Indikator: Brukertilfredshet – kvalitet på tjenestene

Indikatorkrav (skala 1-6): Ønsket resultat: 5

Nedre akseptable grense: 3

resultat 2007
4,80

resultat 2008
4,67

5.18. Brann og ulykkesvern

Resultatmål: God brannsikkerhet

Indikator: Antall øvelser

Indikatorkrav: gjennomført i hht plan

Resultat 2007 **Resultat 2008**

108 153

Kommentar: I hht planen

Indikator: Andel tilsyn ihht brannlov

Ønsket resultat A og B objekter: 100%

Resultat 2007 **Resultat 2008**

93% 76%

Kommentar: Arbeidskrevende kommunale brannobjekter, samt annen saksbehandling har tatt tid. Forebyggende avd. går tilsyn i 3 kommuner med til sammen ca 26500 innbyggere. Minimumskrav etter dimensjoneringsforskrift er foruten leder en forebyggende stilling pr 10 000 innbyggere. Dvs. at avdelingen er underbemannet ihht

forskrift.

Indikator: Andel feiling ihht brannlov

Ønsket resultat: 100%

Resultat 2007

100%

Resultat 2008

100%

Indikator: Andel tilsyn piper/ ildsteder

Ønsket resultat 100%

Resultat 2007

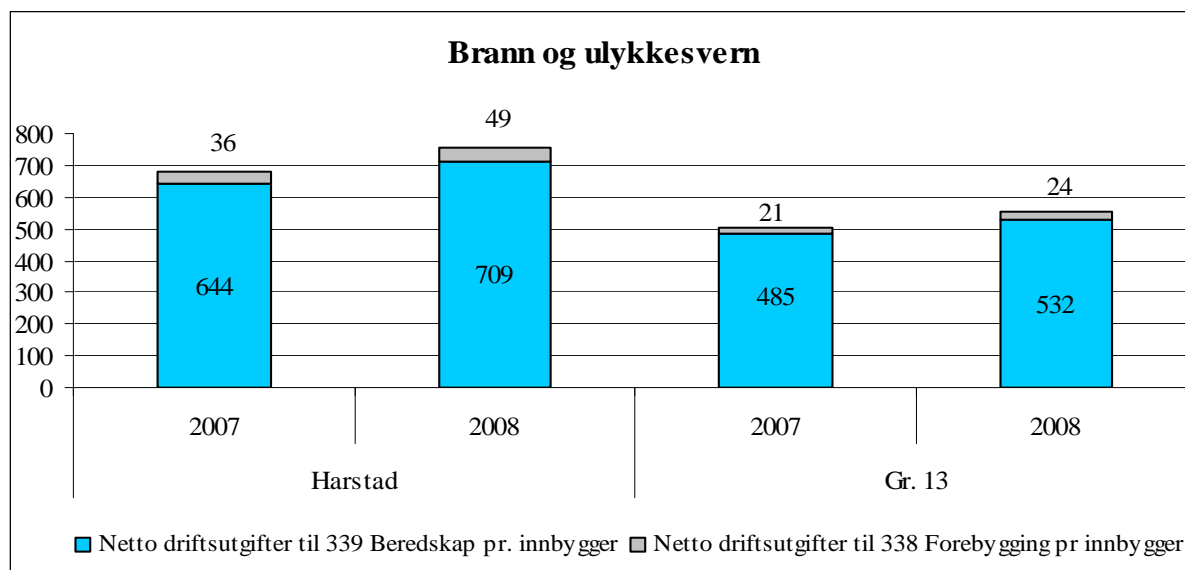
0

Resultat 2008

30%

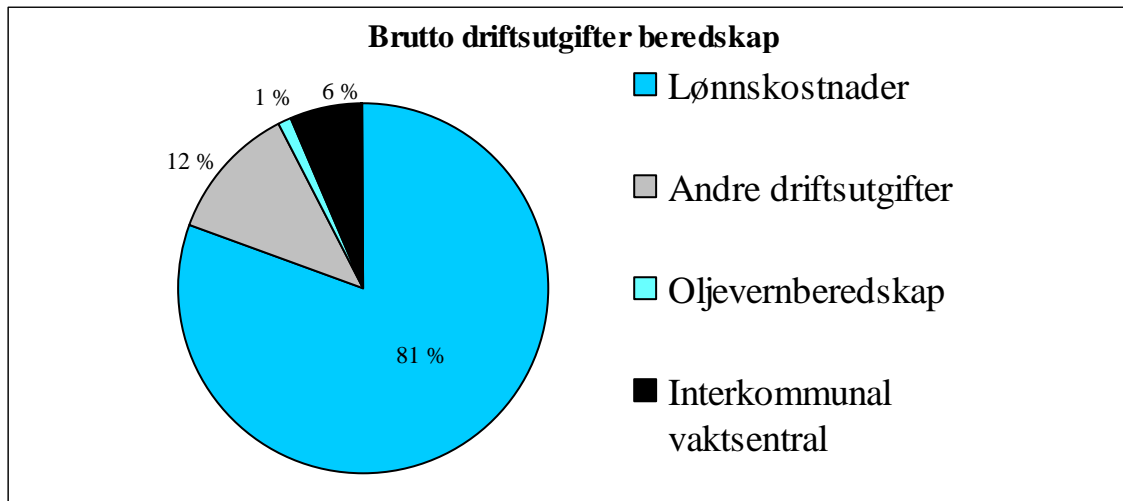
Kommentar: Forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn pålegger feierne å føre tilsyn med piper og ildsteder hvert 4. år. Slik feieravd. er bemannet pr dato er tjenesten langt fra å oppfylle forskriftskravet.

	G-13		Harstad	
	2007	2008	2007	2008
Antall bygningsbranner pr. 1000 innbyggere	0,5	0,6	0,5	0,7
Antall utrykninger: sum utrykninger til branner og andre utrykninger pr. 1000 innbyggere Enhet : Utrykninger	11,9	12,1	8,1	8,6

Kommunene i Gruppe 13 har et gjennomsnittlig innbyggertall på 38 400 og Harstad har 23 100. Brannberedskapen i Harstad er minimumsbemannet etter lov og forskrift, og de samme krav til utrustning og bemanning gjelder opp til et innbyggertall på

50 000. Det blir derfor ikke riktig å måle utgifter per innbygger. Ut fra dette burde budsjettene styrkes i Harstad for å komme på samme nivå som sammenlignbare kommuner.

5.19. Kommunal eiendomsdrift

Drift og Vedlikehold av bygninger

Kostnadene til drift (energi og forsikring) av bygninger stiger hvert år. Antall vaktmestre har blitt redusert med 35 % etter omorganisering.

Den største utfordringen for bygg- og eiendomstjenesten er å få avsatt nødvendig økonomi i budsjettet for å opprettholde kommunale bygningers kvalitet og økonomiske verdi, dvs vedlikehold.

De dårligst vedlikeholdte bygningene i kommunen er rådhusene, som har blitt prioritert sist og som har medført dårlige fysiske arbeidsforhold for kommunalt ansatte i administrasjonen.

Det ble gjort en undersøkelse i 2008 som viste et etterslep på vedlikehold med 250-350 mill kroner for kommunens bygningsmasse. Dette er et problem som bør gjenspeiles i fremtidige driftsbudsjetter til vedlikehold.

Avviksbehandling og Intern-kontroll

Kravene til IK- elektriske anlegg, tekniske anlegg, brannalarm – og nødlysanlegg, heisanlegg, kjelanlegg er økt i omfang og kompleksitet. Dette krever stadig større ressurser og kompetanse for planlegging, oppfølging og systematisk dokumentasjon som skal fremlegges ved ekstern revisjon. Det er en utfordring å følge opp alle kravene innenfor dagens personalrammer. Kravene til kompetanse hos driftspersonell og ingeniører innenfor fagområdene og databehandling av dette er økende.

Vaktmestertjenesten og renholdstjenesten

Tjenestene er blitt omorganisert for å spare kostnader. Løsningen ble at færre ansatte må gjøre en endret tjeneste, og endrede oppgaver, hvor det stilles større krav til brukeren av bygningene (skoler, barnehager) til deltakelse i en samlet innsats for å løse alle tidligere tjenester og oppgaver sammen. Utfordringen blir å få brukerne (lærere, assistenter,) på bygningene til å delta i den daglige tjenesten med ryddighet i lokalene, kildesortering, innvendig søppelbehandling, snørrydding på trapp og lignende. Dette er innarbeidet i serviceerklæringene (SLA) til

enhetene.

Ny gjennomgang av vaktmestertjenesten blir gjennomført i 2009.

Boligsosial handlingsplan

Boligsosial handlingsplan ble evaluert i 2007/2008 og vedtatt av kommunestyret i oktober 2008. Gjennomføringen skjer i samarbeid med Husbankens kontor i Bodø og ble ledet av en prosjektleder fra bygg- og eiendomstjenesten. Planen gir oversikt over registrert behov og anbefaling av tiltaksplan som endelig besluttet av kommunestyret.

Gjennomgang og planen viser mangel på tilpassede boliger til flere grupper kommunen må skaffe bolig til. Gjennomgangen viser totalt behov på ca 100 boliger. Det må bygges nye eller ombygges for å tilfredsstille kravene. Det er igangsatt flere prosjekter innfor psykiatri for å bedre dette, Knorrebakkan (18 boliger) og 12 boliger på Stangnes. I Bergsengvegen er det under planlegging 4 boliger ved siden av Bergsengbo og servicesenter.

Det ble videre gjort tomteevaluering av nye boliger på Fagerlia og på Gangsaas. Tomtene var egnet, arbeidet vil bli videreført i 2009. Det viser seg at nye boliger til målgruppene vil bli så dyr at det er vanskelig å gjennomføre dette uten at kommunen subsidierer husleiene. Er det tid for å gjeninnføre kommunal bostøtte i tillegg til den statlige slik at kostnadene blir synliggjort på en ansvarlig måte?

Kommunestyret har vedtatt å bosette 80 nye flyktninger og innvandrere. Det er en utfordring å kunne skaffe nok boliger siden kommunen har for få boliger selv og må leie hos private. Det viser seg at det er behov for å øke antallet kommunalt disponerte boliger.

I løpet av 2008 dukket det opp en ny utfordring som ikke har funnet sin løsning ennå. Kommunen har tildelingsrett av omsorgsboliger i borettslag. Noen ganger har det vært motsetninger mellom borettslagene og kommunen om hvem kommunen tildeler bolig til. Dette resulterer i at noen borettslag nå motsetter seg kommunes tildelingsrett. Dette må løses på politisk nivå. Dette problemet er ennå ikke løst for Kanebogen - Bo og servicesenter.

Viktige nye byggeprosjekter

Det er et stort behov for å gjøre noe med Rådhuset hvor det fysiske arbeidsmiljøet har store bygningsmessige mangler. Rådhuset trenger en utvikling/ombygging for å kunne fylle sin rolle i kommunen. Dette gjelder utvikling av kommunetorg, sammenbinding av rådhusbyggene og oppfylling av lokaler etter Sosialkontoret og Brannstasjonen med mer. Prosjektet er ikke foreløpig kommet på programmet. Rådhusene er de av kommunens bygninger som er klart dårligst i stand alle bygninger sett under ett.

Seljestad Ungdomsskole ser nå ut til å få sin løsning. Anbudspapirene ble sendt ut i november 2008. Flerbrukshallen skal også dekke idrettens behov utenfor skoletiden var under prosjektering i 2008.

Knorrebakkan med 18 spesialtilpassede boliger med tilsynspersonell er på det nærmeste ferdig planlagt og forprosjektet legges frem på nyåret 2008. Prosjektet gjennomføres som en alliansekontrakt med byggestart i sept. 2008.

Byggeklussen ny barnehage ble begynt planlagt i 2008. Den skal erstatte de midlertidige barnehagene på Seljestad og i

Breivika som ble tatt i bruk i sept 2007.

Tilbygg på Gausvik skole sto ferdig til skolestart 2008.

Planleggingen av Bergsodden sykehjem ble startet opp høsten 2008. Bergsodden omsorgsboliger for eldre med psykiatri ble besluttet flyttet og skal bygges ved siden av Stangnes sykehjem.

Intern-kontroll brann

Ivaretas av Bygg- og eiendomstjenesten i samarbeid med brannvernleder på det enkelte bygg. Tilsyn og pålegg gjøres av kommunens brannvesen. Det enkelte bygg har egen brannverndokumentasjon i brannperm som beskriver hvilke oppgaver/ansvar som påhviler eier og bruker. Tilsynspålegg på det enkelte bygg følges opp gjennom daglig drift. Arbeidene med branndokumentasjonen pågår for fullt. Denne blir nå en integrert del av det elektroniske IK- vedlikeholdssystemet. Implementering av øvrige bygg foregår for fullt og regnes ferdig i løpet av 2009.

Harstad kommune – Politisk organisering 2007 – 2011

